

Игор М. Ђурић

ВАМПИРИ
или:
ГУБИТНИК ИГОР К.

www.djuricigor.net

Игор К. је нешто као Јозеф К., али није исто, само нешто, чак ни слично. Наиме, ни једноме ни другоме до краја није било јасно шта их је стрефило у животу. А, опет, Јозеф К. је радио у банци, а Игор К. својевремено није могао да уђе у исту, чак ни као клијент. У животу га једино још воз није прегазио, тог Игора К.. Остало је, мање – више, осетио и искусио на својој кожи, за његова кратка века. Јер, Игор К. није стар човек. Није ни млад. Онако, средње. Зна да вреди више. Није тешко вредети више од онога где је био и како су људи на њега гледали. Много више! Али, сада је касно. Прошло је све. Остало је само да се потроши то мало времена што је остало, да се одживи дато, пре је тачније: да се преживљава остатак. Није више у питању ни опстанак, нити перспектива било каква, нити опасност икаква: само да се постоји онолико колико се мора и што не зависи од њега.

Постоје две, и само две, врсте људских бића (мушкараца и жена): они који су испунили празнину живота, празнину која се добија рођењем, и они који нису. Игор К., да кажемо, припада трећој непостојећој врсти: ни једно, ни друго, није он. Ништа! Испуњен и неиспуњен живот?! Испуњено и неиспуњено биће. Са душом или без ње. Људи обично погрешно поставе вагу кад за некога мере: је ли испунио или није живот? Као прво, и најважније, не могу то чинити други - већ само човек сам за себе. Друго, то се не доказује, то се осети, кратко и интензивно, обично на крају, кад нема времена за исправке, нити за уживање. Ко то, пак, осети раније, тај спада у ретку врсту срећних људи. Игор К. није тај, мада има спознају, што није мало. Игор К. је неизмерљив по тим питањима, он је спадао у групу губитника који су чак и губитак изгубили, они чак ни своје губитништво не могу приказати као неки добитак, као нешто материјално.

Успешност је једно а испуњеност живота је нешто сасвим друго, иако се та два најчешће мешају, из људског незнања. Ипак, и поред тога што најчешће не иду заједно, није немогуће ни да се негде и код некога споје. Уколико успех испуни живот онда је човек радио оно што је волео. Има, међутим, успешних и богатих људи којима је живот остао празан и поред пуног стомака. Има људи од великог духа, успешних или не, који су помало разумели суштину (јер нико не може да схвати до краја) а којима је живот празан. Без обзира на дух. Јер, да би се живот испунио до краја, многе се ствари морају догодити и поклопити, пре свега, не сме се робовати материјалном, а поврх свега мора се волети. (Мора се, ипак, од нечега и живети, мораш јести чак и ако те не воле). А, кад волиш онда те и воле, понекад. Више је супротно. Испуњеност живота је можда ипак недефинисана и необјашњива, што значи да не можемо бити сигурни ни за промашеност живота Игора К.. Међутим, чак иако се не може дефинисати, или измерити, ипак се то у великом броју случајева види голим оком. Кад

би се све то могло знати, као што се чини да се може видети, живот би изгубио смисао.

Испуњеност човека је скуп мноштва утицаја, догађаја, осећања, стремљења, талената, искустава, околине, животног пута – уметнутог у људски живот, у душу. Ипак, дакле, немерљиво вагом. Можете бити просјак са испуњеним животом и милијардер са промашеним, мада се већина са овим неће сложити и били би у праву. Да, неиспуњен живот је промашен живот, а испуњен живот је погођен живот. Кад промашите живот, не погодите ништа друго својим промашајем. Тако је то, живот није мета, живот је одапета стрела која лети према мети а крај живота је погодак или промашај исте. Игор К., је лично мислио у једном периоду свога живота, да је промашујући циљ ипак погађао све остало. Само, проблем је, што је његов циљ био живот, гађао је живот и промашио га. Шта је то онда, који матрак, погађао друго?

Генерације блиске Игору К. нису добро прошле у животу који их је задесио, углавном и у већини, јер су били деца васпитавана да се кључ од куће може слободно држати испод вазе са цвећем или отирача пред вратима и да цео комшилук зна где је он. Онда су, нагло и на препад, дошла друга времена кад кључ више није био сигуран ни са унутрашње стране кућевне браве и они који су припадали тако васпитаним људима су постали губитници у промењеном систему вредности. Поред тога су их гурнули у ратове у којима нису учествовали али у којима су гинули и убијали. А, тек, нешто мање од десет година пре тога, они су сви заједно полагали заклетву да ће бранити заједничку државу. Задњу реченицу те заклетве многи су већ тада узвикивали погрешно, изговарајући се шалом. Уместо да кажу „и да у тој борби дам СВОЈ живот“, они су говорили: „и да у тој борби дам ТВОЈ живот“. Тада је то изгледало као добар виц, касније се обистинило у најгорем облику. Били су то ратови у којима су сви „давали“ ТУЂЕ животе.

Мудрост каже да није важно „да ли је мачка црна или бела, већ да ли лови мишеве“. А они, Игор К. и његови исписници, су васпитавани да је боја најважнија, а то, да ли лови мишеве, било је од мањег значаја. Мож' да бидне ал' не мора да значи. Форма мачке, за њих је била исто што и суштина њена. Зато су се слабо сналазили у практичним стварима. Или макар већина њих. Они који су били на маргинама, који нису распознавали чак ни боју мачке у старом времену, који нису имали никакву вредност у тадашњем систему вредности, испливали су на површину. То је зато што их није оптерећивало бремене наслеђа и навика, нити икаква знања из те прошлости. Били су празни и то им је помогло да се снађу у времену транзиције и ратова, јер су започињали све из почетка, на новини, нису имали ништа чега би морали да се одрекну и да забораве осим образа и части. Обзиром да ни тога нису имали, проблем је за њих био лако решив.

Док су остали моралисали, гинули, филозофирали и пропадали, они су се богатали и постајали моћни. Ови, нормални, су се једног јутра пробудили и схватили да је њихов систем вредности умро и да је нови на снази. То је била тачка на њихово најјебавање. Пропали су тотално.

Припадали су генерацијама, Игор К. и његови другови са којима је ишао на игранке у *Дом културе*, које су у војсци уз пиво јели слатке наполитанке, носиле бригадирке на радним акцијама и патике *шангајке* на часовима физичког васпитања. Такође, припадали су генерацијама које су у једном тренутку све то замениле *томпсонима* и *калашњиковима*, и које су кренуле да исправљају националне фрустрације „драгих“ нам народа и народности бивше нам земље. Упоредо, са националним и верским надгорњавањем, одвијао се и један процес у коме су мрачне и неземаљске силе водиле своје ратове и упражњавале своју погану вољу и жељу. Али, све је то већ знано и речено, осим овог последњег. Све је прежвакано и извикано са сваке стране. Нападано и брањено. Остаје само, у ваздуху, питање: како су дерани који су заједно јели наполитанке уз пиво могли касније да убијају једни друге? И које су то мрачне силе биле у нама и око нас, те како су намах испливале да нисмо били свесни пре тога?

Припадали су генерацији стрела, девојке из града и Игор К. који је био заљубљен у неке од њих, које нису имале здравих и читавих тетива, те стреле нису могле бити одапете богзна колико, а, о прецизности не вреди ни расправљати. Генерацији без дате шансе. Изгубљеној генерацији. Могли су да буду вампири, могли су да буду јечачи, могли су да буду већ мртви а они су остали и постали само једно: губитници транзиције. Могли су да буду све, дата им је шанса, али су остали људи и нису желели да користе погане прилике.

Ко је он био тада? Типичан изданак изгубљене генерације. У своје време сматрало се да је испред тог истог времена – после га је то исто време прегазило. Тада је слушао другачију музику него је то чинили већина, читао је, био омиљен у друштву – али! – због својих добрих страна и квалитета а не због социјалног статуса породице, какав је данас случај и обичај.

Али! – неприлагодљив променама и новом времену остао је ту где јесте, то јест, где је некада био и то сваком погледу осим у томе да данас није имао више никаквих илузија да се било шта може променити на боље. Време као да је стало за њега. То су била деца „усмереног образовања“, васпитавана тако као да се у њиховим животима ништа неће догодити или мењати, и да ништа, уосталом, неће зависити од њих. Касно су рођени да би осетили благодети Титовог задуживања, док се трошило исто, а таман на време да их докаче кризе везане за враћање задуженог у сваком погледу, затим и крвави ратови. Кад се све изменило из корена они су били

прегажени и они су остали исти: неприлагођени. Постали су: статистика и број!

*

Данас...

Под орахом, испред куће, проводи већи део дана, када је време лепо и кад не пада са неба нешто у виду кише или снега. Чак и када постане хладно, он најрађе заседне на дрвену клупу покрај астала покривеног испуцалом мушемом. Мушема је, наравно, дречаво шарена и ту ју је он затекао заједно са столом. Причвршћена је за стону даску са непотребно много, сада већ рђом начетих, чавлића које зовемо *патенти*. Он стварно није знао друго име за то. И овдашњи мештани, његове ретке комшије, нису знали да му кажу зашто се ти ексерчићи зову тако. Као што ни најстарији сељаци не могу да се досете због чега овде затвараче на пивским флашама зову *штампа*. Ни доле ка путу, у сеоској продавници (коју и даље сви називају *задругом*) није нашао одговоре, мада је сумњао да је и било искрене жеље да му се по том питању помогне, сматрајући се да је његов проблем бесмислен насупрот њиховим егзистенцијалним.

Када није под орахом, онда је у задрузи код чича Јове и сина му Петра, те снаје Добриле. Породични бизнис, што би рекли Американци. Петар и Добрила немају деце, па чика Јова стално инспирише присутне од поверења, а Игор К. је један од њих, за разлику од Милета који није, да му се некако помогне да добије наследника. Код њега је осећај за својину и наставак лозе јачи од осећања љубоморе или срама због чињенице да му неко може облећи снајку и направити јој дете. Уколико би кога ухватио да то ради из сласти, одмах би му стари Јова пресудио. За наставак своје лозе, пак, за прављење детета: има разумевања.

- Божја су то створења – вели – није важно чија су, кад су божја. Ја, да могу, сам би га направио – завршава сетно.

Чича Јова би понекад седео и пијуцкао са њима, испред задруге. Не би претерао, наравно, био је домаћин човек, али је знао да одужи, повремено, и да тргне неку више. Тада би и чашћавао присутне, што у нормалним околностима и другим данима не би чинио. Миле би на то рекао:

- Бог убио предузеће што не прави чаше веће!

Стари Јова се бавио трговином још од времена кад је било мало приватног посла и кад се од тога није богзна како живело. Држао је кафану, продавницу, комбајн, радио домаћински имање. И, мало по мало, обогатио се. Велике и нове куће, механизација, пуни амбари и торови, бурићи и сушнице. Сигурно и сламарице. Сада се полако повлачи а послове, поготову трговину, држе му син и снаја. Син више у набавци,

снаја иза тезге. Наслони сисе а народ само хрли. Мушко и женско. Мушко да гледа Добрилине сисе, а женско да гледа своје мушкаће и да их, ако икако може, одмами кући. Мрзе их сви у селу, и једни, и други, из различитих разлога који се сви могу свести под два појма: завист и љубомора. А, опет, сви су са њима лепо јер им требају.

Али, немају деце, како рекосмо, Петар и Добрила, и то чичу много тишти. Кад мало попије, чича пригрли преко стола неког од оних са којима пије, и још по неког од поверења, ако је ту, загрли их тако да заверенички спусте главе према столу, па им у пола гласа каже:

- Јебите ми снајку, можда затрудни, треба ми наследник да ми се семе не затре и да имам коме да оставим све ово.

Климне главом, па озбиљна лица и сузних очију, понови:

- Јебите је... слободно...

Па ти истим очима показује према вратима продавнице иза којих нешто послује његова снајка.

- Иди сад, тамо, сама је, имате магацин иза....

У почетку је Игору К. било непријатно. Нашао би се у чуду. После је увидео да је то повремено део ритуала који се догађао скоро увек истих дана у месецу, једном месечно. Чича је пратио кржаве трагове по кући, па израчунавао снајине плодне дане. Чика Јова је хтео више унука него што је мислио на образ. Имао је још једног сина, млађег, како бива, и којег је више волео, пошто је више подсећао на њега. Закачила га мобилизација задњих ратова и није се вратио. Није се вратио уопште. Нит' се зна где је, ни шта је са њиме, води се као „нестао“. То помало даје наду, али наду која може послужити да се лакше живи и преживи, али не наду да ће се једнога дана стварно вратити тај Петров брат. Зато чика Јови треба нешто сигурније: унук. Жив унук. Није важно ко га је направио, већ чији ће бити и чију ће земљу наследити. И чије ће презиме носити.

*

Из другог притвора сам пуштен јер је утврђено да је девојчица трудна са неким Порториканцем, који је висио на углу и ту продавао лаке дроге. Изјавила је да је лагала у вези мене, да је нисам никада дирао, само да сам је гледао али да, како јој се чини, мени не може да се уздигне, да сам импотентан. Тако ме је бранила. Нико се није питао: како зна за ово последње ако је нисам дирао? А, одговор је прост: она је мене дирала...

Претходну реченицу исписао је у тој истој продавници крајпуташици, на белој хартији којом се увија продата роба, са једне стране масном а са друге папирном. Што је записивао те цртице из живота свога, и баш на таквим местима, није знао себи да одговори?! Какво је то место, то зна. Магаза покрај пута, уједно и сеоска, која испред има клупу и

дугачак астал, те више подсећа на кафану него на продавницу мешовите робе, како је стајало званично на табли изнад врата. Ако ћемо право, у том се дућану више пије него што се купују живежне намернице. Цевчи се углавном пиво али се сасвим регуларно може добити и „жестина“ сваке врсте, посебно газда Јовина шљивовица.

Село је поред пута, једног од многих уских асфал'чића што пресецају Шумадију уздуж и попреко. Са једне стране пута, према долини, је река, тамо су њиве и баште. Село се шири са друге стране, према брду. Мештани углавном имају старе куће и окућнице на висини и нове, оне што су скорије градили, поред пута, на равном и плавном. У те старе куће по брду, ушуњао се и по неки дошљак.

Мештани су Игор К. прихватили без икаквих услова због његовог покојног деде, мајчиног оца, иначе не воле придошлице, поготову оне из других крајева бивше нам земље што избегаше у задњега вакта. Не воле, да се право каже, ни оне из суседног села а једино се не жале на становнике сеоске *циган-мале*, на самом ободу сеоског атара, иако им се никада није знао тачан број, јер их сматрају неком врстом сеоске амајлије. Опростили би им, око Ђурђевдана и по неког несталог петла, ређе овцу.

Отуд можда и име села: Злодошљаци. Само име говори о томе шта мештани мисле о дођошима, или: шта су некадашњи староседеоци мислили о онима који су некада давно стигли овде. Мада, име села није било баш без репутације значења истог. Али, није ни толико злокобно уистину, ма како на први поглед изгледало. Њихово негостопримство је бенигне природе, више на речима а мање на делу, више према онима који би да остану а мање, или скоро уопште, према гостима.

Игор К. је дошао однекуда и уселио се у стару кућу коју је његова мајка наследила. Мученица дебела, умрла је непосредно после његовог бекства, сахрани јој син није могао присуствовати, мада је касније чуо да је његов друг одржао одличан говор над одром (и тај му је говор био први у низу који ће следити), да је помињао и њега, и оца му покојног, и све редно. Дојавио му је, много касније, да је на сахрани било и неколико скупих ципова за замраченим стаклима, и да су поганаћи хтели да га убију на мајчиној сахрани, само да се појавио.

- Ни мафија није убијала у таквим приликама, већ се држала некаквих правила, али ови данашњи мајмуни не знају никакав ред, немају ништа свето, пичка им матерна – говорио му је у слушалицу друг.

Он би га звао и није му говорио где је и одакле зове, те колико га коштају ти прекоокеански разговори. Мада, нису коштали много, схватио је кад се обрео тамо. Скупоћа телефонских позива је само још једна од гастарбајтерских легенди које су исти волели „да рабе“ када би о летњим одморима малтретирали родбину у домовини. Знао је да би га тај издао, његов друг Зоки, да му је открио где је и шта је, после другог шамара, али

не зато што је лош човек или што га не воли, већ из простог разлога што је био мек човек. Био је некакав песник у души, речо-слагач, а не чврст момак са асфалта, тај његов једини друг Зоки.

У продавницу би свраћао сваки дан, (да се вратимо на трен из прошлости у данашње дане). То је било главно место окупљања сељана. Кад крену у њиву: сврате ту. Кад се враћају: такође. Ту је стајао и аутобус који их је одвозио у варош. Одлазио је у рано преподне а враћао се предвече. Ту је, најзад, ординирао и поштар, који никада даље од продавнице не би крочио у село. Ко хоће пошту има да дође ту и да је узме, остатак би се изручио на тезгу, па би онда данима стајала онде, док неко не узме или по неком пошале примаоцу. У продавници би купио већ бајате новине, попио нешто или једноставно само седео и ћутао испред. То је било ретко, да може да ћути. Испред продавнице се није могло ћутати. Зато је он то чинио испред куће, у 'ладу ораховог дрвета од којег некад зна да заболи глава. Тамо би одлазио да прича а не да ћути. Увек би чуо шта се ново дешава, које су сеоске вести, и остало.

Нашао би се ту Миле, сеоска бекрија и лола, који је такође живео у трошној кућици, никада ништа није радио, није имао никаквих примања а стално је пио у продавници или би одлазио на неколико дана: негде. Враћао би се блед и испијен. Ћутљив. Рекао би:

- Све је срање, осим пишања, а и пишање уз ветар је срање!

Па би лежао дан-два у свом брлогу и излазио наново чим се опорави. Миле је говорио фразом, досетком, пословицом, увек ласцивно и на граници укуса, што за њега није представљало икакав проблем. Јер никада о укусу није размишљао, а камоли расправљао. Ако није било Милета или неког другог, онда би неко од газда или газдарица продавнице изашао напоље па чаврљао са гостима. Продавницу је, званично држао чича Јова, али је фактички у њој газдарица била његова природно обдарена снајка Добрила. Обдарена је била са свих страна. Син Петар му се слабо шта питао, осим што је довозио робу и пиће, те радио физичке послове на имању и у продавници, и чини се тако, увек у тешком и непрестаном послу, бежао од неких својих брига и дилема.

За разлику од Милета, Игору К. се може да сада, данас, живи тако полагаано али солидно. Донео је нешто новаца из Америке а добија кирију за стан и локал у родном граду. Стара кућа где је рођен, и где је отац држао кројачку радионицу, порушена је у међувремену а на њеном месту, и дворишту иза ње, изградила се нова, вишеспратна зграда. За узврат је добио стан и локал. Од тога сада живи. За онај други стан, који је требало да буде лично његов, а за који је платио курцем и дупетом, (образ и част сада нису важни), није се више распитивао. Никакав папир није имао, а, и да је имао, није желео да га то подсећа на бол и понижење. Није му било ни до тога да тражи сведоке. Далеко им лепа кућа. Има нешто и мајчиног

имања овде. Ситно, једну њивицу, коју даје „на пола“. Сад већ држи и свиње, кокошке. Шљивик под кућом дадне и мало ракије. Пшенице ће бити ове године слабије, али је прошле године шљива избацила добро. Игор К. је нашао место где ће умрети. Само што ту мора и живети док чека смрт. Не буну се Игор К. Најзад је миран и спокојан. Чак га ни вампирске зубоње више не мотре и прате. Ваљда су и они схватили да је овде безбедан, да су они - с њим овде - безбедни.

*

Кад сам се ослободио страха граница мојих достигнућа била је померена далеко испред места на којем сам стајао: тада. А, опет, једино се страха сећам и бојим кад помислим на своју прошлост: детињство и дечаштво. Момковање је нешто друго, био сам тада луд па сам се мало и плашио. Луд и пијан често. Не може се рећи да је то био прави живот, јер се мало чега доброг дешавало, уколико живот и здравље подразумевамо као врхунско добро и ван конкуренције. Могло би се рећи да је то било полу-живљење које је имало и својих добрих страна. Наиме, како је све било поприлично заостало тако се мало, или никако, није ни радило. Све је ишло успорено, све се радило са задршком, све што је могло да се остави за сутра, остављало се за прекосутра.

Игор К. је, дакле, генерацијски најјебавао годинама. Така му тура наишла. Лично, његово најјебавање, почело је једног дана, пролећног и лепог дана који је обећавао, пре неколико година, у Србији, у граду осредњем, два сата вожње далеком од престонице. Центар тога насеља, главна улица, ту где се у близини родио и одрастао, изграђен је у соцреалистичком маниру, бетон и сиве фасаде, а ту слику су помало нарушавале старе зграде гимназије, суда и градске кафане. Околне улице су одавале некадашњу варошку мирноћу, красиле су их мале, приземне кућице са припадајућим двориштима, и ту и тамо, калдрмом коцкастом. Било је у тим улицицама и малих локалчића, занатских радионица, које су поред куће биле саграђене и чији су излози гледали на улицу, а у њих се могло ући и из тарабама ограђеног дворишта.

Временом су занати одумирали а ти локали су се преуређивали и постајали разне трговинске радње. Једино је кројачница његовог оца остала стара и оронула, прокисла и мемљива. Машине је он лично распродао, буд зашто, а новаца није имао да среди то, или нешто слично. По ободима града су таворили пејзажи пропале индустрије и колоније ружних двоспратница са неукусним оградама. Игор К. је најјебао када је покушао да се отргне из летаргије, беспарице и пијанчења. Када је помислио да можда може да узме ствари у своје руке и живописним бојама обоји сивило у којем је пропадао.

Све је почело безазлено и непланирано. Мисли се: на то. На читаву ујдурму и несрећу која га је задесила, која га је отерала из земље, из града у којем је рођен и којем се тако успешно и лепо злопатио. Он је иначе сасвим озбиљно испланирао све, без обзира на безазленост и не-испланираност почетне ситуације, али није ишло по његовом плану, како је обично и бивало кад је он у питању. Куртоазна посета моћним и богатим, али даљним рођацима, при којој је требао да остави добар утисак. Ето, само то, ништа више. Било је преко потребно и неопходно управо то: оставити добар утисак. Радило се о томе да би у каснијим фазама сусретања, уколико до њих дође, он требало да их моли за услугу.

Његова тадашња позиција је већ навелико обрађена у литератури: сиромашан рођак у односима са богатим, моћним али и проблематичним изданцима лозе. Руси су у томе предњачили. И остали. Па и ми. Само што је госпођа министарка Живка за ове његове рођаке цвет интелигенције и висока аристократија у манирима и понашању, у: *noblesse oblige*-у. Шта се ту може?! – догодиле су се санкције и изолација, а за њима и нафта, дуван, разне акцизне робе и ко зна шта још. Данас им то не смеш ни поменути.

И било би све у најбољем реду. Повод за тај сусрет је крштење њихове унуке, па је Игор К. требао да им објасни како да нађу старога кума у неком селу подно Космаја. Нешто им се ђефнуло да обнове старо кумство, не зна се због чега, претпоставља се због политичких амбиција контроверзног рођака, можда и новокомпонованог односа према традицији и вери. Наравно, њега нису планирали позивати на крштење али му се учинила и ова шанса сасвим довољном. Ако је паметан и брз, искористиће и најмању могућност. Нажалост, за њега је давно доказано да није ни паметан а још мање брз. Пре ће бити: управо супротно од тога. Живео је у своме свету - музике, нешто мало књига (ништа спектакуларно али за локалне прилике значајно) и опијања.

Елем, чинило се, макар у почетку, да оставља солидан утисак на утицајне рођаке. Чини се да су се и они плашили са киме ће имати посла, па им је у неку руку лакнуло када су схватили да је нормалан и пристојан младић. Сад, опет, он није био баш нормалан, ни пристојан, али се трудио да тако изгледа јер му је помоћ заиста била неопходна. Они су ми били последња шанса да нешто промени на боље - па ви сада видите докле је био догурао?! Већ је зашао у неке године кад није било говора говорити о некој младости. Није био нападан али се трудио да покаже како није мутав и да поседује квалитет за неко будуће место које би му припало њиховом интервенцијом. Да. Узгред, није ни сркао док је испијао чај.

Додуше, већ на почетку му је, онако овлаш и узгред, дато до знања да *они код себе не запошљавају рођаке јер се показало као контрапродуктивно*, они, наиме, (мисли се на рођаке), *одмах умисле да су привилегованији од других, мање раде и то онда утиче и на друге.*

Вероватно су већ имали сличних искустава па су знали да треба одмах у почетку да се обезбеде. Игору К. то није сметало, јер је он ипак „пуцао“ на нешто боље. Знао је, из приче, како пролазе радници код њих, у њиховим силним фирмама, па тако није ни мислио да то иште. Њему је била потребна права услуга а не казна.

- Јел' ти, беше, живиш са мајком? – питала га је накинђурена рођака.

Подебела је, неукусно нашминкана, имала једно пола килограма злата на себи.

- Да, ја и мајка, живимо заједно – одговорио је кротко Игор К..

- Чиме се бавиш ти? – укључује се у разговор и неотесани рођак – Радиш ли шта или само се зајебаваш? Мајка ти је стара и немоћна, мораш да јој се нађеш, много је учинила за тебе, рано си остао без оца. Оца сам ти добро познавао, био је добар човек, добар мајстор. Прво одело, са којим сам отишао у Немачку, он ми је сашио. Што не средиш онај локал, па да радиш нешто, 'бем те мутавог!?

Мислио се Игор К.: 'де да га ниси познавао кад сте некакви рођаци били, а он те је, колико сам чуо, неколико пута, преко својих веза, вадио из затвора у који си доспевао због малолетничког криминала, понајпре због крађе возила и обијања трафика, обашка, неколико пута је помињао у пола гласа и са срџбом да му то одело никада ниси платио, ни на сахрану му ниси дошао, ваљда те чвилео тај очев штоф. Мислио се али није ништа од тога проговорио. Толика будала ипак није био.

Отац му је био шнајдер. Тако су га и звали. Кројачки је посао некада био цењено занимање. У чистом си и топлом, радиш углавном за господу и добростојеће људе. Док је отац Игор К. имао посла, они су као породица сасвим лепо живели. Али, због неког специфичног односа према животу, отац Игор К. није планирао да сину преда занат и да му остави своје занимање. Можда је схватио да занати изумиру, још је тада конфекција преузимала посао, ипак, пре ће бити да је хтео да му син заврши велике школе па да он буде тај коме се узимају мере и шију одела.

Нити му је син завршио велике школе, а није научио ни занат. Стари кројач се, у време када му син свршаваше средњу школу, разболе од најгорег на плућима (а никад цигару није припалио) и упокоји се. Није стигао ни да заврши матурско оделу сину. Већ је задњих година његовог живота посла било тек да се преживи. Људи су куповали готова одела. Имао је он сталне муштерије којих је бивало све мање како се градско гробље попуњавало. Побеђивала га је готова конфекција у којој није било кројачког метра и креде, већ само некаквих бројева ушивених на поставу. Зато је у последње време углавном радио исправке тих бројева, углавном сужења и скраћења, уз то гунђајући „како то ништа не ваља“.

Отац Игор К. није волео да га зову шнајдер. Више је волео да користи речи: абација или терзија. Био је некакав локал-патриота.

Несвестан да су те речи пореклом од крвних непријатеља. Има додуше и неке истине у томе јер је мајстор повремено кројио и шио народне ношње за туристе и разна фолклорна друштва. Ипак, да се не лажемо, био је пре свега варошки кројач, па онда све остало.

И у ширем смислу је отац Игора К. био патриота јер је неосновано убеђивао људе да је параћински штоф бољи од енглеског, те да је (тада) наша *Багат* машина боља од *Сингерице*. А имао је и једну и другу, те је углавном радио на овој другој, странској. А, када би се докопао правог енглеског штофа из Бредфорда, прво би опрљео ватром ресице да види је ли вуна чиста, па би га миловао нежније него што је икада помиловао жену, приносећи га образима. Ха, има истине у томе, јер се говорило за њега да је управо зато добар мајстор због тога што је боравио стално у радњи а бежећи од жене и куће, лети отворених пенцера и врата, зими поред бубњаре у коју је гурао цепанице суве буковине. Речју, био је чудан човек. Од њега је Игор К. наследио кућу, радионицу, машине које је временом распродао и ту чудност: коју нико није тражио. Ово последње сасвим непотребно.

- Да, мајка је стара и болесна. Угојила се прилично у последње време. Свирам помало, кафански више, ето нема посла нигде да се нађе – после краће паузе проговори сиромашни рођак.

Сматрао је да је то идеални моменат да се потегне питање посла и запослења, да се удари на емотивне жице рођака, које, да будемо искрени, исти није имао. Рођак није ништа знао о емоцијама, код њега су постојали само пориви и то они животињски.

- Ма шта нема?! Нећете ви млади да радите, мајке ви га набијем, да прости стрина! Ено онај мој, оженио се, дете направио, а ја сад јурим да крстим чељаде. После ћу морат' сам да довађам и развађам госте. 'Бем ли вам лебац! Ја сам, бре, из ничега створио ово богатство, са ових десет прстију – па подиже руке, са длановима према горе, показујући ко ћевап набубреле прсте начичкане златним печатним прстењем.

Док је ово говорио, његова жена је колутала очима. Рече му:

- Сто пута сам те молила да не псујеш...

Он је одмахнуо руком:

- Него реци, 'де да нађемо те Радовановиће? Наш блесави прадеда није могао да се окуми како доликује, ту негде близу, него налазио кумове из пичке материне!

- Не хули, драги, на кумство и бога – рече му напудерисана свиња у облику жене, па се редно три пута прекрсти.

- Прости боже – прекрсти се и рођак, мада је то више личило на терање мува – ал' стварно, мислим, треба сад да се јебавам по неким брдима а не знам 'де ми је глава од посла. Так'и као ти, што кукају да нема посла, кад их оставим само један дан саме у фирму, покраду све што

стигну – рече и билмез од рођака и опет ману прстима око златног крста величине дечије руке, што му сијаше са груди, а то је требало да значи да се поново прекрстио.

Објашњавао му је Игор К., колико је знао и могао, по сећању, из мајчине приче. Ни он није био баш сигуран где се налазе ти стари и породични кумови, у ствари, није имао појма. Него није хтео да пропусти шансу којом би могао се зближи са богатунима, па је мало надувао његово познавање под-космајских засеока, кад су га питали: зна ли тачно где су? Нису га ни они лично питали, ако ћемо право, него су послали неког главоњу да то учини. Па тек кад је потврдио, био је по први пут позван у кућу.

Рођак је приметио да врда, да није сигуран:

- Ма, знаш ли ти уопште 'де су, набијем те на курац!/? Прости боже!

Прадеда, заједнички предак, повлачећи се преко Албаније, заветовао се обострано са неким Костом Радовановићем, који је живео подно Космаја, да ће се окумити ако обоје извуку живе главе из тог пакла, чак и ако само један претекне, има да оде и тражи породицу овог другог и испуни завет. Људи у невољи свашта обећавају, још брже на обећање забораве кад невоља мине, ипак Игоров прадеда и Коста одржаше реч. Тако се родило то кумство на даљину. Њега је крстио неки Радивоје, којег је отац за ту прилику обавестио телеграмом месец дана пре и добио потврдни телеграм након свега три дана. Исприча му оно што му је мрзоволна мајка казала пред одлазак код њих, вичући за њим:

- Моли их да те запосле, Бог их убио!

*

А онда, што од узбуђења, стреса и слабог стомака (јер није лако молити и улизивати се, иако још Игор К. није ни стигао до тога), што због чињенице да је касно устао, јер је ноћ пре тога до јутра пијанчио а слабо, скоро ништа јео, па журећи да на време стигне прескочио свакодневно јутарње, и помало ритуално пражњење црева: побунио му се стомак. Присрало му се до бола, да упростимо већ ионако просту ствар. И више од тога: до лудила му се срало. Уздржавао се колико је могао, покушавао да мисли на неке друге и лепше ствари, обећавао све и свашта Богу само ако га овога пута спаси и извуче: све цабе. На крају је израчунао мању штету и решио да приупита за клозет, те убрзано крене тамо иако је то било нељубазно према домаћинима, што су му они уосталом и показали. Боље то, него да се усере ту пред њима, на скупоценом отоману, па да се све проспе, не дај боже, по још скупоценијем персијанеру (држао је да је персијанер у питању мада ми никада до краја није била јасна конотација тога).

- Морао бих до тоалета – придигао се.

Домаћица му је намргођено показала куда да иде. Њена намргођеност је додатно појачана чињеницом да је он ипак рођак од стране њеног мужа. То значи да је у старту био омражена персона у њеној кући: *non grata persona*. У њеном дворцу. Руку на срце: његов рођак се бахато понашао и волео је младу пилетину, тако да није ни чудо. У неку руку ју је Игор К. и разумео.

Рођак је само одмахнуо руком, љут што му после свега није јасно где да тражи старог Радовановића. Игор К. већ хитао пут клозета. Тај „нервозни стомак“ им је породично наслеђе. У свим важним тренуцима њихових живота: њима би се срало. И отац је био такав. Причао му је да је пропустио животну шансу да постане официр баш због свог нервозног стомака. Био је примеран и добар војник, писмен, старешине су му нагласиле да на њега рачунају, а кад је требало да изабере испред строја ко ће у школу резервних официра, са шансом да се после активира, њему се од треме присрало те је одјурio из строја без да икога пита. Уместо похвале и награде био је кажњен. Тако је морао да постане кројач, што неко време и није било лоше.

Једино је рођак, у чији је клозет тада хитао, био другачији, јер, прича се, знао је да стегне муда и стане пред цев, у данима кад је зарађивао први милион. Зато су ови остали из фамилије остали породично слаби путници, тешка срца су се одвајали од свога клозета. Мада, не треба занемарити, поред наследног фактора, и његов нередован живот. Лутао је, пио, слабо се хранио. Кући га је ретко кад чекала врућа супица и топли дом. Мајка се предала неком њеном свету, скоро да ништа није кувала, само му је говорила: „Узми тамо нешто, ако има“; или: „Једи оно што си донео са пијаце“. Он, наравно, ништа није доносио јер ништа није привређивао. А, кад би примила пензију, чекала би да он оде из куће, па би наручивала ћевапчиће и пљескавице, које би сама појела до последњег. Ако му је шта, касније, у Америци загорчавало живот, то је тај његов нервозни стомак. Чим би се спустио у метро, чињеница да нема избора чинила је да му црева намах полуде и то траје све док не стигне на посао где, наравно, има клозета, и где нема више тих проблема. Проблем са нервозним цревима јесте проблем немања алтернативе. Кад се има избора, онда нема проблема са стомаком. Баш се непотребно задржасмо на овој теми, иако иста није безначајна.

Најзад се докопао клозета, закључао врата за собом и осетио тренутно олакшање. Пространо купатило је било скоро величине његове кућице. Италијанска керамика, немачка електроника која је све регулисала, француска средства личне хигијене – све је то указивало на скоројевиће и одражавало духовно стање новокомпонованих а контроверзних утицајних људи српске данашњице. Све је било на светском нивоу у том купатилу

осим гована која су пуштана ту. Говна ко говна, рек'о би неко, али није тако. У ма каквом клозету човек срао, од својих гована никада не може побећи. То је као наслеђе. Међутим, има несретника који целог живота не могу побећи ни од туђих гована. То већ није наслеђе него лоша срећа.

Није он имао времена за превелика филозофирања. Филозофија дође касније, кад се удобно човек смести, кад крене из њега, кад добије блажени израз на лицу. Зато је Игор К. пожурio да се откопча, грашке зноја су већ почеле да му се сливају низ лице од муке уздржавања, потрчао је према клозетској шољи и онда ми се десило: ТО!!!

Има случајева, врло честих на његову жалост, јер га је хтелo свакако зло, када даска на клозетској шољи не налегне добро. Због различитих разлога. Најчешћи је узрок неправилна монтажа, или када се оштети и отпадне један од амортизера са доње стране даске који управо служе да даска равномерно притисне порцуланску шољу. Било како било, ова даска није равномерно легла, а била направљена од квалитетних па самим тим врашки тешких материјала. У тренутку док је он дотрчавао према шољи истовремено се отпасујући, у исто је време спуштао даску, седао и почео да сере. И сео је: како не треба. Његова мушкост се нашла на погрешном месту у погрешно време (као и током целог његовог пређашњег живота, уосталом), на споју даске и шоље (због журбе), и, у тренутку док се даска спустила а због наведене неправилности као клацкалица се преломила још једном и прикљештила му кожицу главића пениса (срећом у несрећи: само то). Истовремено је из чмара потекла проливаста смеша. Такав бол се тешко може описати. Додуше, и таква ситуација. Јаукнуо је колико га је грло носило. Изгледало је да од његовог запослења овде нема ништа.

Шта се издогађало касније и није за неку велику причу. Болна и непријатна повреда, усрано дупе, хитна помоћ, у позадини свађа супружника и његових домаћина, речи које допиру до његове помућене свести: „*Јееесам ли ти гооооворрррила...*“, а он њој: „*Ђути дрољо, мајке ти га набијем, 'леба нисте имали да једете док се ниси удала за мене!*“, и најзад санитаром у болницу уз веселе доскочице између болничара и возача а везано за његову непријатност. Тамо је уследила још болнија интервенција, дезинфекције и превијања. Непотребно је, пре свега због других, улазити у детаље. Довољно се он за све пропатио. Није смео ни помисли на пишање или сексуално узбуђење које подразумева дизање дотичнога органа. А пишати је морао још тога истога дана ако већ јebати није достигао. Али, не лези враже, понекад ствари о којима сањамо читавог живота хоће да се догоде баш онда кад нисмо спремни за њих.

Доктор је интервенисао рутински. Те људе више ништа не може изненадити. Рекао му је да повреда није катастрофална, имао је среће(?!), али да ће свакако у наредном периоду оздрављења и рехабилитације

бити непријатна. „Тако је то са повредама слузокоже. Ово је само једно жестоко и неконтролисано сунећење“ – казао то или нешто слично. Заказао је превијање и мазање за сутра и препустио га болничкој администрацији на черечење наредних сат времена због чињенице да није имао код себе здравствену књижицу (ко се надао овоме?!), као и због чињенице, кад је иста пристигла, кад ју је Зоки донео, да није оверена. Мислио је да ће га задржати у болници, да ће га неговати и подвргнути строгој контроли. Искидали су се од смеха поново. Није имао искустава са српским здравственим системом до тада. Важне су им биле неке административне зачкољице, иначе су били намерни да га шутну напоље, чим пре. А, он се плашио изласка напоље. Мислио је да сви већ знају, било га је срамота (и, страх). „Нећу моћи ни да пијем ових дана“, помислио је као да је то сада најважније.

А напољу се развијао леп дан. Пролеће је. Све цвета и зелени. И улице су некако чистије. Лоше се осећао и поред лепог времена. Једва се вукао према кући, не слушајући Зокијево запиткивање, па самим тим и не одговарајући, што овоме није сметало да настави са причом. Кад су га већ пустили, схвативши да нема сврхе да се натежу са њим, пошто није имао да им плати, могли су само да га држе као таоца. Болело га је. И курац, и душа. Све га је болело. И понос. То је он, такав какав је био на улици после отпуштања из болнице. То је слика и прилика онога докле је догурао у животу, које су његове перспективе. Музичар који нема свој инструмент (и таленат је дискутабилан). Мушкарац који нема цео орган. Зрео мушкарац, неверене здравствене књижице, који нема да плати неколико грама масти и невеште докторске руке које су му се мотале око пениса. То је он: нико и ништа. Мислио је: „Макар сам до сада мирно спавао“. Ко да је осећао да ће и без тога остати?!

Само за једну секунду, нормалан дан постане оживљена ноћна мора. Мисли се да је све под контролом, да је то само још један од оних рутински приведенних поподнева у вече, а онда се у трену све промени, и што је још горе, исто тако брзо човек прихвати новонасталу ситуацију и већ после пола сата он се понаша сходно новим правилима, као да старих није ни било. До јуче здрав човек, који ни у сну не би поверовао да му се може нешто догодити, већ се сутрадан привикне да је смртно болестан и као да здрав никада није ни био. Такав је човек: прилагодљива животиња. Такав је Игор К.: скоро никад не одлучује о својој судбини, већ је увек и искључиво то неко други, најчешће проклети случај. И, одмах се привикне на лоше. За добро не зна: није пробао.

*

Зашто су ме снови издавали у тих пар ноћи?! Ујутро се ничега не бих сећао. Нису ми долазиле у посету бивше девојке и лажни пријатељи. Јесам ли ја у том у затвору био сам? Чисто је и стерилно било, чиста ми је одећа, и даска на клозетској шољи, и самица, и круг где сам само једном изашао. Стандард! Америка је то. Адвокат ми је, у том сну, ако сам сањао, јер једино то може бити, саветовао да се манем гужви и да време проводим у хелији. Рекао ми је да овде не воле педофиле, те да се назим. Казао је на крају и да је дипломатски представник Србије одбио да се сретне са мном и да ми пружи било какву помоћ. Сутрадан је све било готово. Вече за тим даном, летео сам преко Атлантика...

У принципу, (ма шта значила ова поштапалица), он на тај позив и прихваћену обавезу није заборавио све до тренутка када се догодио немили инцидент са клозетском шољом. И, заборавио је накратко, док није стигао кући и видео да је спремио чисту и новију (једину) гардеробу на кревету. Дан је испланирао тако да после посете (по његовој нади: успешне!) код рођака, оде то исто поподне код Јелене. Искрено, није ни знао шта ће тамо али брзоплето прихваћен позив да је посети сада није могао да се исправља. Није имао мобилни телефон. А позив прихваћен јер је нешто тињало у њему, можда још од гимназијских дана, можда нека притајена а неостварена жеља.

И када га је позвала, дан пре, на стари кућни број, још старије породичне куће, требало му добрих неколико минута да разјасни ко га то зове. Та особа је била избрисана из његове меморије, оног свесног дела, већ дуже времена. Није ни чудо, отишла је некуд и више је није виђао. А шта је све претурио преко главе у задњих неколико година није чудо да је заборавио и неке ближе особе које је куд и камо чешће виђао.

- Која Јелена? - питао је (опет) бунован од пијанке из претходне ноћи (да, пио је поприлично тада). Повраћало му се и глава му је пуцала а није имао аспирина или макар киселе воде.

- Забога, заједно смо ишли у гимназију и матурирали - говорио је женски глас набијен еротиком са друге стране жице.

- Јелена, Јелена... - понављао је а крајичком памети је већ мислио да је то опет неки позив, за неки јубилеј, на који су га обично позивали и све то организовали најуспешнији примерци из генерације, пре свега да се похвале својим успехом а да овима другима на тај начин напакосте. А, биће да је било подоста година од када су завршили, петнаест-двадесет.

- Јелена Косић, живели смо у центру, још имам ту стан.

Било је то друго време. Није увек био губитник. Некад је био и млад. У то време си могао бити сиромашан, могао си бити из маргинализоване социјалне групације, али си увек могао да се избориш за неко своје место, за поштовање. Да ли би то чинио интелигенцијом или песницама, сада није важно. Није ни важно, што се касније, ипак, све враћало на своје место, али

у младићким данима свако се личним квалитетима борио за своје место у друштву. Данас је другачије. Данас је место у друштву условљено новцем и осталим материјалним добрима. И само је један пут да успеш: криминал. Тај криминал може бити од разних врста али му је морална позадина и етичка подлога иста. Можеш бити бандит што пљачка банке и продавнице, можеш бити наркодилер, можеш бити политичар, транзициони бизнисмен, али, само криминалом можеш изборити високо место у друштву. Игор К., већ је констатовано, није имао муда ни стомак за криминал, па му је остало да се правда да су, у ствари, етичке вредности у питању.

Тад се сетио. Искрено, није се сећао да је са њом проговорио три реченице за две године заједничког школовања. То је, наиме, било време чувеног „усмереног образовања“ (значи није гимназија како је она хтела себи да да на значају). И за те две године они су се презирали међусобно – али, ћутећи. Он њу због њеног повлашћеног положаја ћерке локалних комунистичких функционера, а, она њега због декадентног рокенрол-нихилизма или да појаснимо: зато што је био паметнији и напреднији од ње. Ако би се генерализовало: она је била сноб а он уметничка душа. Она тада, а вероватно ни сада, није била паметна да узроке свога презирања дефинише на начин који је у горњим редовима презентован. То је двадесет година закаснела опсервација. Она је тада, у ствари, мислила да је Игор К. сељачина којој се заломило да не живи на селу, невредна да се са њим уопште општи, кројачка битанга. А овоме то није сметало. Није тада уопште размишљао о њој. Имао је пуне руке разног другог посла: девојака и алкохола (већ тада?!).

Сећа се, ипак, да њој јесте сметало његово бучно разметање по одељењу и школи (мада се тачно не сећа чиме се он то разметао) и, по њој, ничим поткрепљена популарност у одређеним школским круговима. Можда је ту, што се тиче поткрепљености и била у праву. Макар је време то доказало. Али, време се курвински поиграло са свима њима, па је тако деци комунистичких функционера сада припало место „авангарде“ у овом новом времену, а овим другима је остало да буду губитници. Нема везе што су његов отац и њему слични били чувари ватре капитализма и демократије у комунизму, они су оставили у животу ембрион приватне својине и предузетништва, имали су своје мале радионице, плаћали порез и прехрањивали породице радећи у својим приватним фирмама. Ови други су уживали у привилегијама комунизма и друштвене својине, обогатили се. Данас их такви уче о томе како треба живети у напредном свету демократије и либералне економије. Са друге стране су криминалци, илити: бизнисмени. У средини су рокери и уметници свога времена потпуно неприлагођени садашњем времену, различити од својих очева и од ових других. Другим речима, ништа се није променило, само фасада!

А сада га, богзна како, присно позвала да се виде „у име добрих старих времена“. Поново је у граду, рече, није је било неко време, боравила је по већим градовима, по већим државама, и тако то. Уосталом, причаће кад се виде. Игор К. је од почетка био скептик по том питању. Сумњао је да нешто није у реду, да има неко „али“?! Није имао више илузија да се њему може догодити нешто добро а пре свега нешто што ће га квалитативно прогурати напред. Наравно, претпостављао је да јој треба нека ситнија, локална услуга, можда нешто у вези њиховог стана који зврји годинама празан у самом центру града, па да нађе каквог мајстора или слично. Не чак ни купца: за то би она потражила кога другог.

Опет, копкало га је све то. Њу је скоро заборавио, и да постоји уопште већ дуже времена није био свестан. Причало се међу генерацијом да се у великом граду одала лошем друштву, дроги и сектама, она је раније пар пута долазила и јесте изгледала чудно. Тада му се не би чак ни јавила. А, онда је престала да долази и није му пала на памет све до тог фамозног позива.

Бол од повреде му је разбистрио видике, призвао га памети и спустио на земљу. Тај си који си, не покушавај да будеш нешто друго, касно је. Касно је већ било, за то. Запрао је се млаком водом, кад је стигао кући, променио веш и гардеробу, малко се намирисао. Једнако се непријатно осећао. Ипак је се, мало пре тога, усрао. И повредио пенис. Мислимо да је комбинација идеална како би се човек осећао не-пријатно. Решио је да ту посету обави кратко и куртоазно, поред новонастале невоље није му то тренутно било важно. Та Јелена, иако је била најлепша и најбоље грађена девојка у школи, њега тада није привлачила. Он је увек био реалан у својим прохтевима. Никада га нису привлачиле девојке за које је био сигуран да их не може имати. И то га је кроз живот и кратку љубавну каријеру спасло многих невоља и духовне боли. Имао је пријатеље који су увек пуцали на високо иако нису имали капацитета за то. Такав је био, рецимо, Зоки. Живот им се претворио у пакао неизвраћених љубави, понижавања и на крају у неизлечиве комплексе које не би распетљао ни сам Фројд, да неким случајем васкрсне. Добро, скоро је Игор К. имао лоше искуство, али тад је већ био матор коњ, и није имао више илузија о томе како он може својим неуспехом изгубити нешто од свог интегритета, којег узгред и нема.

Јелена Косић је била мажено и пажено дете. Родитељи, поготову отац, били су комунистички функционери, који су временом превазишли паланку и отишли у главни град. Јелена је у животу имала све што је пожелела. Обашка, како су вести допирале до родног града, отац јој се био одлично снашао и у новим временима. Она је пак, опет на основу приспелих трачева, била незадовољна својим животом и тражила је смисао истог, лутала је по свету и покупила доста тога лошег из (опет од) истог.

Причало се да је очијукала са наркотицима, да се дружи са сумњивим типовима, да је приступила сатанистичким сектама, и, да је, апсурдно из свега наведеног, била активисткиња у невладином сектору, против рата и ратних злочина а све време је боравила по ратиштима дружећи се са највећим зликовцима. А, у народу, је било уврежено мишљење да између једних и других и нема неке велике разлике, и да су и једни, и други, народне крвопије, те по томе она се понашала сасвим природно. Крвопије, да, тада се није ни слутило да ћемо ускоро имати посла са правим крвопијама: вампирима!

Дочекала га у лепршавој хаљиници и црној блузици припијеној уз тело. Чинило се да су јој године само пријале и да су попуниле места која су била сиромашнија док је била млађа. Заиста је изгледала атрактивно и заносно. Ни речи о томе да би могла бити на тешким дрогама, како се причало за њу у граду. И ту се одмах у малом мозгу Игора К. укључио аларм о којем се већ говорило. Схватио је да нешто није у реду и да ово није за њега. Толика љубазност не може бити намењена њему без разлога због којег ће зажалити, слутио је. Претрчала је преко прага и раздрагано га пољубила у образ. Осетио је њене чврсте груди на прсима. И осетио бол између ногу.

Стан је био простран и на најбољем месту у граду. У самом центру, у пешачкој зони. Намештај је одавао негдању стару славу и моћ, али је било очигледно да ту дуго нико не живи и да се ништа није променило има и десет година. Тешки комади од дрвета, библиотека препуна комунистичких издања, прашњави теписи.

- Уђи, уђи... - понављала је држећи га под руку.

- Седи, накратко, ту поред мене, па реци све о себи. После ћемо пити и нешто појести.

Кад је села, као нехајно, сукња јој се подигла до гаћица. Није носила танге већ лепе свилене и чипкане што покривају цело дупе и што се њему свиђало. У овом случају, покривале су лепо обликовано и чврсто дупе. „Сви комплименти власници дотичних гузова“, болно је размишљао. Као права светска жена, имала је чарапе, без подвезица. Онај део, између чарапа и гаћица, та кожа која се види, учинила је да скоро полуди од болова.

Није глуп. Толико. Немојмо претеривати кад омаловажавамо нечију памет. Било чију. Што не уради памет, које нема, можда да постигне инстинкт који нам је свима дат још од времена док смо били животиње. Знамо шта знамо, поготову своје место кад дође до тога да се то треба знати. Друго је време стигло. Сада свако има своје место и тешко се оно мења према горе, на боље. На доле може, уколико има још до дна. Свиђала му се оваква каква је, узбудио је се (узбуђење га је болело), могао лако се и

заљубити у њу, нестварну, али ништа од свега тога не би вредело, па што да се мучи и самоповређује овако измучен и повређен?!

Игор К. је постао прозиран тип човека и таква је била већина у овој земљи. Нема више никаквих прохтева, нема места осећањима, само пуко преживљавање. Јер, сувише је много времена изгубио да би веровао да може нешто добити. Он је сумњао да се њему може нешто добро догодити, па чак и када заличи на то, а, он одмах тражи где је зачкољица, где је превара. Зна да га варају безначајног, због нечега, најчешће забаве ради. Па и да је она искрена, ова Јелена, што сигурно није, ето судбина му одређује да не може да је има и кад му се даје. Уколико заиста жели да има нешто са њим, баш у том дану њему се догоди ово са пенисом, и он не може ништа да уради иако има и жеље, и снаге.

А, зна да није тако, да му се није посрећило већ се нешто иза брда ваља. Шта?, потрудиће се да сазна што пре, па да иде и вида ране. Он се чак и не нервира због тога (више му смета што му беспотребно разбијају монотонију која му прија, сада му прија, а тек пре неколико сати сам је хтео да мења живот, па и ту исту монотонију) јер не постоји више никакав човек у њему. Он је само тело без душе и поноса. Не мисли он тако али су га други уверили да је тако. Пракса му доказује то. Живот га научио.

Болео га је главих. **Glans penis**. Због тога и свега наведеног решио је да брзо и ефикасно прекине ово стање и оде. Није знао куд ће. Кући му се није ишло. Није хтео да остане сам са својом невољом, болом и мајком. Већ ће се снаћи, мислио је, само да оде што пре. Напиће се, мање ће га болети све. А ујутро, када га више буде болело све, снаћи ће се већ кад дође ред на то. Полако, корак по корак. Нигде не жури. Варао се, наравно.

- Слушај Јелена, дуго те није било у граду. Па ниси добро обавештена. Ја сам овде нико и ништа. Ма шта ти требало, и ма због чега си ме позвала, на лошем си путу, јер ја ти не могу ни помоћи, нити завршити било шта. Вероватно си погрешно обавештена, госпођице Јелена.

- Али Игоре?! Па није могуће, после толико година, да ми тако нешто причаш при првом виђењу?!

- Ми се никада нисмо нарочито „мирисали”. Додуше, нисмо се нешто ни мрзели. Само смо се, игноришући једно друго: презирали. Нека тако и остане. Не морамо да се презиремо али можемо да се игноришемо. Такође, схватам да си у некој великој невољи и кризи чим је књига спала на моје слово. Веруј ми: ја не могу ни себи да помогнем. Ја чак немам ни мобилни телефон.

И кренуо је према вратима. Она је и даље седела на кревету и ћутала је. Само је приметио крајичком ока да је неприметно али вешто спустила сукњицу и прикрила дупе. Изашао је.

*

Отишао је кући, легао на свој отоман и ћутао затворених очију. Правио се да спава како га мајка не би запиткивала о његовом стању и резултатима посете. Није ни морала, све јој је било јасно кад га је видела. Чуо је за собом како каже:

- Никад ништа од њега неће да буде, исти отац.

Ћутао је и размишљао конфузно, на ивици халуцинација. Покушао је да схвати шта му се тога дана све издешавало. Мање га је бунила ситуација да се само-повредио од тога да га прелепа Јелена зове код ње. Није могао да схвати али је разумео да то и није много важно. Много тога он не схвата али га много тога и заобилази. Сада је много тога почело да се чеше о њега. Није био спреман за то. Онда је чуо куцање на вратима и вику мајке из кујне:

- Неко те тражи, у сред серије ме прекину, пичка му матерна!

Изашао је. Неки младић је био пред вратима. Предао му је замотану кутију. У пакетићу се налазио мобилни телефон. Зазвонио је. Гледао је у екран који је светлео неколико тренутака, па је притиснуо дугме на коме је зеленом бојом била нацртана подигнута слушалица. Женски глас са друге стране му је рекао:

- Ето, сад га имаш.

Па је наставила:

- Морамо се поново видети, бићу отворена. Твој је избор и ништа те не кошта а можеш се добро овајдити. Онако како ниси никада и никада нећеш. Чекам те.

Отишао је, мало касније, после разговора телефоном до ње. Још са врата, пружајући јој телефон, питао је:

- Шта ти, у ствари, хоћеш од мене, Јелена?

Она није хтела да узме стварчицу, показујући то са испруженим длановима према њему у стилу „то је сада твоје“ и одговорила му:

- Најзад право питање! Хоћу да ме ожениш.

- Није ми до шале, Јелена, данас сам доживео једно веома болно искуство, тако да не смем људски ни да се насмејем а камоли да се женим и обављам брачне дужности.

- Нажалост, никада нисам била озбиљнија...

- На жалост?!

- ... Да! Ожени ме и поклонићу ти овај стан. Ми се чак нећемо ни венчати у цркви или општини, тако да нећеш имати ни административних компликација. Бићеш ми муж само једно вече, чак ни толико. Ето, што се тиче тих, како ти кажеш, брачних дужности: треба да је обавиш само једном и на једном месту. Ништа више.

Напабирчио би по неки динар свирајући по кафанама или ускачући у какав на брзину склепани оркестар за неку свадбу или испраћај. Све теже и

теже. Нико више није тражио олињале, и, уз то, осредње гитаристе. Проклета електроника је убила живу свирку, снимане су матрице које су замењивале пола оркестра а другу половину је замењивала ритам машина. Само захваљујући доброј вољи неких познаника који су се још држали хармонике (која му је, узгред, исто тако била одвратна), помало је тезгарио. Увек би се у кафани нашла по нека времешна уседелица која је хтела да чује *Погледај у моје очи* или *Криво је море*, хотећи да на тај начин покаже презир према садашњем времену, пре свега и само зато што то више није време њене младости, и онда би он ускакао.

Наравно, хонорар му је био сразмеран утицају гитаристе у једном народњачко-кафанском оркестру. Другим речима: бедан. Тако да је стан у центру града, у његовој ситуацији изгледао је као нешто недостижно за још три његова живота. Од својега рада није имао ни за цигарете. Сад одједном: „ево ти стан, само ме појеби“. Да га није болело доле, мислио би да сања, међутим, тај га је бол подсећао да је будан и те како. Тај га бол, међутим, није дозволао памети да се тргне, да схвати како се то њему не може догодити а да нема нека зачкољица, нешто што ће га коштати много више. Мамац је био више него убедљив. Био је спреман на све само да побегне из оне кућице и своје мајке.

Трошна кућа у којој је живео са мајком (а живео је ту и пре, од рођења тачније) има својих предности и мана. Предност јој је јер се налази на добром месту у граду, тик уз центар града, поред цркве, и ту је његов отац, кројач, шио одела и друге ствари шнајдерске. Мане су јој старост, дотрајалост и његова мајка. У ствари, највећа мана те куће је та што је у њој морао да живи са својом мајком. Поред кућице је постојао и трошни локал, некада радионица, од очеве смрти празан. Да би се издавао као прави локал било је потребно реновирати све а он није био способан за то.

Његова мајка није била лош човек али је била „тешка“ жена. Није лоше са њом попити кафу, поседети, али је неподношљиво гледати је и слушати свакога дана. Кад мало боље размисли, она се није понашала као родитељ, него је њено понашање било својственије неуротичним љубавницама: посесивна, захтевна, љубоморна, желела је да све буде по њеном. Хтела да буде врховни ауторитет при сваком избору или дилеми. Она је увек желела да одлучује шта је добро а шта лоше за њега. Наравно, већ од кад је стасао није у томе успевала, али је она била упорна што је његов боравак у кући чинило неподношљивим. Он би је и претрпео да му је давала довољно новца али нажалост ништа од тога није било. Није му давала, не: „довољно“, него: „уопште“ - као црквени миш је била по том питању. Најзад, у последње време је дигла потпуно руке од њега и почела је да се понаша као да не постоји а камоли да јој је син.

- Нисам се удавала после смрти твог оца само због тебе - говорила му је грцајући у климактеричним сузама.

- А, није да нисам имала прилика... и, како ми сад враћаш?! - настављала би у даху - Вуцараш се са којекаквим калаштурама, проводиш ноћи по кафанама са разним светом, нема те код куће данима...

Његова мајка је била прсата жена. Има је. Зато је целог живота трчао за девојкама и женама равним као даске. Чак је понекад, потајно, желео младе и лепе мушкарце, грациозне у свом недостатку испупчења на грудном кошу. Или, младе, веома младе девојчице. И после смрти, на другом крају света, као да је желела да му дође главе јер је у њему оставила да клија семе болести и перверзије које ће пронаћи у себи кад му буде најмање требало и на најгорем месту. И, како бива, кроз живот су му се увек нудиле, и пратиле га, прсате и гузате жене.

Елем, он је имао само једну жељу: да побегне негде из те куће, било где и било на који начин. И да побегне што даље од те жене коју је почео да мрзи. Није имао прилике јер је један преиспољни неспособњаковић и слабић. А сада му се, ничим изазвана, указала прилика да добије стан у центру града. И то какав стан?!

- Данас су сахранили на градском гробљу једног самоубицу. Није опеван, свештеник је одбио. Зато сам журила да стигнем...?! ... Не да га ја опојем, немој да се зезаш. Од тебе тражим да ноћас водиш љубав са мнош на том гробу. И стан је твој. И више се никад нећемо видети... Не, не знам да ли се плаћа порез на поклон али мислиш ли да је то сада заиста важно?!

Јелена је возила целу ноћ. Из Београда, који јој уосталом и није стално место становања у последње време, низ чувену *Ибарску магистралу*, јездила је према свом родном градићу (најприближнија дефиниција). Није стајала, нигде није попила кафу, а нигде није ни журила. Мутни и магловити су мотиви њеног пута. Не зна зашто је кренула тамо, шта ће наћи тамо?! Отприлике, знала је једино где иде, па и то доста нејасно макар што се маршруте тиче. Ауто јесте релативно нов, средње је класе, добила га је од оца за рођендан прошле године, али није била посве сигурна да иде правим смером. Магистрала нема непознаница што се тиче главне саобраћајнице али она мора скренути са ње, па до свог родног места возити још неко време. Ноћу није била сигурна где треба то да учини а на сигнализацију, које и није било, није могла да се ослони. А и да је има, већ после краћег времена почела су да јој сметају светла камиона који су јој ишли у сусрет. Она, у ствари, никада није возила овим путем којег је неко претенциозно назвао „магистралом”. Пар пута, непосредно после пресељења у Београд, возио је отац. Од када је сама почела да управља аутом она више није ни ишла на ову страну.

Синоћ су јој дојавили да има гроб који јој треба, да може да обави ритуал и мису, само да пожури и то где: баш у њеном родном граду. Треба још да се потруди за инкубима, и она је размишљала о томе возећи се пределима који су јој мрско изгледали. А онда се сетила тог несретника,

тог Игора К. Није могао тај успети у животу, видело се то на њему још док су ишли у средњу школу, размишљала је. Понудиће му нешто што неће моћи да одбије и завршиће посао који јој је био иницијација за улазак у високо друштво ђаволових поданика. После тога неће постојати ништа од онога што она није урадила да се умили Злом а он ће јој дати снаге невиђене. Постаће Лилит.

- Иди – рече му – мораш се одлучити за сат времена. Ако нећеш ти, има ко хоће. Јел' се ти беше дружиш и даље са оним Зокијем?

*

Опет је кренуо ка својој кући Игор К.. Тај дан му се учини невероватно дугачак, чинило се да је интензивнији од последњих двадесет година његовог живота. Размишљао је. Све је то лепо. Најзад нека могућност. Неки избор. У једном дану му се указала прилика да „добије” стан. Има и мобилни телефон, најзад. Може да „има” и једну од најбољих риба у генерацији. Можда ће најпосле набавити и своју гитару, да не мора да моли више оног шоњавог Алексу који и не зна да свира, да му је стално позајмљује а он увек наново смисли начин да га понизи и на крају му је увек да.

Али људи! Јутрос, данас преподне, он је озбиљно повредио свој полни орган, да не кажемо: главих од оне работе. Приштуљио је и раскрварио слузокожу. Он не може да пиша како треба а не камоли да води љубав на тамо неком гробу. И да је здрав, не зна би ли му се дигао у таквим околностима. Како то објаснити Јелени?! *„Извини Јецо, тепај ти јер ипак треба да се спаримо, па да пробијем баријеру, али не могу да те туцај за стан, јер ми је отфикарено пола главиха на клозетској шољи, управо јутрос”*. Неће му веровати. Мислиће да се извлачи. Једино да скине гаће и покаже јој или да донесе лекарско уверење и покуша да одложи све то за неко боље време. Али, њој се журило, требало је све то завршити те вечери. Морао ју је одбити на неки други начин. Не помињати све ово. Већ је доста био понижен. Нема друге. Или?! Стиснути зубе?! Вредело се помучити око стана у центру града, на најбољем месту. Оно, требало је проверити је ли стан заиста њен?! Да га нису већ продали?! Или се још води на њеног оца?! Ма глупости!! Па све и да хоће да истрпи бол, сумњао је да му се може уздићи под тим условима. Можда да попије велике количине неког аналгетика?! Или да се надува?! Откуд му паре за дување?! И за аналгетике, ако ћемо право?!

Зокија нађе испред куће. Седео је испред и чекао га је. У задњих пар година његовог друга Зокија опседала је манија састављања надгробних беседа. Да, баш тог његовог друга Зокија. Исказивање задње речи над одром покојника чинила му се узбудљивим догађајем, најбољим видом

уметничког изражавања. Борио се против тога, сам са собом, али поприлично неуспешно. Чим би остајао сам и ничим ометен почео би да сриче. И сваки би му говор био другачији, сваку је реч прилагођавао особи којој је намењен. Држао је већ посмртне говоре свима ближњима из његове околине: родбини и пријатељима. У себи. А сви су они живи. Кад би се понекад, далеко било, и догодио смртни случај и поред његовог већ одавно припремљеног говора, нико га не би позивао да он каже последњу реч. Увек је то западало неком сенилном пензионеру који би изгубио сваку меру и држао мамутске говоре. А, он би то, да је могао, чинио са толико стила, лирски раздрагано, епски јако, по форми темељито и по значењу симболично. Цаба! Никад и ником, до тада, није одржао говор над одром.

Е, само му је он требао у томе деликатном моменту. Почео је Игор К., после последњих Јелениних речи да га доживљава као конкуренцију, као некога ко му може преотети стан. Клиберио се пред улазом у кућу. Седео је на степеницама и мицао уснама. Некоме је држао говор. Не би се изненадио да је баш он у питању. (Много година после тога, обогатио се. Написао је, касније, књигу *Сто најбољих говора над одром*, која се продала у десетинама хиљада примерака. Сада се дуж Србије, Републике Српске, Црне Горе, по иностранству, на све стране, читају његови говори. Снимљен је и филм, разне људске судбине су описане тако што свака од њих почиње управо говором на сахрани, после тога се развија прича. Покренуо је издавачку кућу која се бавила искључиво објављивањем биографија и некролога покојника, које би плаћале ожалошћене породице а делили би се на самим сахранама и поменима, као и телевизијску станицу и радио који су се бавили директним преносима сахрана преко интернета, како би самом чину присуствовали и они који нису у могућности да дођу. Издавачка кућа, телевизија и радио звали су се *Помен самиздат*).

- Чујем, ишли смо у посету данас?! – правио се невешт иако је већ све вероватно знао.

- Немам појма о чему причаш?! – и Игор К. се правио блесав - Ко ме сада „држиш” говор?

- Твојој мајци – одговори му.

„*Бар нешто*”, помисли Игор К..

- Мада, пре би треб'о да га срочим твоме рођаку – рече тајанствено Зоки.

- Којем рођаку, шта причаш?! – чудило се Игор К.

- Оном у чијем си клозету отфикарио кару. Изрешетали су га, нема ни сат времена, ништа од њега није остало. Кренуо тамо где си га ти послао.

Игор К. се скаменио. Има ли овај дан краја? Тада, у том трену, међутим, није уопште схватио новонасталу ситуацију. Није би свестан из каквог миљеа потиче његов рођак, није био свестан зашто Зоки потенцира

на реченици „тамо где си га ти послао“. Убрзо је све схватио. Касно, као што је био његов устаљени обичај. Ствари је, дакле, додатно и коначно искомпликовала вест да је тог дана богати рођак страдао негде подно Космаја, тражећи свог старог кума. Изрешетан је са око петнаест разорних зрна из возила у покрету. Нашли су га у ципу, наслоњене главе на волан, како истом труби, педесетак метара од пута, у некој ливади.

- Диван говор се може изговорити над његовим одром – рече Зоки.

Њему већ тада није било свеједно. Ипак га је он послао тамо и знао је да ће ићи. И, тако би. Већ у току двадесет минута добио је абер како је главни осумњичени за „типовање“. Као, он продао конкуренцији информацију где ће се дотични кретати. Искрено, од оне несреће са даском није му више ни пао на памет. Али, то му више нико неће веровати. Мислио је, да сања. Боже, шта се све то догађа њему, за свега неколико сати, а претходних двадесет година није се померио ни макац од релације кафана – кућа?!

Зазвонио је мобилни.

- Невоље?!

- Ммм... да... могло би се рећи.

- Шта си одлучио?

- Не знам још.

- Одлучи брзо, време пролази. Најзад, мисли да ће ти требати новац да бежиш из града. Најлакше ћеш доћи до њега продајом стана.

- Зашто да бежим?

- Некад, док смо били млади, ниси био баш тако наиван. Али разумем те, ми смо ипак васпитавани за неко друго време и неке друге односе. За двадесет минута хоћу одговор.

Кад се размину са Зокијем и његовим интересовањем за телефон који је носио, оде преко пута у кафану где су му још понекад давали на црту. Чули и они по нешто, па му сада не праве проблем. Узе да пије. Па остави. Па опет узе. За само неколико сати живот му се претворио у ноћну мору. Ни раније није то био идеалан живот, богзна како, али у својој просечној пропалости макар није имао проблема због којих бих морао да бежи из родног му града. Откуд неке сулуда идеја да је он „типовао“ свог богатог и, успут, контроверзног рођака?! Он уопште и не зна коме би то учинио. А још мање: на који начин. Онда, у припитој глави помућене свести без икакве везе са рационалношћу схвати да му је такву оптужбу могла сместити она калаштура од рођакове жене. Рођак није би специфичан али је био, као што рекох, контроверзан и то као бизнисмен.

Охрабрен алкохолом решио је да не бежи (а, нема ни где) и не иде нигде (а, не зна ни како). И то не зато (што би било најлогичније) што није ништа крив а што би својим бекством управо доказао супротно, већ само зато што је ракија учинила да се осети храбрим и дрчним. „*Ма, јебаћу*

мајку свима њима!” – викнуо је. А, онда му је понестало воље за пиће. Предстојало је време мучног отрежњења: алкохол је требало сварити и преко мокраће избацити вани. Не зна чега се више плашио.

Позвао је Јелену и пристао. Она га је упутила: шта и како. Чекао је ноћ. Онда је један голуждрави полицајац закуцао по трошним и исушеним вратима његове куће. Мобилни му је у том тренутку зазвонио. Звала га је Јелена да још једном потврди и да га опомене да се не опије јер је осетила у његовом гласу да није баш све у реду са њиме. Он јој одговори да је стигао кући, да се одмори и среди.

- Добро, нека тако буде, не играј се – Јелена је, како је време одмицало од његовог пристанка, губила од почетне љубазности и бивала све дрчнија и оштрија.

Полицајац га је гледао и слушао док је разговарао, па га је дискретно испратио до станице полиције у близини.

- Откуд ти мобилни телефон, кад колико јутрос ниси имао ни за цигаре?!- уносио му се у лице инспектор у станици која се налази на стотину метара од његове куће. Знају се одлично инспектор и он – школски су другови.

- Ко ти је дао паре?

- Нико, мобилни није мој.

- И то баш данас, да ти неко да мобилни? Што мени нико није дао, него сам морао од плате да га купим?

Нем је остао Игор К.

- Не можемо ти тренутно ништа, немамо доказа, али твоја рођака тврди да си ти једини потказивач. Нико сем вас двоје није знао где ће њен муж тога дана. Ко би иначе постављао заседу на неком локалном путу, подно планине?!

Ћутао је. Њему ништа није било јасно.

- Ми ти сад не можемо ништа, никакав доказ немамо а то је и иначе тешко доказивати. Али, мислим да ти ми и нећемо бити највећи проблем, ако знаш о чему мислим?! Ко школски ти саветујем, чувај се!

Рекли су му да сачека у ходнику. Сео је на дрвену клупу и склопио очи. „Не могу ти помоћи ако ниси светио водицу код мене, немам те у списак, не сечеш колач“ – рече му свештеник и он се у тај мах пробуди. Седео је и даље на дрвеној клупи, у ходнику станице милиције. Изнемогао, сео је да се одмори, па је заспао на трен и одсањао поповско одбијање да му црква помогне сад кад су почели сатанисти да га опкољавају.

- За сад си слободан! Иди кући, па тамо спавај!– викну му полицајац са пријемнице.

Пустили су га, он се отрезнио. Знао је то по томе што га је заболела глава. Оде кући да се опере и припреми. У глави му се мотао крај

разговора са Јеленом када је пристао али јој при том објаснио своје тренутно стање.

- Неће бити овакве прилике више никад. Не само-убијају се људи свакога дана у овој селендри и не сахрањују баш у време мојих плодних дана. Дете, ако га буде, ионако неће више бити твоје. Јел' ти крвав уд? Па то је још боље.

....Пробудио се у болници. Све га је болело. Био је разбијен, разваљен, деформисаног лица. Болео га је уд, али, тешко му је било себи да призна: и дупе. Из неког њему тада нејасног разлога (после се сетио) осећао је да му је чмар расцопан и да из њега цури нешто топло: слутио је да је крв у питању. После се присетио...

*

Решио је да учини „то“. Страх од смрти надјачао је трпљење бола од повређеног уда и бојазан од некаквих сатанистичких ритуала на гробљу, јер друго није могло бити у питању. Страх од смрти није имао везе са Сатаном, већ са блиском родбином. Али све ово инсистирање око гробља се није могло никако другачије објаснити него као неки сатанизам о коме он није имао појма, али је предосећао да је то у питању. Да се све заврши на гробу неког самоубице што се обесио у својој кући, после недељног ручка са породицом у наизглед хармоничној атмосфери дома, није могло завршити никако другачије но са ђаволом.

У мрклу ноћ, како му је и наложено при договору, упутио је се пут градског гробља, које је као и већина гробаља код нас мало у страну и уз брдо. Игор К. није осећао ништа осим празнине. Чак страх који се надвијао над њим био му је некако стран, као да је припадао неком другом и туђем кошмару, па иако је он део њега, и као да се надао да ће све престати кад се пробуди главом улубљеном у дебели перјани јастук, што мирише на штирак и влагу старих кућа.

Када је стигао на гробље, схватио је да није ни мало лако снаћи се по мраку међу свим тим мермерним споменицима од гранита, било да су у питању *импала* или *африка*, који јесу додуше више доприносили мирној атмосфери својом постојаношћу и мирноћом, него некој гробљанској јези, како је било за очекивати. Знао је да скрнави то место али се није лоше осећао због тога, вероватно услед отупелости својих осећања и мишића (попио је и аналгетик, и седатив - украо од мајке - пре него је кренуо, другачије не би стигао дотле).

Следио је, дакле, инструкције како стићи до гроба, саплитао се и губио, неколико пута стрекнуо због неких проклетих птица које би поплашио па би оне прхнуле и почеле да креште, највероватније фазанске сорте беху у питању. Још се више престравио када се сударио са Циганима

који краду цвеће и восак, и који су се дали у бег, десет пута уплашенији од њега. Неколико пута се спотакао и добрано се угрувао падајући. Све то заједно, већ на почетку изгледао је грозно и несхватљиво нормалноме. Али, ово није имало везе са нормалним, то је било више него очигледно. Све је ово слика и прилика његовог живота и његова стања. Није те вечери био у кафани, пијан и замагљене свести али био је на гробљу замагљене свести и као пијан.

Онда је угледао силуету, па и свежу хумку испод ње. Чинило му се да је земља на хумци црња од ноћи, тамнија од свести. Ваљда је то било више питање мозга него стварних боја. Јелена је стајала на самом гробу и када је упалила свећу, Игор К. примети да на себи има црну свилену хаљину, више спаваћицу, а, и да је свећа црне боје. Вид му се привикао на мрак па је и најмањи извор светлости, попут те свеће, чинио да ствари види много боље него што би иначе. Испод те хаљине није имала ништа на себи, то је било очигледно по брадавицама које су стрчале и претиле да пробију свилу и жбуна међу ногама који је као памук подигао меку тканину. И ту се еротика и романтика завршавају. Крст са гроба је био извађен и наопако пободен. Тек тада је Игор К. схватио какву је глупост направио што је дошао ту. Бејаше касно.

Јелена му је пружио чашу.

- Пиј! – наредила му је.

Поред гроба се још копрцао обезглављени певац.

Одбио је. Није инсистирала. Испила је до краја, са усница је потекла густа као крв црвена течност, бацила је чашу, легла на гроб, раширила ноге и позвала га:

- Дођи, опаши ме, јарче мој свети! Наби ми га на овом светом месту!

Зачудо, и поред страха, то га је узбудило. И одмах заболело и поред аналгетика. Повређени и увређени уд се дигао и Игор К. је већ осетио да нешто цури са њега. Још крви. Рана се поново отворила.

- Дођи, дођи! – викала је Јелена и ширила ноге.

Док је спуштао панталоне до колена, тада први пут примети да нису сами, да су ту још неке силуете на околним гробовима, које их немо прате, као споменици, мирни и тихи. То се дало претпоставити. „*Да одрадим тај стан, па да се губим*“, рече себи Игор К. са неком чудном самоувереношћу у себи, која га досад није красила. Ипак, питао је:

- Ко је још овде?

- Дођи, заради стан и уживај у слатком греху што га пружа служење Сотони! – стењала је и хистерично викала, врпољила се по гробу, растурила је свежу земљу са њега, држала се за наопако насађени крст, већ сва прљава и рашчупана.

Легао је преко ње, болно га је жарило доле, покушао је некако да продре у њу помахниталу а да га не боли, али није ишло. Она га је зграбила

рукама и ногама и навукла се на њега сама. Не зна у којој мери је продро у њу јер му је бол мутила свест. У позадини, у магли чуо је некакво мрмљање и разабирало тек по неку реч.

...иже јеси... деца твоја... путем зла...

Јелена је вриштала на гробу, њу је узбуђивала сама ситуација а не његов уд. Када му је у том дивљању приближила уста осетио је мирис крви из њих. Тада је био сигуран за садржину пића које је искапила. Још се и даље надао да је то ипак крв оног обезглављеног петла који се више није копрцао.

...срцима влада хаос... теби Сотоно...

Не зна колико је трајало то мучење, ти покушаји секса. Јелена, изгледало је, у једном тренутку беше на врхунцу, цичала је и вриштала, кад је осетила да се његова сперма просипа у њу, она као да је неко спустио прекидач: ућутала је као заливена и смирила се. Тада га је са видљивим гађењем одгурнула од себе. Пао је постранице, лицем према земљи и гробу. И даље је чуо иза себе оно исто мрмљање.

....дај нам оно што имаш... дај нам надљудску моћ...

А онда је чуо како се силуете и сенке иза њега покрећу, како постају живи људи. Њих неколицина је скочило на њега и почели су да га шутирају и ударају чим стигну. Викао је:

- Молим те Јелена, немојте!

- Нисам ја Јелена, ово је само тело те кучке коју знаш! Ја сам Лилит, а ти си прв који ми служи и слуга док год си жив!

Тукли су га толико да бол више није осећао. Онда је крајичком преостале свести чуо Јелену:

- Немојте више, доста је, немојте!

Је ли то нечег људског остало у њој или оргије нису завршене, о томе Игор К. није могао да мисли?! Није мислио ни о чему. Само је хтео тишину да може да ћути. И заспи. Није био крај! Један му је од њих, онако обесвешћеном и пребијеном, свукао панталоне држећи их за ногавице. Онда су га један по један силовали, неколицина њих. Осећао их је на леђима али га није болело. Осетио би само врућу сперму како би који од њих свршио. Тада га више ништа није болело. Чак га је спопала и нека милина, накратко, пре него је изгубио свест. Бол на другим местима је достигла свој врхунац и после тога више није било бола. Биће га после. Онда је настао мрак. Сањао је...

Одрани и испечени дивљи вепар, црвене и хрскаве коже, трчао је поред реке. Ударци огромним каменом по темену и челу нису могли да га умире. После сваког ударца, само на трен, вепар је добијао људске обресе лица. Познатог лица. Само на трен. До новог замаха и ударца. Застао би за часак, наизглед ошамућен, мењајући главу из свињске у људску и супротно и упитно га гледао (са оба облика): „*Зашто ми то радиш, због*

чега ме удараиш? ”. И као да ће сваког тренутка пасти а онда би тетуралући наставио да дробити белутке под својим јаким папцима. Настављао је трк по чистом и глатком речном камену. Вода је била бистра и брза...

...Гробари су га нашли ујутро, без свести, голог на растуреном гробу. Био је пребијен, силован, прљав. Градом се брзо прочула вест. Пребачен је у болницу, где је примио инфузију, неке лекове и где су му саниране повреде. Уд је био наново повређен, чмар растурен. Поред пишања, болно му је постало срање и смејање. Надао се, макар толико, да су му уснице повређене од ударања. За дупе је знао, тога се сећа по мало, поготову оних врућих млазова. Након неког времена, као испребијану и силовану курву, за коју никога није брига, послали су га на кућно лечење, што је еуфемизам за избацивање из болнице.

Полиција је била са њим још у амбуланти. Узели су опет некакву изјаву, колико је он био спреман да је да. Онда су му казали да ће морати ових дана да дође на саслушање, да га не приводе оваквог, има много тога да објасни у вези последњих двадесет и кусур сати. Као да су рачунали, знајући га, да нема куд, тако да нису предузели мери обезбеђења. А он је, непосредно после тога, у таквом стању и такав, морао да бежи јер су га чекале још суморније вести и вези убијеног рођака: пресуђено му је, траже га ћелаве главоње у црним аудијима и циповима. Игор К. се најзад комплетно осећао онако како треба да се осећа свако из његове генерације, исте оне која није хтела да се бори за своје парче неба и своје вредности. Ето.

*

- Чините велику грешку младићу, што се уопште премишљате. Када би постајао макар промил могућности, да промолим, макар, ножни палац из овог града, ја бих био срећан човек. Али, посао ме везао, треба хранити породицу и омогућити јој да део ње макар оде.

- Ако нисте већ срећни сада и овде, док причате са мном, нећете то бити ни сутра и тамо. Поготово ако ваша срећа зависи од дужине једног ножног палца.

Булазнио је, очигледно Игор К., чим је имао снаге да изговори овакве бесмислице у таквом тренутку. Познати градски адвокат га је посетио кући, непосредно после доласка из болнице и предочио му ситуацију у вези њега. Мафија га тражи јер сумња да је типовао рођака. Полиција га тражи из истог разлога, са тим што га полиција тражи и због тих сатанистичких срања на гробљу, а распитују се и рођаци покојника чији је гроб оскрнављен. Ангажован је од добронамерне особе, која жели да остане анонимна да не би и сама дошла у неприлике, да му омогући нешто пара и веза те да одмах оде за Београд, па одатле даље, што даље,

бар на неко време. Није хтео да одговори Игору К., на његово поновно инсистирање, ко је та особа која му помаже, па је Игор К. мислио да је можда неко од очевих пријатеља, или можда неко од школских другова. Ни до једног имена ипак није могао да дође. Мајка је нешто мумлала у кујни, свађала се са њим чак и када није био присутан у просторији.

- Нећемо расправљати сада о тим стварима. Једна особа, која Вам жели добро, ме је ангажовала да Вам што хитније обезбедим излазак из града. Морате схватити озбиљност ситуације. Убиће Вас. Средио сам Вам посао у Београду. Сутра почињете, возићете једног господина, доктор, врхунски психијатар, *par excellence*, иде на неко студијско путовање по Босни, па му треба возач и помоћник око техничких ствари. Лак посао а солидно плаћен. А, за после, снађите се.

Схватио је да нема куд и да му је ово једини излаз. Брзо се спремао за пут према Београду, није рекао никоме, осим Зокију. Чак ни мајци јер је знао да она неће држати језик за зубима.

- Рећи ћу дивне речи над твојим одром – говорио му је полу-крвавом, грлећи га – Шта се све то окоми на тебе, мили брате?!

Није знао шта да каже. Мајка викну из кујне, незаинтересовано, хладно, без икакве бриге због његовог изгледа:

- Тражили су те неки људи. Јеси ли се са њима синоћ тукао у кафани, несрећо, због тебе се не удадох поново, а могла сам.

Беше отпремљен Игор К. из свог родног града, из свог живота. Нигде и у никакав живот. Из ничега: у ништа. За непуних двадесет минута беше одвежен до оближње вароши и стрпан у аутобус за Београд. У руци је држао некакву цедуљицу. Јадно се осећао, још јадније изгледао. Смрт тада није представљала нешто толико страшно. Страшније је било осећати да ниси човек, јер не одлучујеш о својој судбини. Чак ниси ни животиња, макар прогоњена и незаштићена, јер се животиња ипак бори до краја.

Није, тада, знао Игор К. да се од судбине не може побећи. Није знао. Бежање од једне муке у другу не доноси ништа добро, понајмање решење првог проблема од кога се и због кога се бежало. Тачније, овим се бежањем проблем једноставно дуплира. Тако добијеш дуплу или триплу дозу проблема. Бежањем у други проблем никада нећеш решити проблем који остављаш. Проблем ће те чекати (или: поћи за тобом) а ти ћеш у међувремену западати у још веће, свакако бројније. Куд год да одеш: са собом си. А ти си узрок својих невоља, да си неко други или другачији: не би их ни имао. То је суштина, уједно и поента.

Измрцварен, повређен, јадан. Скоро без динара у цепу. Бежао је. Бежао а ни сам није знао због чега? Од кога бежи, то му је, мање више, било јасно, али због чега: то није знао?! За трен један, у животу, промени се све. Од потпуног губитника постао је потпуно изгубљен. Чим је закорачио корак изван свога губитништва дошао је у ситуацију да буде

прегажен. Схватио је да је његово губитништво било једино безбедно место за њега и такве какав је он. То је било уточиште, сигурно скровиште. Ван тога, чекало га је, неприпремљеног и неспособног, једино страдање.

Слабо је познавао Београд, као што слабо познаје било који град на свету где је понекада долазио или стално боравио. То је зато што се увек држао утабаних стаза и богаза, што није волео да експериментише и да база около, ван свога атара. Најбоље се осећао између четири зида, по могућству да та четири зида не буду кућа његове мајке, већ неки његов кутак или макар кафана. Зато је, због непознавања Београда, уговорио да га покупе на железничкој станици. Кад су га већ купили, није схватао због чега им је био потребан возач, јер је Новинар наставио да вози све до Дрине, а тек га је он заменио накратко кад су прешли исту, али му се убрзо слошило, није му било добро, па су га гурнули на задње седиште да у агонији дрема. Обашка што је очајно возио. Можда су га покупили тек да учине услугу некоме или је било боље да их буде више, тамо где иду.

Новинар је писао причу. Доктор Језељкић је тражио сина. Игор К. је бежао. Судбина их је спојила (и везе Јеленине, испоставиће се касније) да не учине ништа велико. Тек да се упознају и да по нешто дознају једни о другима, пре него се заувек раставе. У почетку су сви били ћутљиви и окренути својим мислима, које су, то је било очигледно, код свих биле личне и суморне. Касније, уз пут, мало су се раскравили (неки мало више, распричали су се к'о пред смрт), од лошег пута и времена пожелели су да поделе своју муку са другима. Као да је другима била потребна туђа невоља?!

Доктор му је дао неке таблете од којих му беше боље, мало боље, био је изломљен, болан, разбијен, понижен, депресиван. Било му је свеједно. У тој свеједности прихватио је доктора Језељкића и Новинара као људе са којима је цео живот заједно, ваљда услед тадашњег његовог тоталног суженог видика. Није тога дана, тих дана, за њега постојало ни јуче, ни данас, ни сутра: само кабина аутомобила и та два човека. У невољи, због недостатка избора, услед немогућности, његова душа је прихватила прве људе које је сусрела после болних искустава. Могли су бити било какви, њему су били најбољи на свету. Друге није ни имао.

Доктор Језељкић је тражио изгубљеног сина па је можда у њему налазио део истога. Зато је био љубазан према Игору К.. Све делове оног правога је давно погубио па су му чак и сурогати истих нешто значили. Кажу да је та ствар око очинства прилично заједана, наиме, човек по том питању није свој и пред тим стварима руши се личност годинама грађена и стварана. Кад си отац онда ниси личност, ниси чак ни човек (јеси кад добро иде, када крене по злу, онда не можеш бити ни човек, не признаје ти се). А можда га је симпатисао јер је схватио да су обоје пропали: Игор К. и

његов син. Видело се то на њему а за овог другог се већ чуло и претпостављало.

Новинар је писао репортажу о ратним злочинцима и псима рата, уистину, већ је дубоко загазио, а да није био посве свестан, у причу о вампирима. Метафора му се негде потпуно погубила и уместо у стилским фигурама вампири су почели да му се појављују у стварном животу. Већ је био зрео да посети доктора Језељкића, мада, у тој малој дружини није се знало ко је више застранио и коме треба најпреча психијатријска помоћ. Заправо, њих је двојицу, после серије текстова које је написао Новинар, и спојила та вампирска прича. Доктор Језељкић га је позвао и предложио тај пут.

Игор К. је, дакле, био емотивно и духовно празан али не толико да не буде и уплашен. Није му било свеједно, што значи да се није скроз испразнио. Није дошао до оног стадијума када је човеку свеједно а требао је, обзиром шта је све преживео у свега неколико сати, чак не ни дана, или месеци. Први пут у животу био је отргнут од свог губитничког конформизма, који јесте губитнички али јесте и конформизам у најбољем смислу и значењу те речи. Први пут, после дужег времена, још од средње школе, био је отргнут и од свога нерада и бесмисла. Био је ушушкан у систем у којему си нико и немаш ништа, па самим тим ништа не можеш ни да изгубиш. Био је потпуно неспреман за живот ван своје куће и улице, ван устаљених навика нерада и базања. Први пут је, што је најважније, био осунућен, претучен до смрти скоро, један и тражен да би био убијен. Више није био нико и ништа и тешко је подносио то ново стање имена и презимена.

Пролазили су кроз насеља, села и градове, пролазили су кроз равнице и брда, најзад су почели да се пењу уз неку планинчину, није памтио сва имена насеља, река или путоказа, само је бленуо у брда која су их наткривала, а они су се вијугавим путем који је бивао све лошији пењали све више и више. Ипак, повремено би погледао кроз прозор, још од кад су кренули, па би поново тонуо у болестан полусан: ауто-пут *Братство и јединство*, Шабач, Бања Ковиљача, Калесија, Живинице, Бановићи, Завидовићи, Доња Ловница, Чардак, Боровница, па опет несвест, па даље и даље, кроз непознате пределе, све шумовитије и дивљије. Све док хладан планински ваздух није продро у унутрашњост аутомобила, па самим тим и до његових костију. Кад га обузе хладноћа опет мало осети живот. Да је жив.

- Као Трансилванија – рече Новинар више за себе.

Он је био у некој својој причи, чини се да није био са њима, него са неким другим, неким ко није са овога света. Почео је тада Игор К., свеснији од хладноће и престанка бола, да назире његову опседнутост...

*

Новинар је заиста био опседнут. На почетку свога рада вампирима се „консултовао“ са Вуком Караџићем, морао је поставити ваљане основе да би градио добру причу иако искрено и није знао шта му је прича и куда га воде ова истраживања. Знао, међутим, да ово није обична прича, да је он не доживљава као радни изазов, већ као нешто што га незадрживо вуче к себи иако је осећао да то није добро за њега и да се неће завршити повољно по његово стање. *„Поштен човјек се не може повампирити, сем ако нешто не прелјети преко њега мртва. Највише се појављују од Божића тамо до Спасова дана. Како узму врана ждријепца без бељега, па га одведу на гробље и преводе преко гробова, јер кажу да такви ждријебац неће, нити смије, прећи преко... Јер он се само глогова коца боји... Како гођ што се код Срба човјек повампире, тако Турци приповједају да се код њих посвињи“.*

Ипак, сматрао је да овде треба стати. Неће тим путем, јер би тако пристао на лаж и линију слабијег отпора. Конформистички би грицкао своју плату пискарајући а при том не би био прави новинар. Он је на трагу нечега што се не може искоренити глоговим коцем и пронаћи *ждријепцом без бељега*. Он је био на трагу истине о нашим и свим осталим светским клањима. Био је на трагу: крви!

Олако зато прелази преко израбљене фразе да је реч *вампир* једина српска реч коју употребљавају у другим светским језицима, мада му се чинило да је *тенац* некако српскија реч (мада, по свему судећи потиче из бугарског језика). Мислио је, доврага, ако је тако, онда су они неком генетском логиком својих предака и кренули да нас у последње време оптужују како смо крвопије које свет није скоро гледао.

Олако је прешао и преко Влада Цепеша Дракуле и Трансилваније, преко његовог узајамног клања са Турцима, када га прогласише за свињу, па за вампира и крвопију. Преко Стокера прелази и осталих сличних глупости сличних Носфератуу. Прелази још лакше преко Павла Арнаута из Медвеђе, Павла Благојевића „вампира вон Кисељева“, Руже Влаине, Саве Савановића, те вампира Милоша. Прелази преко извештаја свих комисија Аустроугарске монархије, које су почесто испитивале случајеве вампирства у Срба.

Новије изданке литературе, серије, филмове и некакве *вамписке дневнике* није чак ни погледао. То му не треба за овако озбиљан посао. Није му требало ни оно горе побројано. Не чини то, то јест: чини, јер мисли да се сусрео са нечим стварним, озбиљним и опасним, са нечим што постоји и што му може доћи главе. Са нечим више људским. Са нечим чему се не суди у Хагу или неком другом суду. Отуд баца низ воду Чајкановићеве списе, старе легенде и народне приче, не распитује се о

чувеном источком и метохијском вампиру Методију, који се пољудио и постао човек кад су људи отишли а он сам остао са духовима и демонима остављеног и запаљеног места, те који је једини пример у историји да је вампир постао човек.

Неколико његових текстова објављених у новинама за које ради и не рачуна као нешто озбиљно. Морао је да испуни норму и заради плату, да се додвори уреднику који нема појма ни о чему, поготово о овим стварима. Њему је стало да задовољи своје менторе, политичке и финансијске, да се говори и пише о ономе шта њима одговара, о ратним злочинима, углавном наше стране, јер ако би говорили о свим ратним злочинима неминовно би се дотакли и тих његових спонзора. Страх је његов другачије природе него што би се могло претпоставити. Робујемо стереотипима које су нам наметнуле литература и кинематографија, па се спрдамо са врло озбиљним стварима. Не плаши се он оштрог очњака, плаши се ножа, хеклера и калашњикова: и оштрог очњака. И смрти која следи а не вечног живота како нас подучавају бадаваџије.

Гледа у исечке из новина, агенцијске вести, које тек по нешто наговесте али не продиру у суштину (јер је не знају). Лута по интернету и све се збуњенији враћа са тих путовања. Све је то мртво слово на папиру. Он ће убрзо отићи да их тражи и нађе: живе! И: праве, онакве какви јесу, скоро исти као ми, само са неким ситним поремећајем у еволуцији. Трагови које су веома ретко остављали за собом одсликавају потпуно искривљену легенду о њима. Хоће ли се вратити са тог путовања: то не зна?! Пушта кроз ласерски штампач написано а онда листове са текстом оставља у коверту коју спушта на видљиво место у фиоци свога радног стола. Затим хита код уредника да добије последње инструкције и потпис радног налога, да може да крене.

Имају ли вампири веру? Ако је имају: је ли то њихова посебна вера? Или они (не)поштују веру коју су упражњавали док су били људи? Рађају ли се вампири или то постају? Има толико дилема које треба разјаснити и размишља о њима док уредник гледа неки његов текст и повремено нешто дописује или прецртава. „*Вампири су плаћеници који долазе са свих страна кад се рат негде заметне*“ – уредник чита на глас, сричући.

- Није лоше. Кроз метафору вампирства написати серију текстова о плаћеницима који су долазили да се боре на свим странама, са освртом на Босну и муџахедине и њихова потоња насеља тамо, али и осталим добровољцима који су се борили на хрватској страни, поготову о Русима на српској. Наравно, само са освртом, али главно је да поткачиш по Србима, како рече онај из Европске уније, заборавио сам како се зове, јебем ли га мени су сви исти: „Свако да се бави својим злочинима, то је пут ка националној и свеопштој катарзи“ – рекао је уредник.

„Када се говори о вампирству онда се говори о структури људи спремних да почине ратне злочине без икаквог разлога, због унутрашњих предиспозиција. Неко ће се са правом питати какви разлози могу постојати да се ратни злочини ипак почине? Па, на пример: освета!“. Овако је написао Новинар, међутим, он мисли и зна да је реч о правим вампирима али не сме ни да помисли да открије праву истину о томе како он верује и зна да они заиста постоје. Прогласили би га лудим, остао би без посла.

- Вампири су пси рата?! Изванредно! Одлична симболика, лепо речено, то је оно што нам треба у процесу само-отрежњења. Потрудите се да тих вампира буде више са наше стране, знате да су нам новине откупили Немци, па не можемо баш све што желимо објављивати, само политички коректно и по могућству самокритично. – мудрује и ликује уредник.

Ћутао је. Како је другачије могао и реаговати?! Није имао снаге да се објашњава. Нико му, уосталом не би ни веровао. Чудна се дружина скупила за тај одлазак на терен за који му је уредник управо потписује налог. Новинар је бежао од рата а он га је стално сустизао, стално су га назад слали. Тај доктор је бежао у рат а он му је измицао, а овај, како рекоше што је без курца, се скрива у међупростору, у лимбу између рата и не-рата, јер мира код нас никада неће бити. Погледује свој рукопис док се вози аутобусом кући, касније, са потписаним налогом у џепу:

„Где код крене рат, ту се сјате вампири са разних страна. Број вампира у свету је ограничен и неким неразјашњеним законима њихове природе: строго контролисан. То је посебна врста људи: воле крв, могу да живе без ње, могу да се крећу по дану, не плаше се распећа и белог лука. За њих је крв дрога, задовољство, богатство, афродизијак пре свега – али није нужна потреба да би преживели.

Вампири се рађају ретко, умиру исто као и други људи, родитељи су им нормални људски створови који до краја живота и никада не сазнају да су породили вампира. Постоје вампири, и таква је већина њих, који за свога века нису окусили ни кап крви. Дobar део њих и не спозна своју вампирску суштину. Вампири који се наваде на животињску крв знају да побољевају: физички и психички.

Код неких вампира потреба и нагон за крвљу су веома јаки и такви се тешко обуздавају. Они највише личе на хероинске зависнике, те се често њихово стање од околине објашњава управо тако. Кад је крв у питању, количина није важна колико редовност, тако да се просечан вампир задовољава са веома малим количинама. Крв се не може чувати на накнадно конзумирати, она има вредност само уколико се пије директно из вене: врела и јака. Онолико колико може да се полиже из липтајуће вене вампиру је сасвим довољно да задовољи жеђ, да се осећа добро, да ментално и физички ојача.

Чим почне негде рат и убијање, ето их и: они!

Већина вампира није свесна своје посебности. Они углавном мисле да са њима није нешто у реду на менталном плану, да су болесни, крију своје нагоне и потребе робујући стереотипима када су у питању људи и вампири. То што осећају потребу за свежеом људском крвљу сматрају аномалијом попут потребе педофила да напаствује малу децу. Они гледају свет око себе, гледају своје родитеље, окружење, школске другове, колеге на послу – и ништа од тога им се не уклапа са легендама које знају о вампирима. Не убија их сунце, воле бели лук, иду редовно у цркву: нема дакле ни помена о томе да су вампири а само због чињенице да се узбуде до лудила кад виде крв из неке ране или док гледају како неком пулсира било на врату у које би они са задовољством зарили зубе (има дакле истине и у неким опитим местима које су чули, које смо чули). Они се, посматрајући горе наведене примере и сексуално узбуде па то додатно компликује њихову самоспознају али и самоконтролу.

Не морају бити садисти, мада их има поприлично. Више има мазохиста, али су у свом мазохизму специфични. Чини се да њих пре свега и највише привлачи безакоње, хаос, поднебља ратом захваћена, где после неког времена не постоји више ништа што би се могло назвати ненормалним, и да свака настраност постаје нормална. Немогуће је препознати вампира из окружења. Рекох, мало их је, ретки су и наизглед нормални. Они се откривају тек кад нормалан живот постане анархија.

Њихово време је ратно време. Њихови ратови су грађански ратови, они исти где нема линије раздвајања зараћених страна, где је све измешано и хаотично, где страда много цивила. Мада, сви ратови су њихови ратови, па и они освајачки где се прелази преко освојених територија и где је грађанство препуштено на милост и немилост освајачу. У ратовима се ретко кад боре, једино кад морају. Њих интересује оно најпрљавије у њима: иживљавање над заробљеницима и цивилима. Нису чак особито ни храбри. Воле да се кинђуре, позирају, глуме. Кад се крене у јуриш на непријатељски ров онда знају да се склоне, да легну поред каквог мртвог борца и да се окористе његовом врелом крвљу“.

Овде је стао са читањем. Доста је за овај чланак, сматра да је испунио норму, нема сада уредник повода да га изриба за немарност и нерад. Ово је сасвим добар уопштени увод у серију текстова који ће следити, а које он скоро већ има завршене а као наставак већ објављених који су и довели дотле да се размишља о фељтону. Крупан залог за њега. Први пут у својој каријери има могућност да се преко фељтона, дан за даном, обраћа читаоцима. Има интересантну причу, уколико буде задовољан наставиће даље. Јебе га тај статус спољњег и хонорарног сарадника, та потреба да напише што више како би намакао некакву цркавицу.

Мада, није баш јасно зашто причу о псима рата и ратним злочинцима увија у обланду вампиризима. Шта ће му ту метафора, или која је то већ стилска фигура? Зашто не напише прави новинарски текст о тим муцахединима, о њиховим зверствима и планинским селима по Босни која су сада населили после рата и сада тамо имају своје „мини џамахирије“. Лепо ће се уклопити и прича о том докторовом сину који је прешао на ислам и веле много Срба поклао у име Алаха. Најзад, поменуће и друге паравојне формације, наше, српске, и осталих, да удовољи уреднику. Наравно, не пада му на памет да највише вампира поброји у својој нацији, па нека су Немци пет пута купили новине, а не само једном што су и то за никакве паре. Тај безвезни пут и ломатање по Босни, са двојицом опскурних типова, сада му је баш најмање требао. Али, од нечега се мора живети а прича се не бира – она тебе изабере. Па како се заломе, знао је он то.

*

- Вампиризам, то је фанатизам, српски фанатизам. То ми дај! – балавио је уредник – Ми треба да се покајемо, да сами себи ударимо глогов колац право у срце националног идентитета. Нађи ми тог Србина који је клао у име Алаха и надај се бонусу. Хоће они да дају кад се добро уради посао. А, ето ти и твог новинарског професионализма: тражићеш злочинце и на другим странама а опет ћеш налазити само Србе. Изванредно се то све поклопило!

Новинар ништа није схватао али је помало разумео у ком грму лежи зец. Није могао да изађе на крај са том вуцибатином. Ништа му није свето, нема појма о уређивању новина а ипак је ту и не може му нико ништа док су његови на власти. Кад они оду, доћи ће неки други, исти као он, само из друге партије, или ће он променити странку и остати и даље ту где јесте. Јутрос је написао неке редове и хтео да о њима продискутује са уредником, а онда је схватио да од тога нема ништа, зато је папир вратио у фасциклу. На њему је писало:

„Невладин сектор финансиран са запада и из арапског света, добро инфилтриран у политичке партије и власт, има за задатак да Србе прикаже као ненадмашне крвопије а Србију као колевку и легло вампиризма и крвожедности, злочина, дакле. У ери ревизионизма историјски утврђених чињеница на сцени је и ревизионизам вампиризма. Нису Турци Србе набијали на колац већ су то они убијали вампире, није Принцип гађао аустријску хегемонију, тамницу народа, колонијализам и ропство, већ је вампир Србин убио човека Аустријанца, нису у Јасеновцу клани Срби већ се Европа преко Хрвата ослобађала потомака вампира“.

Где би ово разумео тај тупан?! Зато Новинар и одустаје. Наравно, покушаће то да угура у коначан текст јер зна да ова бараба ретко кад прочита цео садржај.

- Срби су хтели крв других народа, други народи нису хтели српску крв, само су се бранили. То је званичан став европских влада, а, и наше владе као што видиш, у последње време – наставља да „паметује“ уредник а Новинар гледа како да што пре побегне од те бубашвабе.

„Да“, размишља Новинар, како не би морао да га слуша даље, *„Немци су се 1941. године бранили бомбардовањем, Хрвати су се бранили Јасеновцем, Американци су се бранили томаховцима. Сви су се бранили од Срба-вампира, на српској територији, тамо где ти вампири живе“*. Ово му се свиде па узме оловку да прибележи у роковник. Додаће касније тексту и то у наставку оног што је већ написао:

„Многи су пили крв, и данас је пију овим несрећним народима, несрећне бивше земље. Свако је гледао да се овајди од рата и липтања. Крвопије су ратници и миротворци, политичари и хуманитарци, бизнисмени и уметници. Страдао је једино, и као по правилу, онај део који се назива: обичан народ. Ако си био „обичан“, значило је да си потенцијална жртва. Бити „необичан“, опет, отварало је могућност да се придружиш крвопијама“.

Идеја му је била да прошири списак крвопија, да не остане само на ратним злочинима, и то само српским, како ова бараба хоће. Међутим, ни уредник није био толико глуп, намирисао је он замку, претпоставио је ко би се могао наћи на том проширеном списку, па није хтео ни да чује за икакве измене. Унапред је упозорио свога потчињенога:

- Држ' се ратних злочина, понављам, по могућству српских, макар у највећој мери! Шта ти у овоме није јасно?!

Новинару је све било јасно. Размишљао је само о томе да што пре изађе и негде дрмне један *Рубинов* вињак с' ногу, те да после тога припали цигарету. Гадио се сам себе што трпи тог шарлатана, желео је да му викне у лице: *„Твоји политичари, невладине организације и њихове иностране газде су веће крвопије од многих других!“*. Али му ништа није рекао.

Пробао је он да све то и много више објасни уреднику али овај није хтео ни да чује. Не морају само ратни злочинци бити вампири, мислио је Новинар. Свако ко сише живот из другог јесте вампир, поготову они који пију живот из целог народа или много народа заједно. Свако ко живи од туђе муке: вампир је. Зато покушава, последњи пут, пред одлазак у Уклето село да убеди уредника да се тема прошири:

- Вампири могу бити и политичари! Црква вампиризма данас јесте зграда владе а манастири вампиризма су седишта невладиних организација.

Уредник скочи ко попарен кључалом водом:

- Јеси ли нормалан?! Јеси полудео!? – викао је – Хоћеш да ме смене, да одем са овог места. Мислиш да не знам шта се ради мени иза леђа?! Е, па неће моћи, само да знаш!

Новинар се одмах повукао, извињавао се, правдао професионалном етиком. Схватио је да је погрешно, да се у то осине гнездо не сме дирати. По реакцији уредника схватио је кога се овај највише плаши али је схватио и од кога се он у будуће треба бојати. Језик му је био бржи од памети, нашао је кад ће да размишља о професионалној етици. Сад се сетио, после двадесет година радног искуства помислио је да би могао мало бити и новинар. Уредник се не плаши вампира и муцахедина али се плаши политичара и невладиног сектора наспрам којих су они први мала деца. А нису то. Ако у вампире и не верује, врло добро зна да верских фанатика има и да су спремни да за своју идеју умру, а чим су спремни да умру још су спремнији да убију. И уплаши се новинар. Схвати да је дебело загазио. Понада се да ће га уредник скинути са задатка, да ће опозвати налог и дневнице. Ништа од тога не би.

- Иди, и нађи те јебене талибане. Нађи тога што је променио веру. И нађи још једно туце српских ратних злочинаца. Јесам ли био јасан?!

- Уредниче, зар се нисмо договорили да идем да тражим и праве крвопије, вампире?

- Они су само метафора, јебем те глупог. Метафора за српско крвопијство у задњем веку! Па ти си скроз пролупао.

- Али они постоје!

Уредник се мало примири, као да је схватао да има посла са човеком којем нису све овце на броју.

- У реду – рече помирљиво – прво напиши репортажу о ратним злочинцима а после ако имаш времена уради и то друго, па ћу погледати.

Новинар изађе а уредник мрмљаше себи у браду:

- Он ће да ми се бави високом политиком, јебали га вампири.

И док се аутобусом приближавао својој станици, где је из стана требало да покупи своју торбу и да крене на пут, стискао је у руци једно писмо и крајичком ока га погледао:

„Откуд Вама идеја, уопште, да пишете о нама на тај начин?! Зашто се, као и остали, не држите фантастике и хорора, Стокера и Цепеша, Холивуда и Носфератуа?! Па да сви буду задовољни. Овако, збуњујете народ (и то мало људи који чита Ваш фељтон: јесу народ).

Близу сте истине, по негде је и додирујете, али нисте погодили суштину и то је најопасније. Зар желите да нас вратите у Средњи век, па да руља са бакљама у рукама ноћу одлучује ко ће бити спаљен као какво чудовиште? Нисте се требали дотицати ове теме и злоупотребити поверење које Вам је неки несмотрени вампир указао, вероватно под утицајем холивудске продукције. Ако сад очекујете неку претњу: нема је.

Читав живот живим и радим поштено, скоро четрдесет година предајем на факултету, крв нисам лизнуо, нисам порнофил, а вампир сам. И то није никакав преседан: већина нас је таква. Пошто Вам се анонимно обраћам, чините са овим писмом шта Вам је воља, мада ја не бих волео да оно буде објављено, а, и ако то учините: нико Вам неће веровати”.

Писмо је откуцано на рачунару и одштампано на штампачу без икаквих личних трагова као што је потпис или нешто слично. То је добио после текста који је штампан у једном од последњих бројева новина и до чијег квалитета није баш држао. Сматрао је да је сувише уопштен:

„Када не могу да бирају вампири онда ураде по систему „дај шта даш”, ма какав рат био и ма где се они налазили у свему томе.

(Схвата да је ова реченица требала да се нађе на крају прошлог дела и пасуса али ју је, немарношћу, прескочио).

Вампири немају везе са „оним” светом, са животом после смрти – они су веома живи створови и функционишу док не умру баш као и други људи. После тога их нема. Они можда и јесу некаква врста болесника, очигледно је да имају неки поремећај, али од тога не умиру, баш као што од тога и не живе. Од крви они само осећају потребу за задовољством. Конзумирање крви за њих јесте удовољавање потребама и нагонима слично као што је за друге људе потреба и жеља за сексом. Док лиже крв, вампир осећа задовољство истоветно сексуалном. После тога, неко време, он је миран. Али, не задуго и не заувек.

Већина вампира јесу вампири-порнофили, или: вампири војери. То су поштени и морални вампири. Они су свесни својих нагона али не преузимају ништа драстично да би те исте нагоне задовољили. Некада им је доста само да гледају. Да гледају како крв липти на све стране. Не конзумирају али гледају. Није то: то! Али није ни порно филм нека акција, па ипак пружа некакво олакшање ономе који га конзумира. Као што сви људи у рату не буду злочинци, тако ни сви вампири не открију своју праву природу. У природи је човека да буде злочинац, његово је, међутим, да ту природу спутава. То је дугогодишњи и еволутивни процес, траје вековима, човек се кроз норме, законе, обичаје и веру васпитавао да угуши свој злочиначки инстинкт.

По природи човек највише подсећа на вука, а вук је опет најближи вампиризму. Као и човек, тако и вук убија без разлога, мада понекад то чини и ради опстанка свога (као што људи свакодневно убијају милионе животиња да би се хранили њиховим месом и крвљу). Ипак, од свих предатора, једино вук коље и више него му је потребно. Он ноћу прескочи ограду тора, али не закоље једну овцу која му је више него довољна, већ коље докле год може, ако стигне и све. И вампири гуше своју природу, поготову у цивилизованијим друштвима. Мада, у таквим друштвима они имају највише шанси да остваре неке од својих опсесија. Пријаве су у

армију, па иду по свету, обично по далеким земљама где им нити један локални закон не може ништа.

Има и зависника који не могу без крви.

Сви они крену пут рата, често се и нађу у њему, јер рат дође код њих. У пределима где једна етничка или криминална група кињи другу – увек се временом досели много вампира. И, у пределима безакоња. Ипак, вампири данас највише воле да живе у мегалополисима. Не воле руралне средине, не млате се по врлетима и око воденица, воле градску вреву и милионска насеља. Највише, ипак, воле рат.

Колико данас Сунце убија људе, толико исто и вампире, јер је то једно те исто.

Они се понекад нађу и препознају: тада су најопаснији. Када се међусобно удруже, попусте им кочнице, све слабије обуздавају жеђ и тада чине највеће зло“.

*

Спустио је доктор Језељкић новине на сто. Текст о вампирима је безвезан али истинит, са симболиком или без ње. Доктор Језељкић није тражио њих. Тражио је одговор на друго питање. Тражио је сина. Сина који је отишао да ратује иако није морао, иако га нико није звао, иако је његов отац имао моћи да му нађе безбедно место док та мука не прође. Није вредело: отишао је једнога дана и неко време му није било ни трага ни гласа. Доктор Језељкић Радош, отац његов, знао је где је. Знао је и то да његов син није отишао због затуцаности, због патриотизма, идеологије или из ината оцу – како је изгледало. Не! Отишао је јер га је неки порив јачи од њега вукао тамо. Нека невидљива али опипљива сила привлачила га је попут јаког магнета. Видео је Језељкић крв у очима свога сина.

Прве вести са фронта, о њему, биле су поражавајуће. Отишао је на другу страну. Отишао је да служи непријатељима, променио је веру, узео ислам. Не зна доктор Језељкић како се то догодило, где је и када његов Драгош променио страну, због чега је то учинио?! Надао се неко време да су то лажи, пропаганда, ко зна шта?! Све до времена када је Драгошева кама постала толико позната да дилеме више није било.

Од мирног дечака, доброг ђака, студента и још бољег сина, постао је кољач и крвопија. И то: свога народа. Убијао је свој народ за туђ рачун. Мада, знао је отац његов да су у питању други рачуни, да је Драгош изабрао страну из само њему познатих разлога, вероватно из чисто практичних побуда. Убијао је он због крви а не због вере, нације, идеологије или територије. У својој дугој психијатријској пракси доктор Језељкић се сусретао са разним ситуацијама. Сада се као отац сусреће са најлуђом и нерешивом. Јер, шта ће се догодити све и да нађе сина?! Шта са

њиме?! Шта са нашироко познатим крвником кога траже све државе у окружењу, номинално чак и она којој је служио.

- Нису ме силовали – правдала се једра девојка доктору Језељкићу, доведена из заробљеништва у време последњих балканских грађанских и верских ратова.

- Држали су ме у једној лепој просторији, добро хранили, нису ме тукли.

Знао је доктор Језељкић да има неко „али”.

- Само су ме повремено качили на неко црево и иглом вадили по мало крви. Говорили су ми да сам болесна, па да морају да врше некаква испитивања како би ми нашли лек.

Још тада их је доктор Језељкић тражио. Није он био некаква балканска варијанта Ван Хелсинга, већ је био потиштени и забринути отац. Девојчицу је послао на даља испитивања, на прегледе где би се утврдиле физичке повреде, за које је он знао да их неће бити, једино уколико је девојчица у међувремену налетела на неке друге, на: људе. У глави је све збркано, чудно је све то изгледало доктору. Девојка је говорила да су к' њој долазили у разним униформама и знамењима, неспојивих у другим околностима, непријатељским дакле – изгледали су сложни и не-завађени а ратовали су једни против других.

Идући за трагом свога сина, у потрази за њим, доктор Језељкић је на том путу почео да сусреће вампире и да наилази на трагове **које остављао за њима**. Оне праве вампире, о којима је овде реч. Хтео је да провери гласине о некаквом селу на планини, у недођији без струје и пута, које зову: Село лепрозних, или Уклето село, или Ђавоље село, или десетинама других имена. Није га било на картама да се провери. Ту, кажу, живе у крајње примитивним условима али далеко од радозналих очију ратни ветерани и зликовци сваке врсте и свих страна. Кажу да локалне власти жмуре на оба ока, а тешко их је наћи и нахватати у гудурама до којих нема ни пута и где они живе у напуштеним или ново направљеним катунима и бачиштима. Прича се, даље, да их има са свију страна, да су поскидали кокарде, шаховнице са словом У, зелене полумесеце – те да политику, ратове и њихово учешће у њима и не помињу.

Док је обилазио бивше републике некадашње заједничке државе, доктор Језељкић је углавном наилазио на исте проблеме. Или су га бојкотовали, или су хтели да га користе у пропагандне сврхе. Нико није хтео искрено да му помогне, истине ради. Ако је и било искрених, онда су они били неупућени јер се они, искрени, својевремено нису интересовали за такве ствари. Гледали су своја посла. Углавном, о томе где се налази то село, или неком другом трагу, или нису знали, или нису хтели да кажу.

- Нико ми није веровао да сам клан због крви, да су ме халапљиво облизивали по отвореној артерији и да сам само чудом остао жив –

говорила му је једна друга жртва, мушкарац испитиван у оквиру неког пројекта помоћи жртвама рата, у који се доктор Језељкић укључио само да би дошао до што већег броја информација које би га евентуално одвеле до сина.

Својевремено је, не мало пута доктор Језељкић размишљао да се обрати колеги из студентских дана за помоћ. Председник је тада био власт, народ га је волео, колеге додуше: како ко. Како је коме требао и чинио. Гложио се са Генералом, како се претпоставља: око власти, али је и поред тога био моћан. Ако је хтео, могао је да учини све. Једном је чак и пробао, то је било пред сам крај владавине Председникове. Одговор је добио од његове секретарице: „*Не могу ти ништа помоћи. И ми га тражимо. Кад га нађемо: судићемо му*“. Дакле, о они би волели да га нађу и да му пресуде. Мислили су на његовог сина, за којег је молио.

Шта је молио? То ни сам не зна. До тога нису ни стигли. Мислио је да ће га Председник позвати да лично разговарају, да му Језељкић објасни као колеги да момак није здрав чим је урадио шта је урадио и да му не треба судити већ да га треба лечити. Мада, Језељкић ни то није знао: шта је урадио његов син. Кружиле су легенде али никада ништа није доказано. Ако је његов син заиста клао Србе и пио им крв онда свакако није нормалан. То Језељкић мора знати као стручњак. Ништа од тога не би: Председник га није удостојио чак ни телефонског позива. Не било му да га својевремено сматра за демагога (до мога, тако су говорили злбници) и лошег песника. Говорио је Језељкић о њему и као лошем стручњаку. Тада му то бивши колега враћа мило за драго. Тад кад му је било најтеже.

Студирали су заједно али су били различити светови, мада су се сусретали чешће него што би било за очекивати за људе који се не друже. Имали су неких заједничких пријатеља. Душа га је заболела и понос му је повређен после оног: „*Помози Председниче!*“. И одговора који (ни)је добио. Требало је да зна. Са тим песнички превртљивим душама никада ниси начисто. Таман помислиш да си на трагу неког разлагања а они се понесу сасвим непредвидљиво. Зато код њих ни психоанализа, ни психотерапија, не дају жељене резултате, јер је читаво њихово понашање и стварање, у ствари, непрестана ауто-психоанализа.

Како рекосмо, још за време студија, бејашу два различита универзума. Председник разбарушен, увек окружен уметницима, национално набијен и патетичан, а Језељкић надвијен над књигом и науком, углавном у ужем кругу колега, лоше материјално ситуиран, није лако живео. Председник висок, епски узвишен, Језељкић онижи, прагматично опредељен да што пре почне да зарађује своје парче хлеба. И, сада долазимо до тезе о немогућности да се прочитају те уметничке душе: одједном Председник из те песничке разабарушености постаје власт, практично и фактички, успева у реалном и прљавом свету политике где

треба отворити четворе очи а Језељкић се у практичном животу губи, јесте, имао је неког успеха у науци, али ништа спектакуларно, солидно је живео, направио кућу, купио кола, али даље од специјалисте лекара у неком *Дому здравља* није стигао.

Њихова генерација је припадала оним срећнијим поколењима, макар у првим половинама њиховог битисања. Рођени непосредно после рата и револуције, расли су и школовали се у златним временима задуживања, када није ни било помена да се задужено мора враћати. Имало се, градило се, живело се. Студирање је било бесплатно, студентски домови и храна такође. У Сарајеву се као и у свим већим градовима живело лепо. Ни трага, нити назнаке, неке скорашње кланице.

Чудно?! – брзо су се заборавиле и претходне погибије иако су се збиле пре свега пар деценија, нико више није помињао Принципове пуцње, погром Срба непосредно после њих, (мада се о погромима волело писати по европској штампи тих година), нико није помињао усташе, *Ханџар* и *Ђаволе дивизије*, четничке војводе, партизанске комесаре. Све се заборавило, или: није се смело причати о томе. Не треба лагати, осећала се нека слобода и сигурност под условом да се не петљате у политику, то јест да се петљате на погрешан начин. Такав је био Председник. Писао је песме, дружио се са уметницима, али би му очи најискреније засијале животом тек када би се поменула политика и национално питање Срба. Кад би се поменуо тај заборав, или забрана, о којој се овде говорило.

Дипломирали су скоро у исто време, на Медицинском факултету у Сарајеву, негде око 1971. године. Следили су, како доликује, покушаји запослења, обоје су хтели у Београд, као и већина Срба из Босне у тадашње време. Чак се потрефило да заједно путују једном приликом, за Београд. Језељкић је имао више среће и бољу везу, неког официра из породице, а на крају је пресудило што је био активан члан *Савеза социјалистичке омладине* и члан *Савеза комуниста*. Председника нису хтели на Вождовцу, вратио се на Кошево, а убрзо после тога отишао је на специјализацију. Док је Језељкић своју обављао у Београду, Председник је своју обављао посвуда: у Сарајеву, Загребу, Београду и Њујорку. Постао је респектабилан неуропсихијатар Јунгова усмерења, био је забринут за људске душе, писао је песме и доспео до затвора због привредног криминала, некакве викендице, шта ли?!

Истина, нису били у контакту, није се Језељкић потрудио да му се нађе у тешким временима суђења и тамницења али се то није ни очекивало од њега. Већ тада је Председник имао некакву булументу разних људи око себе. Срели би се повремено негде, о семинарима, симпозијумима, можда чак једном и на некаквом дружењу генерације на факултету, или томе слично. Већ се примећивало да где год се нађе Председник воли да држи

банак. И, поред свега тога, Језељкић је очекивао више од његова (не)одговора на запомагање: „*Помози Председниче!*“. Очекивао је људску димензију сагледавања, људски приступ, да се на мах окане политике и владања, да осети потребу да помогне неком човеку, појединцу, а не вазда нацији и држави. Шта је нација и држава без појединца?!

И тако, док су обојица помагали пацијентима који су тражили душу или хтели да се ослободе болесне душе, пролазило је време. Прво неприметно, а онда све јасније указивао се предстојећи распад заједничке државе и крвопролиће које ће тај распад донети. Видело се то и по јавном наступу Председника и његових пандана на другим странама. Видео је то Језељкић и по своме сину који га је све више пропитивао и познанству са Председником и по томе што је бивао све заинтересованији за национална питања и исправљање историјских погрешака. Цела држава, сви народи њени постајаху психички оболели и поремећеног понашања. Депресије, психозе и неурозе, више нису биле индивидуалне болести, настајало је колективно лудило.

Језељкић се надао да је он са породицом на безбедном, да се на време уклонио из босанског гротла. Искрено, није га више било ни брига шта ће се тамо дешавати, а све више је прећуткивао своје површно познанство са Председником и још неким људима из политичке и ратне врхушке. Болесника је било све више а све мање су долазили у болницу. Остајали су на улицама и то се осећало. А онда је једнога дана на врата његовог кабинета закуцао његов син Драгош. Рекао му је да ће прекинути студије на *Филозофском факултету*, да није време да се учи него да се бори за свој народ и да сутра одлази као добровољац у земљу својих предака: у Босну. Тада је настао родитељски пакао за доктора Језељкића, који је постајао свестан да више не може помоћи никоме другоме док не помогне самоме себи.

*

- Знате ли ви да неки од пронађених лешева нису у себи имали ни капи крви. Нити је било трагова отицања око њих или на другом месту. Правдало се то премештањем, скривањем трагова. Ништа од тога. Има их, има! – говорио је Новинар док је возио.

- У ратним и стресним ситуацијама неке психичке појаве више долазе до изражаја него иначе. Ипак, наука је све то објаснила, у питању су углавном шизофренија и парафилије сваке врсте - укључује се у Новинарев монолог доктор Језељкић а Игор К. изваљен на задњем седишту то чује само у фрагментима.

- Па младићу, ако дркаш по цео дан и то је обољење, врста оног што сам поменуо, парафилије – покуша да се нашали доктор са Игором К.

Шала није успела.

Нису могли више да слушају Новинара а морали су у тако скученом простору. Током целог пута гњавио их је својом фасцинацијом вампирима, помињао да их је већ сретао, да је разговарао са њима, да су му писали писма. Игор К. је био заокупљен својим болом, тако да му је тешко падала та прича и било каква друга. Он је више бринуо како ће преживети следеће срање, због добрано повређеног ануса, и није пио скоро уопште никакву течност како би пишање свео на најмању могућу меру, због повређеног главића. Зато је дошао у опасност да дехидрира а његовом измученом телу је требало течности више него икад. Бринуо је и како ће скинути конце којима су га шили, те је чекао прилику да о томе приупита доктора Језељкића, којег је ипак држао за некаквог доктора. Мислио је, и они треба да заврше неку обичну медицину пре него постану доктори за душе. Какве јебене душе, њему је требао доктор за дупе!

Теренско возило, али луксузно, које је одавало да доктору добро иде, паркирали су на месту где се завршавао планински пут, у пределу где се букова шума преливала у зимзелену гору. Даље су наставили пешице. Ходали су шумом и узбрдо. Игор К. је грдно патио, није могао да хода, осећао је да крвари, застајкивао је и падао. Ова двојица су му припомагала, видело се да ниједном, ни другом, није било јасно: шта заправо он ради са њима и која је корист од њега?! Никако нису могли да схвате, сваки појединачно, ко је, у ствари, њега препоручио и спојио их, како је уопште дошло до тога? Као да је нека друга страна, или сила, или интерес, управљао-ла целим овим подухватом а овај несрећни младић је део те силе или чега већ. Али, овакав какав је, какву чињеницу он може да представља, шта он може битно да промени, осим да им смета? Доктор је, мозгајући и покушавајући да се присети ко му је препоручио младића, извадио из торбе коју је носио са собом неку таблетицу и дао му је да попије. Очигледно да је у питању неки јак аналгетик јер се Игор К. после краћег времена много боље осећао и није га толико болело. Једино му је била мрска и непријатна влажност од крви која је тињала свуда по његовом телу.

После два сата хода, у даљини су се назрели оснежени и голи врхови. Затим се помолио у њиховом видокругу дим а онда и силуете дрвених кућица раштрканих наизглед без икаквог реда и система, мада је постојао и ред, и систем. Испод кршевитог врха, где редовно бије гром, лежи раштркано двадесетак дрвених кућица, високих и старих кровова, на две воде. Кућице су уздигнуте од земље са наслагама камена, да не би вода од киша што се спусти са брда продрла у бачију и да испод могу да се удоме змије кућевнице, уједно и отровнице. Све је овде отровно, чак и лековито биље. Што од дивљине, што од дивљих људи. На сред села налази се истесано буково стабло у које цури вода са извора, стидљиво, кап по кап,

али сасвим довољно да становници, људски и сточни, увек имају то благо планинско: воду. Планина без воде, то је мука жива. Са стране, под брдом је и један кладенац који никада не пресушује. Та два извора су основни разлог зашто је село ту, под кршем. Главни разлог зашто су ови људи у том напуштеном (милом или силом) селу јесте његова неприступачност и немогућност да му се приђе неприметно. А може му се доћи једино пешице или на коњу. И, одозго, са неба.

Корачали су опрезно и са страхом али их нико није спречавао да приђу том Уклетом селу. Није било никакве страже, никаквог обезбеђења. Као да се нису плашили никога ко им може прићи са те земаљске стране. Тек када су закорачили између првих бачија, почеле су да излазе чудне прилике, забрађене и неуредне, и бивало их је све више и више, док их нису окружили својим телима а ови више нису могли да се крећу. Језељкић у једној силуети препознаде сина. Игору К. се учини да иза неких дрвених врата угледа Јелену, тек на мах. Новинар је био сигуран да око себе види вампире. Сви су, у ствари, успели тада да „виде“ свој материјализовани страх.

У тили час, опколише их. Деловали су неизненађено, као да су знали за њихов долазак. Или имају невидљиве извиднице или је неко дојавио? Мрмољили су нешто међусобом, док се један не издвоји па се обрати Игору К.:

- Чујем да си и ти преш'о у ислам, слава Алаху.

Тај што му се обраћао уопште није личио на некога ко је уопште верник а камоли да је неки муцахедин или томе слично. На себи је имао маскирну јакну и фармерке, а ходао је бос у гуменим опанцима.

- Нисам, откуд вам то? - одговори збуњено Игор К.

- Па, веле да си скоро сунећен – одговори му овај а неколицина њих прснуше у смех.

Репутација Игор К. је ишла испред њега, веома брзо, очигледно. Упутио је срдит поглед према шаљивцији, онолико колико је имао снаге да то учини, повређен и малаксао, па се прекорно окренуо и према Језељкићу те оном чудном новинару званом Новинар. Они су изгледом деловали у стилу „немамо појма о чему причају“.

- Ко би рек'о да и ви муцахедини знате да се зајабавате?! – јетко проговори Игор К.

Смех одмах престаде, наста опасна тишина. Као да нису очекивали овакве речи. Један рече:

- Немој се зајабават' с' тиме, ионако нијесмо сигурни што ћемо с' вама радит, па би било боље да нас не срдите!

Драгош подиже руку и умири их. Окрете се оцу и приупита га:

- Што си дош'о?

Језељкић се окрете око себе, погледом обухвати сиротињско село и чудне приказе које живе у њему, погледа тужним и уморним погледом Драгоша, те му рече:

- Не знам. Сад већ не знам што сам дошао?!

- Кад је већ тако, онда одмах иди назад. И води са собом овог разбијеног, док се нисмо предомислили, новинар остаје, имамо нешто да попричамо са њим. Разговор неће дуго трајати – и док је завршио говор, већ су двојица држала Новинара испод мишке и вукла га према ћошку једне од брвнара. Он се мешкољио али од страха није имао снаге за неки јачи отпор. Страх га је потпуно паралисао, лично је на овцу коју не воде на мужу већ на клање. Језељкић је пробао да се побуни, нешто у стилу „*да се неће враћати без Новинара и да ће пријавити насиље надлежним органима*“, и тако даље, али кад је Драгош подвикнуо, а остали подвриснули, то је био јасан знак да су се упетљали у нешто озбиљно и да нема простора никаквој препирци.

- Идите док још можете, мало фали да и ви останете. Упетљао си себе и ове несретнике у нешто што не можете схватити, будале једне! – викао је Драгош.

Кад је невољно и клецајући Језељкић кренуо да се враћа, тек корак или два, на изненађење свих Игор К. се сруши на земљу и остаде да лежи на њој без свести. Нико се и не помери да му помогне, само су га гледали зачуђено и очигледно не знајући шта сада да раде са њим. Један ипак приђе па га гурну пар пута ногом у слабине, не би ли га освестио. Игор К. није реаговао. Језељкић је кренуо према њему али га прекину нешто друго, неки звук који није био овоземаљски, и он стаде као укопан.

То је ваздух шиштао из прекланог врата Новинаревог. Шиштао је као да долази из пакла директно. Иако није видео, осетио је неприродно копрцање, осетио је животињске покрете некога ко се бори за живот, несвесног шта га је снашло и без довољно снаге да се стварно одупре. Осетио је немоћ и мирис крви. Осетио је како лапћу псећи језици негде са стране, ваљда пију воду са оног издубљеног дебла, мада се није сећао да је уопште видео неко куче за то кратко времена проведеног у том засеоку пакла. Не осврћући се, уплашен, уплашен толико да је страх потиснуо родитељски инстинкт, кренуо је низбрдо, не размишљајући више ни о Новинару, ни о Игору К., ни о сину, имајући на уму само једно: да што пре побегне одатле. Ходао је и није чуо никога иза себе. Чуо је ипак и опет, негде на пола пута до паркираног аутомобила, само онај надреални звук ваздуха из душника, овог пута сопственог и накратко осетио еротичну језу некога ко га језиком облизује око каротидне артерије. „*Arteria carotis communis dextra*“, помисли бивши студент Медицинског факултета у Сарајеву и даде душу.

*

Колико је био без свести и у бунилу, Игор К. није знао. Вероватно неколико дана. Лежао је у Драгошевој брвнари, потпуно исцрпљен и без икаквог здравог разума. Једино што га је повезивало са будним светом јесте кошмарно шиштање ваздуха и вриштање некога кога кољу. Касније се није могао присетити је ли био свестан док су клали Новинара или је то несвесно чуо и доживео?! Је ли халуцинирао, па у том стању нешто доживео или је још био на ногама док се Новинар копрцао?!

Тако, у бунилу, данима, ништа није чуо ни видео, ништа није осећао, чак ни бол. Једног сунчаног јутра пробудио се, пробудиле су га меденице оваца и жамор магараца, устао је са дрвеног кревета и закорачио клецаво према прагу отворених врата, према светлости. Драгош је седео на пању испред кућице и ушивао је јаким концем некакву кожу.

- Ваљаће - рекао је кад га је угледао на вратима и наставио да боде дебелом иглом.

Игор К. је закорачио напоље, стао, па опрезно сео на високи праг улазних врата. Тако су, седећи, прећутали цело преподне. Из других бачија би по неко привирио и гледао их. Пре него је устао, Драгош више за себе изговори:

- Неће да ваља.

Кренуо је да уђе у брвнару, пролазивши поред Игора К. спустио му је руку на раме и рекао му:

- Ухватиће те негде самога, нећу моћи увек да будем поред тебе.

Живот у Уклетом селу није функционисао по некој прописаној организацији. Свако је живео за себе, нису се чак уопште ни дружили. Као да су имали некакав однос који се подразумевао, те није било потребе да се ичим доказује. Ако би и дошло до каквог проблема, састајали би се у центру села, код воде, и покушавали договором да га реше. Кад то не би успело онда је на снагу ступао закон јачега и у праву би био онај који преживи. За своја права и свој положај у заједници морао си сам да се избориш. Ипак, њих неколицина, укључујући и Драгоша, издвојили су се својим ауторитетом и њихова је била нешто важнија од већинске. Сваки од тих издвојених је имао своје следбенике и своје непријатеље, али су и поред тога живели мирно и без трзавица. Углавном.

Оно што је било најочигледније јесте да је у животу тих људи, у том селу, није постојала никаква религија, вера у облику какав је познат на тим просторима. Ако су у нешто и веровали то су исказивали на посебан начин и свако за себе. Нису се молили богу, нису се одређивали нацијом, ретко кад чак и старим именима и презименима. У Уклетом селу је било и жена, нешто мање, али их је било. Деце није било или их Игор К. за време свог

боравка тамо није видео. Али је било очигледно да неки мушкарци живе са женама у некој врсти заједнице и да деле постељу са њима.

Било је, сазнаће ће Игор К. касније, у ближој и даљој околини сличних села, у којима су живели и други „пси рата“, углавном верских фанатика, који су тамо стварали заједнице које су силом подлегали строгим верским законима. То није био случај са Забрањеним селом. Различито су га звали они који су нешто чули о њему, па се овде тако и наводи. Нико у њега није крочио са стране и жив се вратио у нормалан свет а да није један од уклетих. Осим Игора К.. Он је спасен јер је Драгош тако хтео и одлучио. А кад Драгош нешто хоће у Проклетом селу, онда су мале шансе да тако не буде. Међутим, иако су мале: шансе су! Знао је то Драгош још до момента кад је растерао стрвинаре који су се надвили над онесвешћеним Игором К., кад их је натерао да врате каме у корице и да се разиђу, а он је уз помоћ Османа и Иве однео несрећника у своју бачију, полагао га у свој кревет и бдио данима над њим, не због болести, јер га није лечио никако, већ није хтео да га остави самога. Знао је, опасност по његов живот висиће стално над његовом главом. И без Јелене која се повремено вртела селом, Игор К. је био на мети још многих других. И то није чудно, такав је био неписани обичај. Драгош је тај који одступа од њега.

Повремено би по неко одлазио из Села лепрозних и враћао би се после неког времена са натовареним магарцима и коњима, са намирницама. Оне би биле свима приступачне, могао је да узме ко шта хоће али су сви живели веома скромно. Није се пило, пушило (осим Османа који није могао без дувана). Углавном ништа нису ни радили, осим око стоке. У ритама би седели сваки испред своје бачије и ћутали би своје муке. Игор К. ће касније сазнати да неки од њих, поготову ови Драгошеви имају, и новаца, и могућности да живе веома добро, да иза њих стоји одлична и богата организација раштркана по целом свету. Ипак, њих не више од педесетак одабрало је такав живот: аскетски, у беди, у никаквим животним условима, са козама и кравама – али у потпуној слободни!

- Нека те не завава њихов садашњи изглед и мирноћа, њихово успорено понашање и привидна незаинтересованост – рекао му је Драгош – Све су то звери. Опасне и способне звери. Они су овде побегли од људи да би људи остало више за нека друга поколења крвопија. Не дај боже да рат поново крене.

И заиста, догађало се у пар наврата, да се јутром, немо и без гласа, праштају са неким ко је кренуо на далек пут. Тај не би више био у прњама, обријан и чист, у модерној гардероби, одлазио би некуд, на други крај света, где се ратовало, где су комшије почеле да убијају једни друге. Игор К. не зна да ли се неко од њих после враћао. Такође, Драгош му је испричао да су неколицину острвљених, које нико није могао да

контролише, морали сами да уклоне. Игор К. није желео да зна како је изгледало то уклањање.

Из објашњивих разлога га нису убили одмах, као Новинара, испоставиће се касније и доктора Језељкића, а чим га одмах нису убили то му је дало шансу, логично. После га нису убили јер га је из, опет, необјашњивих разлога Драгош узео под своје, сажалио се на њега, чак га у неку руку и заволео. Нешто је Драгош у њему нашао, препознао, нешто што му је било потребно да се временом отвори, да му се исповеди, да му каже тајне и најзад да га извуче и спаси од сигурне смрти.

Кад су се мало зближили а страх Игора К. мало попустио, питао га је:

- Што се ипак не јавиш оцу, олакшај му, макар да буде начисто да га се ниси одрекао и да није он крив?

Драгош га је гледао мрким погледом, ћутао је добрих десет минута, па проговорио, више за себе:

- Изгледа да није више жив. Мислим да га нису пустили да оде кући. Пратили су га, кријући од мене, онога дана је неко кренуо за њим. Ви сте сведоци, гледали сте како убијају човека. Како убијамо човека. Сигуран сам да га је неко пратио и да му је пресудио негде уз пут. Ја ту нисам могао ништа. И то је логично размишљање из наше перспективе, нема му шта замерити осим што је мој отац у питању. Убрзо су нам дојавили да џип стоји и даље на истом месту где сте га оставили. Таква су правила, и ја сам слично радио. Али, морам ти признати нешто: уопште га нисам жалио. Убили су га: па шта? И тебе ће, само ако им се укаже прилика. Сад не знам шта ћу са тобом да радим? Не могу те до века овако чувати. Мораћу, или да те лично убијем и скратим ти муке, или да те некако избавим одавде. Само ни то ти неће гарантовати живот, пратиће те и неки од ових овде што ме не миришу баш и Јеленини напоље који су још гори.

*

Драгош!? Никада и никога, у дотадашњем животном веку, није мрзео. Мислио је, у ствари, да воли. Свој народ. Волео је крв, заиста. Презирао је, жалио, плашио се, гадио се, подсмевао се, желео зло – али никога није мрзео. И све ово побројано – углавном у себи, никад од себе, конкретно, да некеме учини нажао. Мржња је нешто унутрашње, као љубав, не може на силу да би било искрено. Она се не може научити, не можеш себе натерати да некога мрзиш. Једноставно, то осетиш у себи и немаш могућности (најчешће) да то контролишеш у било којем правцу. Отуд тежина и опасност мржње. То је исконско, трајно. То је као кад волиш.

Он је осетио да воли, да воли другог више од себе, свога брата по вери и нацији. Мржњу, хвала Богу, није осетио. Знао би да јесте, видело би се то на њему. Био је у заблуди. Мржња није осећање, мржња је најчешће: чин! Кад мрзиш појмове, општа места, стања духа, вокацију, филозофију, психологију, ментални и духовни склоп некога – то није опасно и није права мржња све док не кренеш да искорењујеш оно што мрзиш. Мржња је: чин! И кад користимо реч *мржња* у претходном контексту то нема значење као изворно што је. Другим речима, мрзи се имагинарно а конкретно се убија.

Вели му Драгош:

- Она, која ти се причинила, била и није била овде, прихвати како ти је воља и како ти буде лакше. Као и све друго одавде. Али немој престати да се плашиш и склањаш од ње где год помислиш да је можеш срести. Ако ти је једном нанела зло, поново ће. Била је она и тамо, и свуда. Сусретао сам њу и њој сличне на свим ратиштима где сам био. Није било идеалнијег места за упражњавање њених поганих работа. Командант јој је испуњавао све жеље. Могла је свакога дана да приложи неограничено број људских жртава своје Сатани или да се иживљава мучећи их како јој воља. Да, била је овде, видео си је. Она те је индиректно, вероватно и упутила овамо. Она је дојавила мом блесавом оцу где се налазим. Размисли ко ти је и због чега предложио овај посао и пут?! Али немој мислити да је због трачка људскости који је остао у њој, теби поштедела живот. Ко зна какве игре још игра, чим те намамила овамо. Ако се и сажалила онда није на тебе као човека, већ на тебе као псето. Као што је Новинар био за мене, ти си за њу псето. И ја сам за њу исто. Сви људи. И Бог, било који и било чији. Има она овде доста следбеника, зато мораш да бежиш. Узбудиће је поново једнога дана твој бол а онда би све ово што си до сада доживео била дечија игра наспрам оног што би те чекало. Обзиром да ти је она нанела зло, а она је један од оних који су и мени нанели зло, непријатељ нам је заједнички. То у овим смутним временима није мало, чак је од велике важности. Ово је поднебље где је мало чега бивало заједничког осим непријатеља. Имам ја са њом нерашчишћених рачуна, богами, и она са мном. Била је блиска Команданту, па је и дан данас чвили шта се збило са њиме. Тако, заједнички непријатељ: то се теби посрећило.

Испред бачије коју Драгош не напушта ни за трен, или када мора негде да иде води са собом Игора К., разговарали су доста тих дана. Више се Драгош исповедао, него што су водили дијалог.

- Не брини, убијали смо доста и за Србе, ако ти је то важно. Убијали смо све и за свакога. Мада, убијене Србе су некако мање бројали, то стоји.

- Зашто? Зашто си уопште убијао?! Не можеш чинити никоме добро убијањем. Знаш то.

- Крв је најјача дрога и скоро неизлечива зависност, ти то не знаш. Да нисмо убијали ми, убијали би други, што му дође на исто. Кад дође време крви и убијања онда се увек нађе и жртва и крвника колико год треба. Увек! Али сам ја то сазнао касније. Отишао сам из сасвим других разлога.

Одрастао је уз мит о српству, уз причу о очевом колеги са факултета који на делу спроводи оживљење тога мита, по којем је дошло време да се Срби најзад ослободе јарма наметнутог им од комуниста и да живе у једној држави. Отац му није био такав. Управо зато, као да је желео да му се супротстави, да руши ауторитет, он је кренуо тим путем. Отуд и одлука да упише *Историју на Филозофском факултету*, отуд путовања и обиласци црква и манастира, од Свете горе, преко Метохије и Косова, па све до порушених црквишта по Хрватској и Босни. Отуд дружења са себи сличнима. Отуд читања књига и књига. Кад се рат у Босни закувао, отац му, доктор Језељкић, је слутио шта се може догодити. Слутње су му се обистиниле: отишао је и никада се више није јављао.

Чим је стигао на фронт, који је био дебела позадина, и видео са киме треба да брани српство, како треба да га брани и шта се већ ради тамо, идеали су му се срушили као кула од карата. Никога није било брига за националне теме, била је то банда зликоваца и пљачкаша која је ретко борбе омирисала. Дошао је на погрешно место. И то му је преокренуло судбину. Да је отишао у праву јединицу, каквих је било много, да се сусрео са правим борцима и добровољцима, његови идеали би имали смисла, он би био храбар борац и вероватно би негде часно погинуо, јер није зазирао од метка. Овако, запало му да буде са неким бандитима, те у неку руку, и сам постаде такав. Драгош је отишао као добровољац, задојен српством и својим динарским коренима, али после епизоде са командантом и заробљеницима, услед неразјашњених околности, говорило се да је прешо у ислам.

- Нисам никад преш'о, то су приче за малу децу и пропаганда онаквих какав је био Новинар – вели он Игору К.

Командант паравојне формације је одлучивао шта ће са два заробљена непријатељска војника. Пресудио је: да би се новајлија у јединици доказао, и окрвавио руке, он треба да убије заробљеника. Једног. Другога да пусти. Којег ће убити а којег пустити нека одлучи сам. Тако ће осетити моћ и уважити „божанске“ прерогативе јединице у коју је дошао. Заробљенике је требало да спроведе везане у неколико километара удаљену шуму, да их натера да ископају раку, те да једнога пусти а другога убије. По вољи му: нека сам одлучи. Драгош тада уопште није био новајлија, и то је рекао команданту.

- Јеси новајлија, јеси! Мислиш да сам ја будала! Ниједног цивила до сада ниси убио. Ниси силовао. Шта мислиш, да ћемо те држати тако, да

смо ми зликовци а једино си ти добар. Па кад се све очисти, и остане српству територија чиста ко суза, ми крвници а ти праведник. Неће моћи!

Одлуку је саопштио и преплашеним заробљеницима – такође. Они нека нађу начина како ће одобровољити егзекутора, те тако себи спасу главу. Потпуно болесна ситуација. Није знао којој војски припадају заробљени, нити где су заробљени. Док их није видео. Није осећао ништа према њима. Није их мрзео, нити сажаљевао. По њему, прича није имала национални или верски мотив – нити се зна ко је на којој страни у њој. Прича има људски карактер и могла се догодити било где. Могла се догодити у обрачуну банди у Њујорку, као и на Балкану. Негде на фронту, у позадини, додуше, ова јесте. Страна је могла бити било која. Највећа истина ове приче је да су све стране у тим ратовима биле исте и да је свака могла бити појединачно и жртва и целат.

- Ја овде одлучујем о свему! О животу и смрти! А то је све! Ја сам Бог! – виче командант, засео на школској клупи, у некој школици где је себи наместио штаб. Поднапити су били и гости. Од ракије и националног заноса. Заповедник је много пио. Горео од жеље да фасцинира језобовну секретарицу одвратног министра који је ту био због неке нафте, или цигарета, и било га је брига за туђе животе и смрти.

Дим од цигарета, све одреда скупих и побацаних по мокром и прљавом асталу, разливао се попут магле кроз очи и мозак присутних. У главама је пак лебдела права магла. А напољу је био рат. Један од прљавијих, свакако. И, од бесмисленијих. Можда ће неко приметити како су сви ратови бесмислени, али то није истина. Има и ратова са смислом. Чим је избио значи да је био неопходан. Исправља нешто давно покварено или се квари - да би се сутра новим ратом исправљало. Није овде био рат највећи проблем. Та магла у људским лобањама која је код неких изазвала лудило: то је био проблем. Људи су полудели: па је избио рат. Или, избио је рат: па су полудели. Сасвим небитно за крајњи исход.

- Ја сам Бог а ти си мој арханђео. Дајем ти божју моћ да у случају ова два човека одлучиш о животу и смрти – говори суморном и погнутом Драгошу.

Секретарица одушевљено запљеска подижући дупе са столице на којој је седела. Команданту би мило, постигао је ефекат.

- Нека буду добро, до костију, везани челичном жицом, па нек' их води зором...

*

Драгош са пушком корача по мекој шумској земљи. Буковик хладни: буче. Испред њега тетурају два младића, два његова вршњака, рукама на леђима жицом повезаних. Дроњави и унеређени, чини се да су већ

престали да буду људи, те су само сенке које треба рафалом побрисати. Нема ничег достојанственог на њима, све одаје голи страх и паралисаност од њега. Немају снаге ни за шта, па ни да до краја схвате шта их је снашло. Као у бунилу, у сну, они корачају а као да неко други хода. Мисле да се то догађа неком другом, да сањају. Слика је болно проста, језива и људски прљава. Сви ћуте. Не знају шта би један другоме казали. У грудима им тешко: свима. Овима што знају да ће бити убијени свакако је теже. После неког времена, тишина умуче, наста прича, да се чује, монолог са амбицијама дијалога.

- Пустите ме, болан, никакве везе ја нема са овијем ратом и погибијом. Ја сам вазда са Србима добро бијо и живјео – огласи се Бошњак.

Драгош ћути. Држи пушку на готовс иако му тако крвнички везани не могу ништа.

- Ја сам, болан, насил'у мобил'сан. Покупило ме у кампу за избјеглице. Прво вријеме нијесам ни мрд'о искуће. Комшије Срби копали ровове, ја им помаг'о, воде доносио. Држали стражу поред моје куће, по цијелу ноћ моја им матер кахву кувала а ја шњима сјдео.

- Па што онда оде од куће? – огласи се Драгош, газећи по том лишћу у буковој шуми, ходећи полако низ поток, као што газеше и ходише и двојица осталих, само незграпније због руку везаних на леђима.

- Дођоше, болан, једнога дана комшије, добре комшије Срби, па веле: беште ако вам је глава мила, намерачили се на ваше овце и стоку, све ће вас побити а ми вас штитит' не меремо јер је то војска ћетнићка из Србије, никога не слушају. Бјеште, да вам не носимо крв на души. Глава је важна, биће оваца, ко и вазда што је било.

- И шта би са стоком?

Бошњак ћути. Млад је али је нешто научио за време овога рата. Не сме да каже. Драгош зна ко је покупио стоку. Они, баш они, који су се кобојаги бринули за комшије и упозоравали их. Шта ће четницима из Србије овце. Они су тражили нешто друго.

- Немој ме, болан, убит'- понављао је и даље, више за себе, па би повремено додао – А, немој ни њега.

Хрват је ћутао.

- Неког морам – тихо изговори Драгош.

Ходали су и ћутали, чуло се само шуштање мокрог лишћа под ногама, по неко би пао, између тога само: „немој ме убити“. Драгош се већ мислио докле да их води. Доста су одмакли, и много више него је планирао. Шта има да иде у недођију, кад у логору сви знају где је пошао. Али је настављао даље јер није био начисто шта ће урадити?! Да одагна мисли, проговори:

- А ти усташо ћутиш?! Јеси ли тако ћутао док си клао српску нејач?

- Никад нисан бија усташа, ама, за тебе ћу бит'. Кад се већ мрије да умрим ка човик, јел'.

- Не плашиш се, кобојаги?

- А враг те однио, плашин се но шта, а знам, која ми корис' од тога. Убићеш нас обојицу, само се сад играш са нами.

- Имаш муда, можда те пустим.

- Имам, болан, и ја муда, вјеруј ми, имам – рече Бошњак.

- Ма курац ћеш ме ти пустит. Не би ти бија ту ди јеси да си спреман човик бит'.

- 'Де сам то ја?

- Са зликовцима, ето. Доша си овде убијат е не прашћат.

- Пустити болан, немоја га љутит, шта је ћовјек крив – покушавао је Бошњак да смири ситуацију.

- А, ти, који ћеш курац ти овде, из Далмације или одакле већ?! Ти као јеси на своме. Ја јесам, мој је отац рођен овде.

- То је друго, ја сам дош'о бранит' а ти нападаш, ето.

- Кога да браниш, Србе.

- Хрвате и остале.

- Видео сам како се ви браните, много одбрањених са пререзаним вратом, видох.

- Ја нисам, ама, шта ти знаш о томе?!

- Е, па вараш се усташо, знам све - рече Драгош.

- А, видићемо ћето, видићемо на крају ко колико знаде.

Најзад је Драгош био начисто: нити зна где иду, нити шта ће даље бити. Да убије неће – то је решио. Али не због та два невољника, већ због оне свиње у штабу. Доживљавао га је горе него ове момке ту. Неће он њему одлучивати о томе шта ће радити и кога ће убити. После Дамире, свакако не. Али, шта ће после бити?! То није знао. Ако не убије – убиће њега. Повратка му, дакле, нема. Можда да лаже да је убио, већ је добро домакао, нико неће имати воље да долази и проверава?! Провериће, сигурно хоће. Шта брига ону вуцибатину, послаће некога. Или је можда већ добрано пијан па ће заборавити. Тај не заборавља кад је крв у питању.

Мада, најлакше би било да их ту одмах убије обојицу, те да се врати. Једног само, сигурно неће, онај зликовац му је то хтео наместити, да пусти једног. Једног да убије а други да остане жив и сутра сведочи о убиству. Та мрцина га мрзи још од првог дана, још од онда кад је стигао. Мрзи га из баналног разлога. Мрзи га гегула јер је Драгош из Београда. Толика будала Драгош није био. Да, да их убије. Неће му бити ни први ни последњи, мада би му били први овако везани и немоћни, ту је онај био у праву. До сада је убијао углавном у акцијама у које је ишао сам, јер подршке у јединици није баш имао по том питању. У праву је овај Хрват, мисли се Драгош: „*Да сам хтео бити добар не би био подређен оном зликовцу тамо*“.

*

А шта је претходило тој „шетњи“, он о томе не воли да размишља. Ипак је све испричао Игору К.. Драгош је морао да се види са Командантом. Имао је дилему, хтео је да је разреши. Мада, сумњао је да може било шта нормално завршити са тим лудаком. Нашао га је у његовој загушљивој соби. Овај је, као по обичају био мамуран и кисео до синоћњег алкохола.

- Јесам ли икад одбио да идем на најопаснија места, на која нико други није хтео?

- Кажи шта 'оћеш?

- Хоћу да узмем једну заробљеницу.

- Што ме то питаш, узми колико ти воља, то нису људи, то је стока. Јеби, кољи, ко ти брани?!

- Хоћу да је узмем скроз, да је водим где ја хоћу.

- Да је пустиш?

- То је моја ствар.

- Да је пустиш не можеш. Ради овде шта ти је воља, да иде нико не може. И да ти је дам, зар мислиш да би икад заборавила 'де су јој родитељи и браћа остали и шта је било са њима. Ајд' сад бежи, повраћа ми се, мука ми је, јебем ти пиће.

Подсећала га је ликом на прву школску љубав, на прелепу буржујку са Дедиња, високу и грациозну, са анђеоским лицем. Та заробљена девојчица је онако прљава, запуштена и силована, била лепша од оне праве, са Дедиња, чинило му се. Подсећала је ликом, невероватно. Хтео је да је спаси, да је узме, извуче из тог пакла и одведе код оца у Београд, да је узме за жену иако се већ скоро цео вод изређао на њој, није било важно, само да она пристане.

Одлазио је често у некадашњи сеоски *Задружни дом* где су били затворени сви ти цивили који су убијани и мучени како би коме допало да то чини. Није он због тога дошао ту. Још се није окренуо крви, био је патриота, хтео је да убија наоружане зликовце, у борби, „један на један“. Из вода је само он ишао у акције. Кренуо би поподне, па би ноћу улазио на територију коју контролишу непријатељи и зором би се враћао уморан и крвав. Има разлике између болесних садиста и поштених убица, између људи и вампира, мислио се.

Чим је замолио Команданта за мало човечности: покајао се. Знао је да та звер неће седети мирна и да неће остати на овоме. Само треба да се мало опорави од мамурлука, па ће кренути наново. Читав логор је бивао миран само док је Командант бивао мамуран. И они несрећни људи заточени у *Задрузи* мало би одахнули зором и раним преподневом. Чим би

кренуо да пије, кренуле би и оргије те убијања. Најчешће би изводили насумично, кога прво дохвате, па би их доводили у школу, или би се Командант добро напијен упутио са још по неким у *Дом*, па би тамо убијао како и кога стигне. Његова крвава савест није дозвољавала да се из тог пакла неко извуче неокаљан или жив. За њега више није постојало назад а напред није имао куд. Напред је било све кривије.

Локалне и државне власти су затварале очи. Сви су затварали очи. До Председника и Генерала. Кад би ко покушао да их упозори на то шта се дешава у логору, једноставно би прешли преко тога и као задуживали неког да то испита. Никада се ништа није довело до краја. Имали су преча посла, да одрже фронт, да снабдевају војску, да организују власт. Неки и да се обогате. Поштено речено, Председник и Генерал нису били од тих.

Није чекао дуго. Неколико дана након разговора, вратио се из неког ноћног извиђања и легао да се мало одмори. Међутим, позван је да се јави Команданту, предвече, биће нека вечера. Знао је да неће изаћи на добро. Када би се организовале те вечере, углавном је бивало гостију са стране а онда би се Командант трудио да их фасцинира па је измишљао разне садистичке сеансе. Шаролико друштво се скупило те вечери. Кад је Драгош ушао у загушљиву и задимљену учионицу некадашње школе, већ су сви били пијани.

- Мораш доказати да си са нама! Није довољно бити храбар и убијати непријатеље, мораш се оверити и крвљу других, невиних. Крв невиних је најважнија крв у овом рату! Што се више ње пролије, то ће бити мање проблема после рата – рекао му је Командант уместо добродошлице.

Драгош би му најрађе, кад већ помиње крв, пререзао гркљан. Али није могао. Држали су га подаље. А онда су извели њу. Умивена, пресвучена, нашминкана. Натакарили су јој ципеле са високом штиклом, једва је стајала на њима. Клецала је и придизала се. Покушавала је да делује смирено и секси. Борила се тако за остатак породице која је затворена у *Дому*, знао је то Драгош. Знао је да је уцењена. Знао је да је ово његова пресуда, он јој је ово наместио. Држао се за дршку ножа али је знао да не може стићи до чеоног стола а да га не покосе телохранитељи Командантови. А да пуца није хтео. Сувише је хумано и то би била награда за оног зликовца.

- Сад ћете ви да јебете – викну Командант неколицини.

Па се окрете Драгошу:

- Ти нећеш. Ти си заљубљен а заљубљени не јебу добро. А њој треба добра јебачина. Ти ћеш да гледаш а после ћеш да добијеш задатак, па зором на извршење. Ја сам Бог за све вас, и за тебе, и за њу, и за оне тамо у *Задруги*, и за Председника, и за Генерала. Бог!

Није врштала. Није плакала. Као да се некако чудно и сетно смешила. Није ни Драгош био мек човек. Тврда срца гледао је животиње

које су је силовале безвољно, без ужитка, и није Драгош показивао ни трунку емоције. Чак ни кад га је гледала право у очи, забачене главе, док је лежала на школској клупи. Силовали су из страха од лудака, пред публиком, неки су их чак и снимали, као на пример та Јелена која се повремено вртела око Команданта, долазећи са разним типовима. Драгош је ту, у учионици сеоске школе, где је Командант држао штаб и правио пијанке, одлучио да више неће остати са њима, као што је знао и то да је Командант мртав човек. Само је остало да му се пусти крв. Та крв није за пиће, погана је и прљава.

Не зна шта се тачно догодило Дамири и њеној породици али крајњи исход је знао. Нису они остављали сведоке иако се она свом снагом части и достојанства борила за животе чланова своје породице и осталих сељана. Борила се оним смешком уместо отимањем, сузама и вриштањем. Макар оним болесницима није било слатко. Знао је Драгош да њима није лепо уколико жртва не показује да пати. Вероватно су их већ сутрадан све побили а њу највероватније одмах, негде напољу, да уопште више не види родитеље и браћу. Да не стигне да им каже како су јој обећали да ће их, уколико буде добра и буде слушала, пустити да живе и да оду.

Још болеснији део је следио:

- Ја сам Бог и покажаћу ти како од тебе могу направити малог бога. Да ти дам власт коју ти нико и никад не може дати. Да одлучујеш к'о сам Господ створитељ!

Знао је Драгош и то да ово нису његове речи. Глуп је тај и примитиван за овако говорење. Научио га је неко, научила га је Сотонина слушкиња, која је све ово снимала. Испоставиће се касније, да су ти снимци коришћени за судске процесе људима који нису били ту присутни. Ипак, на тим људима је било да спрече такве ствари.

*

- Наша прадомовина је Атлантида, па смо преко Тибета, где смо се склонили од потопа, доспели у Европу, а одатле бродовима отишли на Нови свет. Ето, ако ти је тако лакше, земљаче. То одакле стварно потичемо стварно није важно, као ни наши родитељи. Видео си уосталом шта нам значе родитељи. Није важно које смо вере, чак смо углавном неверници ако узмемо класичан начин веровања. Немамо ни идеологију: само крв. Не желимо мир у свету, желимо свет баш овакав какав јесте. Наравно, оно око Атлантиде и Тибета сам измислио, али атрактивно звучи у духу књижевних и филмских баљезгарија и има шта да се каже кад се мора нешто рећи... Био сам одличан студент а онда сам дошао међу неписмене примитивце да са њима достижем своје идеале о нацији и вери..... Она те је одабрала за једног од својих инкубуса и тешко да ће оставити свог мужјака

на миру и на радост другима. Она је љубоморна, сви они, ти Сотонини..... Сви богови су лажни само је Крв света! Као кад се пијавицом лечи човек тако смо и ми лековити за народ. Пустимо крв па су неко време мирни. Ја и нисам убио неке људе пошто њихова крв још живи у мени. Није ни чудо да се ови предели слове као колевка вампиризма: па где се више ратовало него овде?! Овде рат и зло скоро никад нису престајали. Не, ми нисмо вампири, ми смо порезници, рецимо. Овде се није ратовало за територију и веру већ због тога што су људи били жедни крви једни других, најчешће својих комшија. Вера и нација му дођу само као боја дресова, да им се олакша савест и прва крв, да се зна ко на кога заскаче.... Ипак, морам ти признати да сам запао у контроверзну ситуацију: да не бих убио Бошњака и Хрвата морао сам после да убијам Србе. Нисам се довољно доказао као човек неубијањем него сам то морао да урадим убијањем. На овим се просторима припадност доказује злочином, пуштањем крви. Зато, боље ми је да будем вампир него Бошњак, Србин или Хрват. Убијаћу за себе а не за друге – решио сам. Кад је већ морало да су убија, а морало се....

Драгош прича Игору К.:

- Нисам сигуран да разумеш, земљаче. Новинар није убијен зато што је писао о вампирима већ зато што је писао о ратним злочинима и злочинцима. Он није тражио крвопије него оне који су разбацивали крв околу. Ми смо скупљали али су понеки и бацали. А онда се прочуло да је се докопао неких касета и то преко кога, можеш да претпоставиш. Ето још веза и пречица преко којих си ти доспео овде и све имају један именитељ: Јелена! Она је спојила вас тројицу, она је открила позицију села. Пре свега, да мени напакости.... Има неких који су се острвили на крв али нису вампири. Па и сви остали, да ти право кажем, ми више подсећамо на мафију, него на чудовишта. Наша је заједница можда вампирска али ми нисмо вампири. Или: можда смо ми вампири али наша заједница није вампирска. Ми смо акционари једног од најуспешнијих предузећа од када је света и века: предузећа за пуштање крви. Организовани смо и практични па као такви имамо и конкуренцију у разним пословима.... Говорили су свашта. Да сам прешао у ислам и слично. Па негде сам морао да одем кад сам већ одлучио да се не враћам у логор. Али нисам прелазио у никакву другу веру, нисам се покрштавао или како се већ то зове, више је то било онако за јавност, да ме оставе на миру, али сам и касније убијао све, не само Србе. Све! Где год је требало пустити крв: ту сам био. Па ти си више у исламу од мене, макар што се тиче тога доле....

Да сам добијао само по долар, увек кад би то поменули, био бих богат човек – записао је касније Игор К..

Драгош прича Игору К.:

- Нисмо ми слуге зла већ се служимо неограниченом слободом. Нама ништа није забрањено. Ко је онда слободан: ми или ви? Ви који се свакога

дана повинујете разним забранама и законима или ми којима није забрањено чак ни узети човеку живот. Та слобода нама није дата, сами смо је узели и узимамо је. И не мораш веровати у Сотону да би био као ми, јер ми и не верујемо, макар не сви. Јелена је нешто друго, она је прирепак, тотална лудача. Она је била та секретарица која је пљескала док сам преузимао ону двојицу везаних. Она је, од тада, мој душманин.... Има тих муцахедина у неким селима. Уосталом, они се не крију ни у градовима. Али не, нисмо ми овде то, мада у селу има свакаквих, па и таквих. Ми смо овде, јер смо изабрали слободу, јер смо овде мирни а људи ће у остатку света бити, самим тим, мирнији. Неко време. А онда ће једног дана поново доћи време рата и ми, или нама слични, ће(мо) поново јездити на сапима безакоња и крви. Биће крви а где је крви ту смо ми. А и људи ће преузети свој део колача, као и увек. Обични и мирни људи. Комшија је комшију клао и ономад, земљаче. Дојучерашњи колега са посла. Некад и род рођени. Обични људи су се убијали за ништа. Ми смо макар убијали за крв и сласт. Ми смо само оправдавали репутацију. Али, шта ћемо са мирнима и кроткима, шта ћемо са онима од којих се тако нешто није очекивало?! Можда смо ми *пси рата*, само је то мањи грех уколико смо у истину животиње. Шта ћемо са *људима рата*, са онима који нас називају животињама?! Са онима који су убијали као људи и људима се после тих убистава словили?!

Драгош прича Игору К.:

- Не мораш веровати у нешто, земљаче. А, ипак, и можеш. Како хоћеш. Видиш, то је слобода. Ипак, о људским судбинама, и, о: рату! Мора заједно и ако се не би баш тако хтело. То је био поган рат. Поганији од многих других. Често се није знало ко против кога ратује, где су линије фронта, ко су војници а ко цивили?! Тај рат је био један од бесмисленијих свакако – глобално гледано, али и један од неминовнијих у локалним конотацијама. Комшије су хтеле, најзад, после много година лажи и неплаћених рачуна да се међусобно разрачунају те наплате, мислећи погрешно, своја потраживања. Хтели су крвавим печатом да запечате своју будућност и своје судбине. У таквим временима разум је губио прве битке у рату, чак и цео рат, и остало му је (њему: разуму) само да касније сабере последице и проба да смањи начињену штету. Где разум изгуби – победи лудило. Лудило се могло физички осетити иако невидљиво у простору. Одасвуда се надирало на наше душе: били смо обучени лудилом, умивени лудилом, прекрштени лудилом, спарени лудилом, научени, васпитани, порођени, нахрањени, сахрањени... Нико разуман није могао да се одупре тој бујици јер би био поражен већ у својој близини, од ближњих, од најмилијих. Нико живи, па ни ми вампири. Ипак, окружени смо људима па и њихово лудило прелази на нас.

Драгош прича Игору К.:

- Да људи нису терани на силу да се воле, вероватно се касније не би толико мрзели. Мада, мржња се таложила десетлећима, можда и вековима: без мржње свакако не би било то што је било. Мржња је била суђена и на крају пресуђена. Злочин је ланчана појава. У рату – наравно. Све изгледа невино и нестварно до год се не догоди први злочин. Тај се тешко прогута и сви су згранути, збуњени и уплашени. После тога следи само наставак, као бесконачни низ домина које руше једна другу. Злочин је у рату ланчана појава из више разлога. Људи гледају једни друге па сматрају да треба да раде исто. Неки су заслепљени мржњом па само чекају повод, други сматрају да је то чин патриотизма. Постоје ситуације када те други терају у злочин јер желе да те усмере на пут без повратка. Као нека врста иницијације али, уистину, чиста уцена. Не можемо ми да убијамо и пљачкамо а он да се прави поштен па сутра да сведочи против нас - мисле они. У рату је тешко остати чистих руку, земљаче, уколико се нађеш окружен зликовцима и безакоњем: или ћеш кренути стопама других или ћеш сам постати жртва.

Драгош прича Игору К.:

- Све у књигама изгледа другачије земљаче: патриотизам, херојство, част, нација, поштење, па и вампири. Све је у књигама узвишено и свето. Сви су часни јунаци, они из твога народа, који штите себе од других и друге од себе. Непријатељи су, у тим истим књигама, хуље које ударају на нејач, кукавице и зликовци.... Ниједан човек на свету, бивши или будући, рођени или нерођени, нема права да одлучује о животу другог човека. Некада се чини да је то право стечено али је оно лажно и неприродно. О Богу нећу говорити сада – отићи ће се на погрешну страну. Нити један човек нема оправдања да убије другог чак и када су разлози више него оправдани, онда када се убиством спасавају други животи или успоставља правда – и тада је грешно и погрешно убити другог. Знао сам то, и тада, и сада, а опет сам убијао, једноставно: јер ја нисам човек.... Све у књигама изгледа другачије и узвишеније, тамо вампир увек има чист и опеглан црни плашт и увек је некако бледо чист, господин са манирима. У стварном животу, испрљаш се и умажеш блатом док убијаш жртву а крв никада не спереш са одеће, а крвопије су углавном примитивци и животиње. У књигама жртва само тихо клоне док јој се забијају очњаци у врат, у стварном животу се отима и трза ногама, вришти и запомаже, кркла и шишти као ономад Новинар.

Драгош прича Игору К.:

- И, одједном, нађеш се у времену и месту где људи свакодневно убијају једни друге, додуше, увек више једни убијају а други бивају убијени – зависи са које се стране гледа на ствар. Свако има некога кога воли и од кога је вољен, земљаче. Свако заслужује да буде непонижаван. Понижавати друго људско биће дно је цивилизацијског степена људскости

– али каква је то утеха за жртву? Ипак, мањи је грех убити га, него понижавати га. Ја тако држим. Жртве вероватно: не! Прави рат је почео борбом животиња за боље парче меса и здравију женку. Лов је борба за парче меса и женку без префикса „боље“ и „лепше“. Човек је животиња, те је тако његова историја ратова започела управо тада. Рат није исто што и лов. Лов је преживљавање, и за ловца, и за ловину. Рат није преживљавање чак ни кад си нападнут јер је напад ратом неприродан те је и стање нападнутог исто. Појединац води ратове у свом микро свету, и тако исто народи воде ратове само другим средствима, начинима и масовношћу. Увек је то борба за веће парче меса и лепшу женку а не за парче меса ради преживљавања и женку због парења ради продужења врсте. Јесте стање рата: стање лудила. Али је лудило изазвано истим узроцима. У подсвести је циљ увек исти а све су остало детаљи и нијансе.

Драгош прича Игору К.:

- Заштита младунца и чопора може бити одбрамбени рат али није. Животиње нападају једне друге из сасвим различитих разлога, из инстинкта и природе, него људи код којих су разлози на нападе скоро увек грамзивост и похлепа. Код мене и нешто треће: крв, земљаче! Сад, може се рећи да је и људска природа таква да он мора да води ратове?! И није се у праву са том тврдњом јер човек убије да би отео (или се брани од онога који отима, дакле има нешто стечено чим има то исто и да брани) па да отетим стекне право на најбоље парче меса и похотну женку.

Драгош прича Игору К.:

- Мултиетничност је зло и нигде не успева, земљаче, осим у *Новом свету* где је земља ничија, где су сви досељеници. Мултиетничност у *Новом свету* успела је тек кад је убијена иста, кад су уништени домороци, они чија је земља била. Мултиетничност у *Новом свету* успела је када су робови почели да доносе некима корист, те конкуренција није могла да поднесе бесплатну радну снагу па је повела грађански рат против конкуренције (а не ропства). У *Старом свету*, постојбини нација и вампира, мултиетничност нигде није донела добра и богатства различитости осим мржње и крви. То што негде на западу личи да се људи и разни народи слажу последица је диктатуре економије и ригорозних закона. Убијали су их од рада и стално претили да ће их протерати, па су ћутали и радили. И градили куће у својим домовинама да би их после тога палили и рушили. Јер, или су мултиетничан или ниси? Не можеш бити толерантан у Немачкој или Америци, а нетолерантан у Хрватској, Србији или Босни.

Драгош прича Игору К.:

- Тако су бивствовала три народа у родном крају мога оца, која нису хтела да живе заједно а морали су. Тако сам и ја одрастао у окружењу где је мржња врцала и варничила. Она није смела да се испољава али је увек

била узрок наших недаћа.... Сваки рат је исти, земљаче. Само су нијансе у питању кад тражимо различитости и специфичности. Има, дакле, и нешто различитости међу ратовима због географских, стратешких и сличних разлога. Нападаш ли или се браниш?! Углавном, кад се рат сведе на појединачно, од човека према човеку: онда је сваки исти. Све најгоре и најбоље тада изађе из људи на видело. И само је трунка судбине довољна и важна па да се одлучи на коју ће страну човек: у зло, или добро?! Дочим, вампири су увек исти и непромењиви и за разлику од људи не скривају своју природу, кад за то дође време, не траже оправдања за крв коју пусте.

Драгош прича Игору К.:

- Сваки је рат исти јер има много више зла него добра. Сваки је рат потребан и исти: да није био потребан не би се ни догодио. Исто је и са убијањем, те пљачком, у току рата. Зависи од контекста. Уколико победиш, онда си херојски убијао злог душманина. Уколико изгубиш, земљаче, онда си убијао из злочина. Кад се бију и рат поведу комшије између себе онда су зло, и добро, много већи. Сваки рат је исти - само се људи понекад разликују, дочим фукара сличи једна другој ма са које стране долазила. И вампири... Мислим, размисли логично, компликовано је зубима заклати човека а још је непрактичније потом пити му крв са врата. Тешко је то урадити и са оштрим ножем, кад ти помажу двојица или тројица, а не овако, за врат па кољи. У неким раним еволутивним фазама: можда. Међутим, од времена стварања првих оруђа и оружја нема више потребе за вилицом осим код егзибициониста каквих има и код нас, нажалост – чује у глави Драгошеве речи Игор К. будући се у свом брлогу, било где, у будућности.

Игор К. је и даље мислио да сања. Ружно да сања. Само од буђења не би ни трага. Без обзира на ове речи, чувене или одсањане, Игор К. их је, за интерне потребе, назвао: зубоње.

- Вако може диванит цјели дан – каже Осман и увија дуван, седећи на пању.

- А, филозоф, прави, може се рић' – потврђује Ива који цара ватру на којој кувају одећу за прање.

Драгош прича Игору К.:

- Осман и Ива ће ми помоћи. Имамо помоћи са много страна. Али имамо и непријатеља са још више страна. Чуваћемо те и сачувати. Знаш, ни ми вампири, као ни људи, нисмо баш сложни. Ето, ако има Бога, ја на овај начин враћам узето. До сада сам живе људе убијао, сада враћам Богу мртвог човека, да и даље живи. Имао је право онај зликовац: има нечег божанског у томе.

- А, не мож' бит' да ти је првина, јел' – рече шјор Ива.

- Хвала Алаху, не, валахи – мудро заврши Осман.

- Да си само могао да чујеш како је вриштао Командант док га је Осман драо ко овцу?! Оставили смо га везаног за букву, да га животиње тако одраног докусуре.

- Аферим, лијепа кожа испаде од хајвана, лијепша од сваке друге, животињске.

- Ама, и та је животињска, бем ти госпу.

- Шјор Ива му је давао инфузију да што дуже живи тако одран.

- А, је, ваљало је помоћ човику, бија сан санитет у војски.

- Безбели, прави хећим.

- Већ сам почео да је ушивам и правим амајлију од те коже.

Па, сасвим неочекивано, гледајући у даљину, као да имао преку потребу и то да изговори, Драгош рече:

- Наши пријатељи вампири из Европе, поручили су нам ономад: „Идите у Сребреницу, биће крви колико хоћете“. Сећаш ли се Османе?

- Их, де се не сјећам?! Вала је било крви машала, хвала европским пријатељима на помоћи.

- А, триба им се захвалит, ако ћемо истину зборит, за све крви што би свуди, јел!

- Јест', хвала им!

- Аферим, аферим!

- Јест, госпе ми!

Игор К. на растанку рече:

- Ја, Драгоше, ни сад не знам ко си ти, ко сте ви?!

Драгош се насмешио, можда први пут од када се знају:

- Не знамо то ни ми, земљаче. Не знамо ни ми сами. Ко смо?! Можда је тако и боље. Кад се не зна ко смо, неће се знати ни на шта смо све спремни.

Игор К. хтеде да га загрли:

- Нека, море! – каза Драгош.

Уместо „збогом“ рече му:

- Језик за зубе о свему овоме што не знаш. Ћути а ја ћу се трудити да те сачувам. Можда због мог оца, мада сада то није важно. Ти ми ваљаш ако будем некада осетио да сам човек. Треба за нешто, тада да се ухватим.

- Драгоше, пијеш ли ти крв?

- По питању крви, земљаче, права сам испичутура. Ајд, сад, иди.

*

На вишечасовном лету преко океана читао је Новинареве забелешке у роковнику, бележницу коју му је Драгош тутнуо у руку, на растанку. Из ње му уопште није било јасно на каквом је то трагу био Новинар те је „заслужио“ онакву смрт?! Мада, искрено, ни он, Игор К., ништа не разуме.

Ваљда што је из другог света. Не зна ни где је био, ни ко су ти људи и јесу ли уопште људи?!

Летео је и читао. Није се плашио висине, као што је мислио да ће бити. Плашио се шта ће бити када сиђе на земљу. Плашио се да ли заиста постоје ови из Новинарових списа и је ли Драгошева рука толико јака да га може чувати и спасити и на даљину.

Из Новинарове бележнице:

STRIGO VIA – вампир који ретко пије крв али се храни туђом животном силом. Енергетски вампиризам.

STRIGO MORS

ПОРФИРИЈА – болеснику смета сунчева светлост

ОТО – Ordo templi orientis?

РОЗЕНКРОЈЦЕРИ - ГНОСТИЦИЗАМ

Постоји ли болест која тера људе да пију крв??? Постоји, зове се Ренфилдов синдром или клинички вампиризам. То је поремећај који наводи људи ка крви. Људској или животињској, или властитој. Зависи од стадијума болести. Углавном пате мушкарци, али се то не може назвати патњом пошто је повезано са сексуалним хтењима и нагоном. Жеља за крвљу је сексуална жеља у њих. Као и сви психички поремећаји, и овај се објашњава траумама из детињства. Интересантно је да је болест идентификована у време последњих балканских ратова, деведесетих, неки психолог Нол је то учинио. Поремећај се стимулише и долази до изражаја у адолесценцији, а, поготову у ратним и стресним ситуацијама – то је био новински исечак убачен у роковник.

Има ту још чланака из часописа, чита још један: *Вампири су стварни, навели су научници у извештају нове студије објављене у стручном часопису Critical Social Work. Ипак, не мисли се на митска створења која се претварају у шишимше и пију крв поштеном свету. Они у били фокусирани на особе које тврде да им је “потребна крв других људи, како и имали енергије и били здрави”. Др. Вилијамс који је проучавао особе које тврде да су вампири готово десет година, испитао је једанаест људи из САД и Јужноафричке Републике и открио да се они у осталим аспектима живљења не разликују од других људи. Међутим, они траже добровољце који су спремни да се посеку и понуде им мало своје крви, како би имали снаге за свакодневно функционисање. “Они нису спремни да посете лекара, јер брину да ће их окарактерисати као психопате или им забранити да задрже друштвене улоге и имају децу”, стоји у студији. Прави вампири кажу да немају избора и да би желели да не морају да пију крв. “Већина верује да је таква рођена и да вампиризам није ствар избора”, рекао је Вилијамс, који је желео да својом студијом подстакне стручњаке да пруже помоћ овим људима. За један облик вампиризма постоји и стручни назив - Ренфилдов синдром. Од њега обично пате*

мушкарци и сматра се да је повезан са сексуалним нагоном. Наиме, неки људи са Ренфилдовим синдромом осећају сексуално задовољство тек кад попију крв и верују да им она даје мистичне моћи – као да на тај начин могу преузети животну снагу жртве. Медијски је пропраћено неколико таквих случајева: Аустралијанац који је силовао жену и одгризао јој језик. Он је касније на суђењу тврдио да крв мора да пије како би преживео. Такође, прошле године је 19-годишњи Тексашанин ухапшен зато што је жени провалио у стан и ујео је за врат. У притвору је полицији рекао да је он у ствари 500-годишњи вампир ког морају затворити, јер он не жели никог да повреди – просто мора! Психијатри сматрају да пацијенти са Ренфилдовим синдромом поремећај стичу услед трауматичног доживљаја у детињству у ком су крварили или пробали крв, а да су том приликом осетили задовољство. После пубертета такав осећај почиње да се повезује са сексуалним узбуђењем. Клинички вампиризам развија се кроз три типичне фазе, а прва је ауто-вампиризам, који како само име каже, представља испијање сопствене крви. Када то престане да задовољава пацијента, он прелази на животиње, а неретко и на људе. Забележени су и случајеви крађе крви из болница и лабораторија, а особе које су склоне насиљу, могу чак силовати, мучити или убити људе само да би им пили крв. Међутим, чак и ако „вампир“ не буде ухваћен за своја недела, он обично бива приморан да оде у болницу – пре или касније. Наиме, испијање великих количина крви може бити веома опасно. Крв је богата гвожђем, а то значи да гутање крви може изазвати срчана обољења, отказивање јетре, па чак и неке облике канцера. Ако се на време не лечи, последице су фаталне.

Па још један, и тако даље: Вампир путем огласа тражи донаторе крви! Један Американац који се представља као вампир поставио је на интернету оглас у коме тражи донатора крви. Младић из Сијетла (21) је у огласу написао да не жели никоме да науди, али да му је потребна људска крв с времена на време, преносе британски медији. „Поздрав свима који ово читају. Своје име не могу да откријем, али желим да знате да сам вампир. Потребан ми је донатор крви“, написао је он у огласу. „Бити донатор није забавно, али може бити уколико то желимо“. Он је у огласу навео да тражи мушкарца или жену, који би били донатори додајући да преферира мушкарце јер му се они више допадају када је у питању крв и секс. „Било би одлично да сте АБ негативна и 0 позитивна крвна група јер су то крвне групе на које сам навикао. Ово би било интимно искуство“, написао је вампир из Сијетла.

Па још један, Новинар је очигледно био студиозан: Канадски лист *Weekly Word News* објавио је текст о Србину, из Босне, који је сисао крв 5000 својих жртава са вампирским очњацима.

Тако постах ловац на вампире и бегунац уједно - записао је на маргини.

Вампири могу симболизовати ратне злочинце а ловци на вампире могу симболизовати ловце на ратне злочинце. Свакако не, или можда, праведнике и осветнике. Није то исто. ?!?!

Људи се деле на четири крвне групе О (нулта), А, Б и АБ. У еритроцитима (Er) су присутне или одсутне супстанце карактеристичне за крвну групу...

Када једном окуси крв, потенцијални вампир: или му се згади, па пропадне психички и физички, или му се ослади, па опет пропадне јер не може стално да је има. У трену се промени. Искуства говоре, људска и књишка, да су се мирни људи, тихе комишије, предивни пријатељи, осећајни родитељи – претварали у звери.

Независно од крвних група у Er. 85-92% људи се налази Rh. фактор а у 15-8% се не налази. Назив је добијен по мајмуну *Maccacus Rhesus*...

За вампира крв је секс. Секс појачан наркотицима или афродизијацима који надражују – то је за вампира липтећа крв.

Вампир није смрт – он је живот. Свакодневни, око нас. Смрт је вампиру људска, као што му је и скоро цели живот људски.

Жене најлакше могу препознати вампира у њиховој близини: они су умиљати и жељни блискости у време кад жена има месечни циклус. Најекстремнија варијанта и сигуран доказ вампиризма је кад мушко тражи да полиже жену која има менструацију.

Избор давалаца крви: здрави мушкарци (хемоглобин изнад 80%) и жене (изнад 75%) преко 18 година. Жене изван менструације и гравидитета...

Вампир је увек мушко. Постоје теорије да вампиром може постати и женско посебним обредима и црном магијом на гробу самоубице у посебном ритуалном и оргијском венчању. Жене вампири нису то по по рођењу већ по избору, те кад се и појави таква онда је она опаснија од свих мушких тенаца.

Вампири се радују ратовима: тако и грађанским ратовима у бившој Југославији. Окупљали су се у свим претходним: само су то били неки други јер вампири нису вечни и не рађају вампире.

Чување крви: на +5 до 8, у мрачном месту, леденици, подруму, јами 1 метар дубокој. Ниже температуре изазивају хемолизу....

Вампири знају, углавном, да буду велики зликовци. Воле да гледају крв, мртве људе из којих тече иста, воле да убијају како би били на лицу места и на време на местима где ће крв тећи. Свежа крв, важно је подвући. Опет, не: сви! Ипак: већина има у себи ту зликовачку клицу. А где и када та клица најбоље проклија? У ратно време и на ратноме месту!

Прави вампири немају своје ритуале, немају своју религију, немају своје вође. За ритуалима посежу разне вампирске секте, они који желе вампирима постати на веишачки начин: нарочито жене. Прави вампири иду у цркве, славе благодане, гласају на изборима, дижу револуције, оболевају од рака. Вампири праве децу која веома ретко постану као родитељ. У истој породици тек се након неколико генерација поново роди вампир. Ретко у првој и другој генерацији али обавезно у некој следећој. Слично као са близанцима. Има дакле ту и неке генетике: што би рекао просечни лаик.

Трансфузија је моћна и свакидашња мера. Може се вршити директно и индиректно. При директној преноси се крв из вене даваоца у вену примаоца, помоћу разних апарата (Тзанков, Јубеов, Цовелтов, Беков, Оехелкеров, итд). Предност овог метода је у томе што се крв даваоца налази тек неколико секунди ван крвног система.... (Лекарски приручник Српског лекарског друштва, ПС. Вратити га др. Језељкићу, потпис Новинарев).

Није то „поремећај личности”, то су личности по себи и у свом свету. То су посебне личности.

Вампири нису јаки, они су веома слаби као и сваки други зависници, уосталом. Карактерно: пре свега. И, физички: често. Али, ово друго, од случаја до случаја – није правило.

Вампир је човек. Врста човека. Има неке потребе и пороке као и свако људско биће.

Вампири нису свесни да су то што јесу. То је суштина. Тек с' времена на време, препознају себе у неком другом.

Вампири немају проблем са недостатком хемоглобина, или сличним проблемима везаним за порфирију.

Вампири су од природе дати. Ако има Бога: онда од Бога.

Њих, ето, једноставно привлачи мирис крви.

Разговарао сам са једним вампиром..... није дао да га снимим па пишем по сећању..... Ја сам Вампир. Крв ме узбуђује. Мама ме њен мирис. Волим да је дирам, да умрљам руке њоме, после да гледам и миришем исте. Да лижем: мање волим, мада волим и то. Могу да осетим мирис крви на километре удаљености. Могу да предвидим да ће се негде пролити са високим процентом сигурности. Могу да закољем човека тако да му сатима крв истиче кап по кап а он лежи парализован али жив, да омамљен изгуби сваку вољу за отпором (што је веома важно да би се уживало у призору или конзумацији). Нисам садиста, ни зликовац, ја сам: вампир. Због крви сам кренуо у рат. Није ми уопште било важно за коју страну ћу се борити и убијати, највише ми је одговарала она страна која је у том тренутку највише убијала, не у смислу квантитета колико у смислу слободе убијања. Због тога сам неколико пута мењао стране,

прелазиио тамо-амо, како се на ратишту мењала ратна срећа. Крв сам гледао, скоро увек свршавао стојећи, на ногама, понекад бих и полизао крвави нож. Нисам пио, толико. Саборци су то приписивали мом дивљаштву и лудилу. Плашили су ме се, са разлогом. Све док ме једнога дана није препознао неко сличан мени, па смо временом заједно препознавали друге. Постали смо, такође: временом, дружина. И данас само заједно, макар они који су преживели. Живимо високо у планини, на месту где је пре рата био велики катун, у напуштеним бачијама. Бавимо се примитивним сточарством. Чујем да то насеље зову Село лепрозних, или нешто слично, нисам сигуран ни за име, нити да нису у праву. Мислим да је ово прво вампирско насеље на Балкану у новије време. Имамо и своје жене, кучке, вампируше, које држимо везане и које нам служе да задовољимо своје прохтеве.

Кодекс вампиризма:

1. људска историја обилује проливањем крви, вампирска сакупљањем и коришћењем исте;

2. инфузија се разликује од трансфузије;

3. људи вековима пуштају крв једни другима због властитог дивљаштва, вампири то чине ради опстанка, при том варварском проливању крви људи пате а вампири опстају; нелогично је сматрати за нормално да људи убијају друге животиње ради хране а да се то вампирима замера;

4. људи схвате супериорност вампиризма тек када се нађу у животној опасности: тада давањем крви другима покушавају да продуже живот;

5. не постоје људи, постоје само вампири који правилно спознају своју природу и они који је несвесно искаљују – ови други су врста која се назива људима;

6. вампири нису створења, вампири су бића;

7. вампири не постају - они се рађају, вампири нису бесмртни – они умиру, вампири су физички – они су прави, духовни вампири – не постоје, емотивни – не, постоје карактерни вампири – то су они који се најчешће називају људима и који црпе све што могу од других људи, вредности сваке врсте, а то су углавном политичари, банкари, пљачкаши, разбојници, силеџије и мушкарци што експлоатишу жене уцењујући их љубављу и оданошћу;

8. у ратовима они који се називају људима избришу сва правила која су их до тада држала на узди – вампири обично само попуне настале празнине;

9. регенерација је могућа до неке границе, код вампира је јача због бржег метаболизма који настаје услед узимања свеже крви, али, и

људима ране зарастају, спорије додуше, али на место старе увек израсте нова кожа;

10. вампир ће увек и у највећој мери негирати своју природу, када то престане да чини онда ћете га осетити на врату а тада ће бити касно да се окористите својом спознајом.

ШТА ДА РАДИМ СА ВИДЕО КАСЕТАМА ДО КОЈИХ САМ ДОШАО А КОЈЕ НЕМАЈУ ВЕЗЕ СА ВАМПИРИМА АЛИ ИМАЈУ СА ПРОЛИВАЊЕМ КРВИ И ЗЛОЧИНИМА???

То је било све од написаног, осим још неколико исечака већ објављених текстова Новинаревих, које је Игор К. прескочио јер му је и ово било превише, а, опет, ништа му није било јасно.

„Тако је“, помисли Игор К., „Новинар се није окористио од своје спознаје“.

*

Али, пре лета и читања, морало се стићи до авиона који лети за *Нови свет*. Бежати се поново морало. Драгош је све преузео на себе: од папира до пара. Својски је залегао. Био је и даље човек, ма шта он лично мислио о себи. У Немачку су га послали са лажним пасошем и туристичком визом. По првом плану је ту требало и да остане. Ипак, после неког времена дошло се до мишљења да је Америка боље одредиште због људства (је ли ово апсурдно рећи: људство?!) које Драгошове зубоње имају тамо. А, и, Немачка је сувише близу Балкана. Провео је у некој собици двадесетак дана, док му нису дали шпански пасош, прави, на друго име, чак је и слика била другога али је помало личио на Игора К.. Он није смео ни да замисли како су дошли до њега и колико им је времена требало да пратећи шпанске туристе нађу неког сличног њему. О томе како су тога „убедили“ да им да пасош и не прогласи га украденим: не сме ни да мисли. Ни новине није хтео да гледа тих дана, јер читати није знао, да не би препознао вест, са сликом, о томе како је пронађено беживотно и анемично тело негде у некој реци.

Игор К. је кренуо према инструкцијама, са пасошем у џепу и хиљаду долара које је добио. Није се надао ни да ће стићи на аеродром са тако провидном преваром а камоли да ће ући у авион и полетети. Без икаквих проблема се укрцао на авион и са франкфуртског аеродрома кренуо према ЦФК и Њујорку. Још аплауз у авиону није престао, након слетања, док је исти рулао по писти на Кенедију а он се већ дебело покајао због авантуре у коју се упустио. Није му била при срцу, учинио ју је на наговор других, пре свега Драгоша, због његове претеране бриге да му се спрема нешто лоше. Оно, истина, спремало му се, али зар није било другог решења?! Очигледно да није.

Није се плашио непознатог, толико, колико се плашио свога незнања. Пре свега језика, па свега осталог, а било је тога незнања подоста везаног за његов подухват. Шта и куд? И: како? Дилему му су му, макар за прво време, разрешиле имиграционе власти Сједињених Америчких Држава, које су га ухапсиле одмах ту на терминалу где је предао лажни пасош. Дебела црнкиња је се љубазно насмешила, казала му да причека, проговорила нешто у слушалицу и намах се око њега нашло туче горила у униформама.

Ћутао је док га нису одвели у једну омању просторију, посели за сто и добра два сата га ништа нису питали. Очигледно да су се бавили нечим другим. Кад је дошао ред на њега, потурили су неки формулар пред њега, да га попуни. Питали су га треба ли му преводилац? Клигнуо је главом. По том питању су изгубили још добра два сата. Већ је ноћ дубоко замицала према зори. Кад је стигао преводилац: проговорио је. Подучен: затражио је политички азил. Обрезан: надао се да ће га добити лакше. Опскрбљен: лажним документима (поред пасоша а која је сада извадио), са другим презименом и потпуно различитим генералијама и местом рођења (по тим папирима је рођен негде близу Суботице) али са својом сликом. Заиста је постојао такав човек који се и дан данас води као нестао. Драгош је мислио на све.

Ипак, одмах је био ухапшен. То што није знао ни реч шпанског није био проблем колико чињеница да се „из авиона“ видело да пасош није његов. Он то није ни крио, штавише. Затворили су га у неку аеродромску просторију, где су му све одузели, попунили неке формуларе (опет), узели му отиске прстију, сликали га. Већ се разданило када је убачен у ауто и превезен кроз непознате пределе непознатог града у непознатом правцу, касније ће сазнати да је одведен у такозвани *Сервисни центар за обраду* или *Прихватни центар*, у ствари то је био притвор иако није био баш затвор. Касније ће сазнати шта је прави затвор.

То се све одужило на неколико месеци. Испитивали су га људи из разних служби, на почетку, онда га данима нико не би дирао, па опет, појавио би се неко са неким безвезним питањима типа: „*Јеси ли терориста?*“, или, „*Јеси ли ратовао и чинио ратне злочине?*“, тражили би од њега да потпише такве изјаве, па опет нестајали. Предочено му је да би било боље да нађе адвоката али су сумњали да ће ишта од тога бити. Дали су му некакву картицу са бројем који је постао његово име и презиме, број предмета и свега осталог. Све у свему није било страшно. Убрзо се појавио и адвокат, знао је чије је то масло и процедура је кренула својим током. Унутар самог притвора било је чисто и релативно мирно, јер су били смештени у комплекс где су искључиво азиланти и емигранти. Други нису били те среће јер су због помањкања простора бивали пребацивани у праве затворе, неки су чак били и приватни. Било је пуно Албанаца, а ту је Игор

К. почео да обнавља и оскудно знање руског језика са Јерменима и Грузинима, којих је такође било поприлично. Ипак, највише је било *латиноса*.

Док је Игор К. бројао дане у притвору упознао се са једним Албанцем из Црне Горе, добричином неком од човека, који му се нашао и помагао у много чему, највише тиме што је спречио да га малтретирају други Албанци којих је било тушта и тма и нису баш волели Србе. Дружио се Игор К. са њиме највише, играли су стони тенис, шетали, разговарали. Времена су имали на претек. Његов нови пријатељ је обожавао српски турбо-фолк, па им је то била једна од тема за разговор, ма колико се Игор К. слабо сналазио у тим водама, по нешто је ипак као пропали музичар знао. Политику нису помињали. Заједно су их, после неког времена, пребацили из *Сервисног центра* који се налазио у Квинсу у један други који је био у Њу Џерзију, тачније у Елизабету.

Ту је и добио добре вести (!) да ће бити пуштен, да ће добити привремене азилантске боравишне папире (никако *зелену карту*, њу неће ни дочекати, и својим повратком у Србију запечатиће могућност да је икада добије). Адвокат који га је заступао, понашао се према њему љубазно па је на основу тога схватио колико су јаки и утицајни Драгошеви пријатељи овде. Довео је и породицу која ће дати гаранције за њега и привремени смештај, брачни пар са ћеркицом од неких тринаестак година, наши људи, очигледно добро задужени код Драгошевих пријатеља. Иначе, што би се бактали са њиме?!

Поздравио се са својим другом, обећали су да ће се видети чим и овај изађе. Бројеве телефона и кућне адресе нису могли да размене. Нису их имали. Били су само бројеви предмета и збуњени људи. Нашао се он Игору К. али Игор К. није имао прилике да се нађе њему. Такав је живот, понекад. Нису се више никад видели.

*

Примили су га ти људи баш лепо. Када му је било најпотребније, што се тамо може ретко видети и доживети. Тамошњи људи, Срби, најрађе би да не срећу своје земљаке и најчешће лоше говоре о њима. Најомиљенија реченица српских гастарбајтера гласи: „*Кад одеш тамо, клони се наших људи*“. Код Албанаца је била сасвим другачија ситуација и то је Игор К. приметио већ у притвору. Стизала им је помоћ сваке врсте, доносили су им новац, одећу, храну, плаћали адвокате, давали гаранције, налазили смештај и посао. И није им падало на памет да домаћинима гледају жене и ћерке кад изађу. Сад, који су њихови мотиви, мотиви домаћина Игора К., може само да се нагађа. Можда су враћали неку услугу из прошлих времена сличну овој. Не искључује се ни да су узели новац.

Мада постоји сумња у ово последње јер ови Драгошеви знају да буду убедљиви и без надокнаде.

Када се први пут обрео код њих, осећао се непријатно Игор К.. Ко и свуд кад се на новини нађе пристојан човек. Стан је био велик, он је добио своју собу, били су љубазни према њему али ипак био је стегнут. Кроз стан се пролазило као кроз воз, из собе, у собу. Ко год је хтео у тоалет морао је да продефиљује кроз његову собу, јер је био последњи у низу испред дневног боравка. Тако би се понекад будио и крајичком ока гледао контуре тела у спаваћници како му стоје изнад кревета, некад ситније контуре, некад веће. Правио би се да спава, у оба случаја, и када би га посматрала мајка, и када је то чинила ћерка. Домаћин је стално радио, домаћица повремено, ћеркица је одлазила у школу и враћала се кући, понекад и када никога сем њега није било у стану.

Била је ликом на мајку, Банаћанку чиста лица и увек укусних усана које су мирисале на порок и штрудлу. Касније га је њихов муж и отац а његов добротинитељ водио да ради са њим, на грађевину. Заволео је Игора К. пре свега што је приметио да му не гледа жену, успијушу која се трудила да је мушкарци гледају. Не, није му Игор К. гледао жену. Она јесте њега, додуше. Нудила му се већ после неколико дана. Он је некако одбијао нападе. И једва чекао да остане сам са њиховом ћеркицом. Само да прича са њом, да јој гледа свеске, да буду близу. Није је додиривао, није је терао да она њега додирује, није чак ни наговештавао тако нешто. Мала, међутим, после неког времена јесте.

Већина зграда у Њујорку, поготову не у посебно богатим крајевима, каквих је већина, од кртог су и танког материјала. Стиче се утисак да ће свакога тренутка нешто отпасти: или плафон, или зид. Велике стамбене шупљине се преграђују некаквим гипсаним плочама које се могу пробити јачим ударцем песнице. Тако се све и чује, не у једном стану, већ у целој згради. Домаћини Игора К. бејаху људи просечне гастарбајтерске врсте, дошли из наших крајева са торбом о рамену, да ту нађу бољи живот. Нашли су боље, као и сви, али то није био живот. Глава породице, добар мајстор и грађевинар, брзо се прочуо и имао је посла преко главе. Жена му мршава али кошчата жена са сочним уснама, повремено је радила, по нешто чистила али не стално. Правдала се чувањем и васпитањем детета у том поганом свету.

Радна недеља је пролазила углавном у одсуству домаћина и присуству свих осталих. Суботом се пило пиво, седело до касно а онда би цео стан одзвањао од љубавне игре мужа и жене. Игор К. би слушао. И њихова ћеркица би слушала. И цео комшилук би слушао. Ко би шта радио док је слушао, сада није важно. Игор К. је после неког времена предосетио да његова домаћица намерно то ради, ујутро би га изазовно гледала право у очи и смешила се и као да му је говорила, скоро да је то могао да

чује: „*Поган си ти и као глумиш финоћу. Мислиш да те нисам прочитала?! А види каква сам ја? Никад нећеш имати бољу и чистију*“. Можда му се све то причињавало али је имао утисак да то чује из њених неизговорених речи. Из погледа. У почетку је све то годило, Игору К.. Што да се лажемо, кад је тако. Међутим, како је време одмицало апсурдност ситуације је компликовала нормалан живот. Схватио је да је дошло време да оде одатле док још може: чист и неукаљан.

*

Будилник је зазвонио. Квинс и Глендале су били у мраку. Још није свануло. Кренуо је пут купатила да се припреми за двочасовно ломатање до посла. Какве су га тада мисли опседале, то се на може описати. Можда се може насликати али за то би требало врхунског умећа. Он је, наиме, једном давно, мислио да има девојку. Неко време мислио, па схватио да погрешно сматра. Јер она као да није знала да је његова девојка, и то све време док су као били заједно. Мислила је, говорила би, да му је најбоља другарица и још је мислила да ће тако моћи док је њој воља (то му није казала али је он увидео после неког времена). Али, не! То је било давно. Тога се јутрос сетио потакнут сновима и буђењем. Тога се сетио док је мењао *трејнове*, док је прелазио из једног *гејтса* у други, и док је прелазио на страну *ап* из стране *довн*.

Нема то везе са садашњим временом и стањем. Нема то везе што из ноћи у ноћ сања неке бивше девојке, редом, једну по једну, и углавном остварује науме које није успевао да оствари док је бивао са њима, па чак и то да му буду девојке. Јер многе од тих које сања као бивше, никада му нису биле ништа. Само су биле његови пусти снови. Тада, као и сада. Питао би се као и сваки мушкарац када крочи у средње године: колико је заиста имао девојака? Много? Мало?! Уједно, у сценарију снова, врло вештом драматизацијом одсања и по неког бившег пријатеља. Ако су му били прави пријатељи, зашто су сада бивши?! Са девојкама је куд и камо лакше. Све ово има везе са чињеницом да стари, нагло и ничим изазвано. Управо је био у животном добу из којег прелази из опсега речи „млад“ у чињенично стање појма „стар“, (не постоји средње стање). Из поља А у поље Б. Из поља Б нема куд, осим, можда, до Јелисејских поља.

Има људи и жена са којима вам друговање тешко пада, представља мучење и никакво задовољство. Обично је у питању каква тешка особа, која има много мана, због које сте често плаћали сувишне цехове и који су вам били само од штете. Шта више, непријатно се осећате, а, опет, нешто вас вуче да наставите и не дозвољава вам да једноставно и безусловно прекинете. Зоки такав није био, Стане донекле, али је она била таква. Мазохизам чист, дружити се са њом. Још болесније је било волети је.

Имао је девојку која је мислила да су другови и таман кад би се он помирио са том чињеницом она би почела да флертује са њим, таман онолико колико је потребно да му опет пробуди наду, па би наставила по старом. Топло, хладно. Кад је мислио да су другови онда би се она успијала око њега понашајући се као да му је девојка, понекад би му дозволила да је пољуби и стегне око струка. Кад би, пак, он био сигуран да су у вези, она би га спустила на земљу причама о другарству, томе како то није очекивала од њега и њеном интересовању за друге момке. Али га није пуштала. Он би се наљутио, па се не би јављао, а онда би се она као пијавица качила за њега. Нит' га је узимала, нит' га другима давала. А могао је да има неку другу, можда. Не неку најлепшу и богату, али свакако вредну пажње. Не! Она га је држала у ланцима месецима и трошила му време.

Понекад би хтео да томе стане на пут, да пресече. Да рашчисти ствари једном за свагда. Кад би видела да је озбиљан, она би се повлачила и повлађивала му. Позивала га код ње, или да изађу. Он би јој донео цвеће или какву бомбоњеру. Она би била љубазна и насмејана. Као и увек. И због тога он никада није био начисто шта она мисли и хоће, и да ли озбиљно схвата његова удварања или не?! Јер то је трајало, они су се свакодневно виђали, посећивали, излазили заједно. Очигледно је било да он жели љубавнички однос а не пријатељство, и још очигледније је било да је то њој јасно као дан. А, ипак, и даље се играла.

Почело је то да му смета, тај однос који није био дефинисан а градио се и трајао је. А онда је приметио да она има других мушкараца према којима се исто опходи. Неки чак и из његове блиске околине, људи са којима се дружио и излазио. Са једним од њих, Станетом, официрским дететом, и његовим школским другом, лекаром, желела је да има и нешто више. И тако, једном приликом, када је хтео да најзад отворено исказе своју љубав и затражи од ње да се изјасни, и док је она одлагала цвеће и бомбоњеру (које је купио до позајмљених пара), рече му нехајно у пролазу, тоном детета које се управо сетило нове игре:

- Знаш шта?! Зар не би било генијално да одемо до болнице и изненадимо Станета?! Да сво троје у сласт поједемо ову бомбоњеру!

Гледао ју је забезекнуто и увређен. Ма, је ли могуће?! Он је дошао овде са даровима и жељом да је запроси (чак!), а она хоће да оду код другога. Већ му је било тога преко главе, све те игре једне девојчуре.

- Стане је ожењен - рече са горчином у гласу.

Она се као „зачуди“.

- Какве то везе има, па ја хоћу са њим да будем друг.

- Не знам колико би његова жена била спремна да прихвати то ваше „пријатељство“?! – рекао је јетко Игор К.

- Суров си и љубоморан, знаш да немам ништа са њим.

- Али немаш ништа ни са мном и то је проблем!

-?!

- Е, па то не може више тако. Иди ти сад лепо код Станета, и код кога год хоћеш, а ја идем кући и немој ме више звати или тражити.

- Па ја нећу тамо да идем без тебе. Ја немам ништа са њим осим пријатељства. И са тобом сам такође пријатељ.

- Са мном више ниси, а ниси ни са њим. И готово је са играњем. Мораш наћи другог клоуна да се врти око тебе к'о кученце. Удварао сам ти се, можда те и волим, ти то знаш и пошто се тако понашаш: готово је, мислим, на наше „пријатељство“.

- Ајде да се нађемо вечерас па да разговарамо о томе – била је упорна и сигурна у оно што је већ толико пута упалило.

- Не бих, хвала! Сад схватам, не требаш ми таква. То што сам био љубазан не значи да сам будала. Играј се ти са неким другим, од мене је доста, ако је вајде.

Отишао је тада.

Сазнао је после све. Туцао ју је газда кафане где радио повремено а она долазила код њега. Њу, за коју је мислио да му је девојка, и да је светица, а она мислила да су најбољи другови. Није имао појма. Сви остали су знали. Имао је девојку, онда је више није имао. Њу, што се у својим сновима забављао са њом и замало је оженио једне пијане ноћи када су га наговарали да је одведе кући, највише од свих управо поменути газда, који ју је имао неколико минута пре тога у кафанском клозету. Она се укључила у спрдњу а он је мислио најозбиљније. Сазнао је касније, болно ко и увек кад се сазнају истине, да се све време док је са њиме глумила невинашце курвала са највећим шљамом у граду.

Она је касније покушала још пар пута да се виде, па одустала. Расчеречили су је газда и његови пријатељи, остала је трудна, говорило се у граду, па је абортирала те се нешто ту искомпликовало. Јадна, омршавила, и чупава дошла је једнога дана на његова врата.

- 'Оћу да ти будем девојка, већи си фрајер од Станета и свих других – муцала је.

Залупио јој је врата а она је још дуго стајала испред истих и гледала у ништа. Није отишао на сахрану кад се „оверила“.

О томе он сања и мисли по мраку, ходајући по масном бетону *метро станица*. О томе мисли и сања - кад не мисли и сања о једној пубичној длацици четрнаестогодишњакиње, коју чува и мази кад му дође жеља. Понекад му је длацица вреднија од свих жена на свету. Понекад.

*

У повратку са посла би био нешто живљи. Два сата се гурао по возовима а онда је пешачио још десетак минута. Није му се чекао аутобус који ређе долази. Био је тога дана мало расположенији Игор К.. Ретко му се то дешавало, осим инстинктивно, понекад, петком, када је знао да два дана неће гледати оне људе на послу, када неће морати зором да се успиње или спушта масним степеницама метроа, да путује возовима, да гледа све те несрећнике око себе. Никада не видите срећног човека у њујоршком метроу, осим ако није пијан или дрогиран. Или: луд. Сви су анемични и некако бледо несрећни. На другим местима несрећницима зна да скочи притисак, да им се зарумени лице, у Њујорку је недостатак среће бледе не-боје а срећа још блеђа, осим ако се не исправи фото-шопом.

Био је расположенији сасвим непланирано јер је тога дана на послу свршио. Пустио је семе у гаће. Било му је лепо. Није имао секс а као да је имао. Послали су га на осамнаести спрат да одради неку селидбу, из канцеларије у канцеларију. То је значило да је један напредовао а други пук'о. Па сада размењују канцеларије, неко иде у бољу и већу, а неко у мању и лошију. Неко, највероватније кући. На том спрату ради Дебра, секретарица чувена по великом дупету. Сви је гледају када језди ходником или се шуњају иза ње у лифту. Типична Американка. Као и све секретарице код ових гузоња и она је најпре одана и верна своме шефу. За њега све а другима шта остане.

Дебра му је објаснила шта се очекује од њега: треба да пребаци архиву из једне канцеларије у другу, шеф јој је напредовао (самим тим и она) али мора да сложи фајлове управо онако како су сада поређани. Не сме никако да их помеша или да му испадају странице. Игор К. је отишао у другу канцеларију, која је заиста била већа и лепша, са погледом на *Централ парк*, али је установио да су метални ормари за слагање фајлова потпуно исти, типски, што би се рекло. Извадио је прву дубоку фиоку, понео је са собом и из оног другог ормара извадио пуну фиоку са истог места. Није ни дирао фајлове само је мењао фиоке.

Дебра је била одушевљена решењем. Рекла му је:

- Go back, to see – па се забила у ћошак, сагла се и нагузила према њему.

Игор К. више ништа није видео на белом свету осим Дебриног дупета. Позвала га је да приђе да му објасни како даље, а кад је пришао прислонила је њено дупе на његов уд и почела да се трља. Он је стајао као заливен, осећао је слаткоћу доле и није ми требало много да испразни своје мошнице. Ко зна од кад га није додирнуло женско тело. Дебра је имала на себи хаљину од неког прилагодљивог материјала тако да ју је осећао као да нема ничега на себи.

Кад је осетила да је завршио, није га ни погледала. Отишла је и више је тога дана није виђао. Касније, кад би шетала своју гузицу ходником, није

хтела ни да му се јави, ни да климне главом у пролазу, ништа, као да је он онај ормар у канцеларији. Почастила га и вратила га на своје место, тамо где припада, дну. Размишљао је тога поподнева Игор К., шта му се догодило?! Онда је легао у кревет, положио лаптоп на груди и дружио се са ВС. Гледао је порно сваки дан. И није сматрао да је то нешто лоше. Имао је свој став о томе.

Порно није ништа лоше. Није ни штетно. Наравно, као и код многих других ствари у животу, није штетно уколико се конзумира у нормалним количинама, мислио је он. Порно је терапија. Због порно-г није учињено много кривичних дела али је много више избегнуто сексуалних деликата. Ко није могао себи да приушти порно: чинио је иста. Мушки воле порно више од жена, јер мушко углавном увек има више неиспуњених сексуалних фантазија и снова, то јест, жени је лакше да их испуни уколико их има, довољно је само да каже: да! Мушкарац мора да моли или плаћа. Мушки су некако перверзнији у жељи а жене су то више у чину. Мушки су склонији физичком а жене духовном, а када је секс у питању. У љубави је пак супротно. Жена у сексу више користи мозак од мушкараца који почесто не може да користи ништа осим маште која опет нема везе са мозгом. Запетљасмо се. Запетљао се, у ствари, Игор К..

О порно-у је он мислио. Не о сексу. Већину ствари везаних за секс, оних необичних, недозвољених, експерименталних: нисмо у стању да доживимо и себи их приуштимо. Из разноразних разлога. Зато и постоји порно, да можемо да видимо како то изгледа, да нас жеља мине. У порно окружењу све је могуће. Порно филозофија све дозвољава. Порно начин живота је најлепши јер ту нема незадовољних. У порно свету, док пљачкате кућу, поред новца и накита, чека вас и секс од газдарице инициран. Кад поправљате инсталације или треба да отпушите одвод чека вас секс са домаћицом и њеном прсатом ћерком. Било које занимање, било који посао, било која ситуација: увек вас чека секс. У болници, у затвору, на бензинској пумпи, у цркви... Можете бити носач или баштован али вам то неће сметати да имате најлепше богаташице и племкиње. Лепе кућне помоћнице и још згоднији шофери увек су на располагању газдарицама и газдама, и супротно. Да не помињемо беби-ситерке и учитеље клавира. У порно свету, ташта вам је увек невиђено згодна и расположена да вас злоупотреби. У стварном животу: повреде вас на гробљу онако како никако не бисте желели. У стварном животу: силују, па убију.

Порно, то вам је комунизам. Узимаш шта хоћеш и колико ти треба а дајеш колико можеш, имаш и колико ти траже - али све милом и лепим. Сви су равноправни и сви имају шансе у порно свету: стари, млади, велики, мали, лепи, ружни. Порно свет није расистички свет – напротив. Није ни сексистички – ма шта се мислило о томе. Није националистички – чак је препоручљиво да буде заступљено што више народа и боја. Није ни

насиљан и опасан по живот – чак и када некога „убију од курца“, њој или њему је лепо. И када те туку, у порно окружењу, то чине искључиво због тога што ти то волиш и тражиш од њих.

Порно је исправљање неправде и неравноправности. За све то што си понижаван у стварном животу порно ти врати у својој праведности. Бежање из правог живота у порно свет јесте бежање из неправде у правду, из неравноправности у могућност равноправности. Порно свет је понекад једини излаз за губитнике сваке врсте. Једина терапија за пропаст која је снашала несналажљивога. Једини вентил за болеснога да не учини зло.

Игор К. је тражио спас од самоће и бесмисла баш ту: у порну!

Једина особа којој се искрено дивио и која му је нешто значила у Америци била је порно глумица ВС, са којом се „дружио“ често. Много времена је проводио у њеном друштву, гледајући је у разним ситуацијама. Више га је она разумела преко екрана компјутера од свих људи са којима се тамо сусретао. Није било у питању само пуко војајерисање и самозадовољавање, мада је било и тога. Лице ВС му уливало пуно саосећања са његовим мукама, тело га је мање интересовало, ма колико лажно ово звучало. Најзад, да је неко знао да му је то најбоља пријатељица у Америци, иако је уживо никада није срео, онда тај неко свакако не би веровао да би он био способан да напаствује малолетну девојчицу, равну као даска, која никако није ни личила на жену. Другим речима такав није могао да раздевичи фуксицу о којој ће бити речи и која ће бити узрок многих невоља Игора К.. Као да већ и до тада није био у невољама до гуше?! Ко воли ВС не може волети младе и равне мршавице. Јесте, у једном тренутку је осетио слабост, за њоме и сласт, можда и: страст! Слас' и страс', ВС, малолетница, и: ето невоље.

Има зачкољица. Ово је само наизглед тачно, то да онај коме се свиђа милфача попут ВС не може желети девојчицу од четрнаест лета. Наиме, то са порно глумицом није било баш потпуне сексуалне конотације, како изгледа на први поглед. Она је њему значила више. И он се са њом саосећао, било му је жао кад би видео бол на њеном лицу док је малтретирају црнчуге са огромним фалусима које исте трпају свуд. То уплакано лице које одаје бол и задовољство, то је оно што је њега везивало за њу. Али ни то није све. Откуд ВС, онаква како изгледа, ако смо већ констатовали раније да то није тип жене која се свиђа Игору К.. Није волео прсате и масне жене због мајке. Одговор је прост: у даљини и туђини, самоме, по први пут у животу недостајала му је мајка и мајчинска љубав. Осетио се прекраћеним за све оно што није добио као син од мајке. А све оно је: све. Пошто је био јединац, није имао коме да се обрати, да се пожали, изјада, брату или сестри, да им каже шта га боли и тишти. У туђини.

Први пут у животу му је недостајала мајка и њу је заменио глумицом слободних порива. Са мајком се није поздравио и никада је више није видео. Ниједном јој се није јавио, само је чуо да је умрла. Сliku мајке није имао. Није понео у журби бежаније, као што је тада не би понео и да није журио. Зато је слику мајке надоместио сликом ВС. Зато је у њеном виртуелном загрљају тражио мајчинску љубав. По први пут у животу није мрзео прсате жене. Али, он се није вратио сисама већ дојкама, није хтео секс, већ да буде топло привијен уз груди, ушушкан и подојен. И, да! – желео је малу гадуру више од свега. Али! – само желео. Ништа више од тога!

*

Игор К. је подсећао на Лондоновог Мартина Идна. Имао је чак и снаге у рукама, само је био паметнији, те није био храбар као он. Није био храбар у намери и истрајности, да се суочи са изазовима које изискује храброст. Он је хтео пре нешто из потаје, из сенке, невидљиво, неприметно. Ипак, волео је ту књигу Игор К.. Читао ју је много пута. Једино није волео крај. Зато би крај често прескакао, легао би у кревет, затварајући очи и замишљао свој крај за Мартина Идна. Крај у којем је све лепо, срећан крај. А пошто је крај књиге, онда је и срећа вечна јер не може више нико да је промени, нема више шта да се додаје после речи: крај. А онда би отворио очи и схватио да је крај већ исписан, да је његов јунак нестао у вртлогу воде и да се више ништа не може мењати, чак ни у сновима. Тада би схватио да је изабрао погрешног јунака, али шта је ту је: мора делити судбину онога кога воли.

Волео је некада и ујну, присећао се јутром чекајући *трејн*. Волео на начин жудње, волео је да гледа а не да је слуша, у време када је често долазила код њих да се жали на мајчиног брата који је пио до бесвести и све живо што је имао прокоцкао. Мајка би је незаинтересовано слушала и правдала брата, саветујући да се мало више потруди као жена а не да се кинђури само кад излази на улицу. Онда би ујна још више плакала и проклињала дан кад је упознала свога мужа. Игор К. би је гледао, мало шта чуо и слушао, па се повлачио у своју собу, правдајући се писањем домаћег задатка. Онда би тамо лежећи на кревету замишљао срећне крајеве са ујном и ту је куд и камо боље пролазило него са Мартином Идном.

Мартин Идн је био његов једини духовни сертификат који му је доказивао да није све изгубљено. Колико год да си наизглед без шанси, да си пропао, да ниси успео, увек имаш излаза, увек се може догодити да се преко ноћи све промени и да ће људи препознати оно што вреди у теби. Иако Игор К. није предузимао ништа, за разлику од Мартина који је писао до бесвести чак и када је био гладан, ипак се тешио да ће једнога дана

започети нешто да ради а што ће бити довољно за успех. Међутим, у музици коју је волео, остао је испод просека, довољно да „даје“ ритам народњацима у кафани. Са писањем никада није ни започео. Једино је успео тамо где је мислио да неће бити срећног краја осим у глави: са ујном. Једном га је затекла самог у кући, пожалила се на његовог ујака и ухватила га за киту док је ридала. Док га је стискала уплакана му је казала:

- Видиш ли шта пропушта, и не пипа ме. Ухвати ме за сису слободно. Види. А твоја мајка каже да ја треба да се потрудим. Он нека се труди. Сто пут сам згоднија од твоје мајке.

Игор К. би се увек загрцнуо кад би ујна кудила његову мајку, мада му није било јасно због чега баш тада. Поновили су то неколико пута док се ујна није скроз прокурвала и нашла озбиљне мушкарце који су успешно мењали ујака. Убрзо је ујак отишао Богу на истину, она се још брже преудала и пошто нису имали деце, она и ујак, више је никада нису видели. Отишла је у Немачку са мужем гастарбајтером који није знао шта је све и са киме радила, а очигледно му није ни било важно. Изгледа да су и њему биле најважније њене велике дојке. Прве године после одласка, додуше, послала му је *адидас* патике и неки дезодоранс, и то је било: то.

Док се присећа свега овога, док записује по неко сећање, неку цртицу, у хладу дрвета дворишног, или испред продавнице, Игор К. зна да је касно за Мартина Идна. Ово сад више ради себе записује иако не зна сврху. Није му ни важно. А, и није ни пожељно. Зубати су му забранили. У међувремену је видео много већих и лепших сиса од ујниних. Видео јесте, додиривао много мање. Осетио би често жудњу у себи, поготову док је био у Америци и то највише према женама ондашњим и равним. Љубав је осећао ређе, веома ретко, скоро никад још од времена кад је бивао брутално одбијан или понижаван. Па онда није бивао спреман да све то понавља. Али му је жудња понекад била велика и све већа, што је предмет жудње бивао недодирљивији.

*

Покушавао сам, у почетку, да се уклопим међу људе, да будем као они, да се дружим викендом, идем у цркву. Није ишло. Нисам био део њиховог света, нису ме интересовале њихове приче. Били су празни, једноставни, прости, а ја нисам могао себи да приуштим све то поред своје празнине, компликованости и цинизма према животу. Мрзео сам бели свет па је било логично да не волим људе ондашње.....

Миле прође путем, не сврати за чудо у продавницу, само довикну:

- 'Де си куме, курац ти од гуме! – и замаче низ друм.

То је било довољно да одложи блокче. Сећа се, највише му је тамо у белом свету недостајао родни град, његов град, ни мали, ни велики.

Недостајао му је град, не људи, и то у великом превеликом месту званом Њујорк. Његов родни град је растао са њим, израњао је из повеће вароши у градић, како је он од дечака постајао момак. Може то бити било који град у Србији: Ваљево, Краљево, Чачак... И он је могао бити било који, тамо, тада, рецимо у недељу ујутро, у Квинсу, у оронулом стану, када би устајао из кревета пребијен као мачка од рада и путовања, од вискија суботом увече. Као Мартин Идн у некој перионици некад, тако је и он у паузи чишћења менхетнских клозета, који исто смрде као и било који српски, покушавао да напише неке писмо или песму. Касније су му завидели на успеху. Већ је за њих био Мартин Идн. Не због писања, већ због плате које је добијао на основу труда и рада да обели усрану керамику.

Побегао је из Србије спасавајући нешто чега после тамо није имао, осим у физиолошком смислу: живот! Ни кривог ни дужног хтели су да га убију, направили су чудовиште од њега, видео је оно шта га се није тицало и резултате свега тога јесте америчко глуматање живота које га је снашло. Таман кад су се ратови завршили, кад је пробао да промени живот - потонуо је до краја. Мислио је да ће о свему томе нешто написати, можда следеће недеље, или неке која дође иза ње, под условом да му се глава разбистри од вискија, са којим покушавао преко викенда да убије сваки живац који га подсећа на постојање, да убије сваку мождану вијугу која га подсећа: ко је он и где је. Није се више ни за живот бојао. Дакле, што нису успели сатанисти, мафијаши, вампири и српске клозетске шоље - успели су усрани амерички клозети. А, какви клозети и могу бити, него усрани?!

Понекад испред продавнице сврати и Јоца Немац, пензионисани гастарбајтер који је направио кућу на три спрата и напунио је до врха а сада живи са женом у летњој кујни до ње. Тих триста метара до продавнице, понекад, пређе са *мерцедесом*, тек да га изведе из гараже, да га покаже свету. У нову кућу улази само кад хоће гостима да покаже шта је све стек'o по белом свету. Јоца је стипса али од проверене врсте. Хоће да части, али кад сви пре њега обрну туру. Понекад се напије, али ни тада не чашћава мимо своје навике.

Миле на то каже:

- То ти је све свирање песме курцу!

Јоца Немац га не разуме, ко ни други уосталом, него прича своју причу. Јоца Немац увек прича приче са којима жели да фасцинира саговорнике. Нема успеха у томе, јер испред задруге мало ко кога слуша, осим ако није неко сочно оговарање у питању или прича о туђим женама.

- Кад сам се женио – вели пијано мумлајући Јоца – весеље је почело у самстанг морген а завршило се у монтаг абенд. Биле три музике, мењали се како се који умори, ал' музик стехт нихт. Ожених се касно, у годинама, ал' вредело је због так'е свадбе.

- Дал' је онај певач Геца Криводолац стварно из Криводола? – пита га један од слушалаца, потпуно трезан и наоко врло заинтересован да се разреши та дилема.

Овај га поглед мутно, не схватајући какве то сада има везе са причом, па му љутито каже:

- Није! То му је презиме, јебо га ти. Какву хаус има тај, све од певања, у уста га јебем. А ја сам годинама од уста одвај'о, тамо у Дојчланд, да нешто зарадим и овде створим. Свашта сам арбајтовао бре, само још што се нисам фукен за паре. И то би, ал' нико није нудио.

Игор К. поново одлута од приче и врати се у мислима великом граду.

Ништа од тог великог града он није осећао: дух, разноликост, културу, друштвени живот... ништа осим *шопинг молова*. Ходио је улицама користећи асфалт искључиво за ходање. Није удисао загађени ваздух града, није осећао енергију. Његово је било само да дође на посао, да тамо непрестано ради и да се повратком у стан што боље припреми за сутрашњи дан рада. Уосталом, као и 15 милиона других у његовој околини, да се не каже претенциозно: његових суграђана.

Менхетн, јер то је најважнији део Њујорка, онакав каквог га већина људи зна, може се видети само на сликама или филму. Кад на њему неко живи, или ради, (што је био случај Игора К.) онда га види само у фрагментима, одоздо. Менхетн треба гледати из птичје перспективе да би се видео онакав какав јесте. Ипак, какав у истину јесте види се тек из жабље перспективе, али као такав он није за сликање и показивање. Тај робовласнички бастион, где шачица богаташа експлоатише милионе других људи у самом Њујорку и милијарде других широм света, је за људе који га посматрају са стране, као странци или туристи, у ствари једна велика шарена лажа. Дакле, у Њујорку си, или: соко, или: жаба, па самим тим и на основу тога зависи из које перспективе ћеш га гледати.

Људи који опслужују ту шачицу бестидника, гледају Менхетн одоздо, повремено и у фрагментима, кад изроне из земље, кад стигну до места где ће бити експлоатисани и када крену да уроне назад у земљу да се врате до легла где ће се одморити да не би прерано умрли и тако оставили неисплаћен кредит. Можда, кад је ведро и ваздух буде са мање влаге у себи, могу да се угледају контуре менхетнских облакодера у даљини, са неке узвишене станице у Квинсу или Бруклину. Тад изгледа нестварно. Тада човек осети нешто од свега тога, поготову кад ветар донесе слани мирис мора са Атлантика. Неки само на тај начин осете град и ако остану годинама ту.

Више је Игор К. осећао њих, крвопије Драгошеве, око себе, него неки дух Њујорка о коме сви причају а нико не зна да га опише, или осети, уколико нема милионе којима то себи може да приушти. А онда је гледао тај филм са Питом, Крузом и китом (јер је све то једна велика кита). О

вампирирама. Холивудска сапуница која је ипак успела да га дирне по неким унутрашњим жицама. Ништа посебно, далеко од истине, понајмање страшно. Шта ту може да буде страшно после Драгошевих прича?

Међутим, сцене мегалополиса у ноћи по коме се крећу вампири најезила му је кожу. У глуво доба, када би чекао воз на надземној станици Вајкоф, или у некој другој подземној станици, присећао би се тих сцена и у страху би примећивао непомичне и неме силуете како беживотно стоје. Не би видео очи тих сенки али би осећао да га гледају. Оно што би засигурно видео јесу гојни и велики пацови који су га посматрали својим закрвављеним погледима са шина или ћошкова. То му се није причињавало, мада је и за остало сумњао: мало му се шта чинило у последње време. Све је било истина.

И тако из ноћи у ноћ: неколико сањивих голубова што скакућу по перону надземне станице, исто толико пацова под земљом и пар крвавих очију из таме, зеница и рожњача које се не виде али се осећају на врату. По нека курва што се враћа са посла, уморна и безвољна жена која у себи више нема ни трунке сексуалности и која околина упућује сањиве погледе старице која има двадесет година. Иако се јежи, Игор К. зна, очи из мрака њему не прете. Чувају га Драгошеви саплеменици: чувају га од себе и од других. За курве није сигуран, мада реткост је то. Онда би дошао дан, који се види тек кад изађе из земље, и на све би заборавио док је мењао тоалет-папир и чистио клозете у облакодеру где је радио, слушајући прдеж чиновника док су срали и на поду клозета листали *Вол Стрит журнал* или *Њујорк тајмс*, које је он касније скупљао за њима. Размишљао би о томе како му неки људи у родном крају могу завидети на овој позицији. Размишљао је о младим људима којима је животни сан да оду из своје земље и од којих већина заврши као и он: у туђим говнима које мора да склања.

У повратку би срео неке људе на улици, у возу, на путу до куће. Гледао би лепе жене. Однеговане курве које продају своје тело кроз институцију брака онима који могу да им приуште лагодан живот. У Њујорку, брак је врста легализоване проституције: лепши примерци добију веће паре за парење и стењање, а уз помоћ адвоката кроз бракоразводне парнице. Од њих су веће дроље једино ти адвокати. Игор К. би повремено осећао дивљачку жудњу према тим лепотицама што шетају дупета у уским хаљиницама и високим потпетицама. Тада би добијао жељу да појебе њих, њихову послугу, њихове мужеве, и њихове пудлице. Тада би добио жељу да им се потом крви напије, па би се питао да га Драгош није инфицирао неким крвопијским вирусом, тамо у Ђавољем селу, или како се већ звала та вукојербина где ни вукова није било да се својски и како треба појебу.

Окренуо би тим поводом понекад телефон и дошла би му увек иста црна курва са ликом и телом детета. Довезли би је великим колима и

чекали испред зграде. Плати па клати. Некад не би имао воље да ишта ради. Само би легао и пустио је да одради свој посао. Оно за шта понекад мисли да је задовољство, у ствари је прека потреба. Често се дешавало да не може ништа: па кад истекне време, плати и пусти је да оде. Она би га гледала некако са разумевањем, па би га чак и пољубила иако јој то није у опису посла и забрањено је.

*

- Ти си наш – рекао му је неки Арапин, док су пишали а гледајући му „осунећени“ уд.

Пишали су у радничком клозету. Оне које су чистили нису смели користити и ако би их ухватили да у њима врше нужду били би отпуштени. Без обзира колика је нужда у питању. Додуше, чистили су и ове, али не богзна како. То послодавце није интересовало, и ретко су залазили два спрата под земљу међу робове.

Док је отресао позамашну алатку настави:

- Јевреј ниси, јер да јеси, не би са мном чистио говна.

Игор К. је климнуо главом и тајанствено се насмешио. Чему објашњавање кад овај ионако ништа не би схватио.

- Не брини, разумем те – и заверенички стави кажипрст на нос.

Арапин га онда упита:

- Колико вас је побио Милошевић?

- Недовољно – рече му Игор К.

ОвOME није било јасно шта му је одговорио али је вероватно то одбио на обострано лоше познавање енглеског језика. У Њујорку ретко ко говори енглески језик: правилно или неправилно. Све се углавном своди на: what's up; а на одговор: not much! Тиме је све речено, чак и више од тога. У Њујорку се може наћи свега и свачега што постоји на овоме белом свету осим правилног и чистог енглеског језика.

Опет, са то нешто мало правих Американаца разговори би се углавном сводили на следеће:

- Из Србије?! Јеси ли ли ратни злочинац?

- Нажалост, нисам – одговарао би им иронично Игор К.

Чак и када говорите савршеним енглеским језиком, они иронију и сарказам не осећају и не препознају.

- Јеси ли муслиман?

- Извините што сам вас разочарао – рекао би им.

Или:

- Из Сибира, тамо је хладно, јел' да?

- Да, јесте, језа да те ухвати од хладноће – рекао би без воље да се расправља и доказује недоказиво: Србија или Сибир, за њих је то сасвим

свеједно, не због неке тенденције, већ због тога што су им таква знања била потпуно непотребна. Једино знање које је њима потребно јесте способност да зараде и депонују чек од којег ће банка свакога месеца узети највећи део којим наплаћује илузију тих људи да имају сопствене куће, аутомобиле и скупу гардеробу.

Има и чудака, што ту где је може бити само позитивно. Кад пливаш у мору приземних односа онда и чудаци добро дођу. Корејац, поштар, пита га у лифту:

- Волиш ли анђеле?

Игор К. га зачуђено гледа, никада није размишљао о тој теми, чудно је изјашњавати се о томе: да ли волиш анђеле? - мада би било логично да их волиш. Али, он не зна, осим можда, што зна да их засигурно не мрзи. Па, ипак, клима главом и смислу „*да, волим их*“. Овај му, потом, пружа привезак, метални, леп, са фигуром анђелчића са све крилима.

У први мах Игор К. помисли: да није неки секташ? Па се тргне од те биготеријске српске глупости, бесмисленог страха од свега што је непознато и промисли да све што није наше одмах постаје нешто болесно и опасно. Па се постиди због ружних мисли, човек му поклања анђела а он види зло у томе. Узима дар, захваљује се. Кад је анђеоло нека је и секташки. Друга мука је њега сјобала, онај посрнули а не овај метални. Па скида бројаницу са руке и поклања је Корејцу који се клања до земље и захваљује.

Са америчким црнцима је добро пролазио на послу. Са њима си у великом проценту начисто, одмах ти је јасно ко је и шта је, и углавном, ако им се не мешаш у послове, неће те дирати. Најлошије је пролазио са Порториканцима. Није срео нити једног који га не би зајебао, често без икаквог разлога и користи. Био је мекан за дружење са пословично добрим Ирцима и крут за Италијане. Од Балканаца су му најбоље лежали Шиптари, некако су били најотворенији и носталгија им је била јака, баш као и код Игора К.. Са Србима се није прославио. Ни они са њиме. Није ишао у цркву, на „српска имања“, није се дружио у *Српском клубу*, није одлазио на концерте фолк балавурдије.

Оно, ако ћемо право, на послу се и нико није богзна како дружио са колегама. Питање тог дружења сводило се само на то са киме ћеш сести тих сат времена паузе за ручак. Он би најрађе седео сам али то није увек било могуће јер је *лакерум* био узак и мали, па је увек ту некога било, или да се одмара или да узме нешто из металног ормарића. Игор К. би дремао на тим паузама и слушао у том полусну шта причају. И питао би се: откуд им снаге да брбљају бесмислене речи сваки дан? И питао се: откуд њему више снаге да их слуша сваки дан? Знао је, једнога дана ће се спаковати и отићи те заувек напустити тај бесмисао, макар отишао директно у смрт.

Боље и да га убију него да заврши као ови кретени. По мало кретен да буде, то је још и могао, потпуни: не! Чему онда живот?!

Као и они са којима живи и ради, и он отупљује у Америци. Ни пре није био богзна како бистар, али сада осећа разлику која може да настане и схвата да није лако бити овдашње глуп. Све више и оно што је знао, у Америци почиње да не зна. Зато се и плаши како ће даље, како ће једнога дана можда да срочи своју причу, да је остави иза себе. Али, са друге стране, осећања су узбуркана у Игора К.. Емоције на жилету. Човеку се не може угодити чак ни у романима. Док је био у Америци недостајало му је оно што није имао у Србији, а мислио је да има. У Србији ће му сутра зафалити нечега што овде себи може да приушти. Највише фали кад упознаш више тога што ти може недостајати. Кад мање знаш и мање видиш - мање ти нечега може недостајати: јер не знаш шта је то. Кад не знаш не можеш ни знати.

Глупљи је ту у Њујорку али се понекад боље осећа због тога. Глупост зна да буде благословена и релаксирајућа. Управо се овде потенцира на тупости и глупости да би људи имали осећај да су срећни. Само глуп човек може бити без разлога срећан и задовољан. Само глупоме пун тањир између два робовања може представљати остварење некаквог сна. Присећа се стихова из неке књиге коју су са жудњом читали као средњошколци, размењивали је и мастили, са њеним панданима из те чувене *Еротикон* колекције која је била популарна тада када других брига осим секса нису имали, а ни секс такође. Мислио се: „*То би било то*“, па мрда уснама и срече: „*О како су срећни пси, раздрагано сви кидишу, једни другима ките сишу, једни друге трте сви, о како су срећни пси*“. Овде су људи срећни пси. Али, овде се, као и свуда на свету зна: ако си пас, или мораш имати газду или си луталица. Трећег нема.

А, да се понови са ваљаним разлогом, није био посебно или надпросечно паметан ни пре, тамо у родном крају, али није био ни глуп, јер је било подоста и таквих. И, сада су ти глупи из младости његови важни људи тамо: политичари, богаташи, државни службеници, приватници. Баш као и овде, нису били оптерећеним масом неважних информација и знања него су се усредсредили на оно што их занима. Само са једним усредсређењем њихови мозгови су могли савршено да раде. То су били они најгори ђаци. А, Игор К. је био добар ђак у средњој школи, свирао је помало гитару, факултет додуше никада није завршио, читао је стрипове и по неку књигу. Ово задње у континуитету али без интензитета. Да срочи и напише по неки стих знао је као средњошколац, задње је записао у војсци, у некој инжињерској јединици у Вараждину, где су га учили да вози тешке машине и прави локалне путеве сељацима. Па је престао чим је изашао из касарне, и да пише, и да размишља о багерима и

ултовима. Волео је да пева а није запевао годинама, јер није имао воље за то.

*

Празна продавница, убила нека летња оморина пред кишу и град, а они беспослени седе испред, у ладовини, Игор К. и Миле. Изашла и газдарица Добрила са њима, богами, частила их хладно пиво, села поред њих, на гајбицу која је претила да јој се утисне у велико дупе, па им прича:

- Кад сам се удала за овог мог, што има ратлук међ' ноге, била сам доста старија од њега. Да не кажемо, мог'о је син да ми будне. Таман, јер сам се први пут удала рано, млада сам била, превари ме један баксуз. Али сам и тад, кад сам остала распуштеница, а видите и сад, доста добродржећа. Године ми мало шкоде. Беху љути на њега и отац му Јова, и мајка, Милица. Чули да сам јалова, а после испаде да је овај њио'в, мени ништа не фали. Још нису направили ону нову велику кућу 'де ми сад живимо, него смо живели сви заједно у ону планску, поред старе направљену. Они су хтели да се Петар ожени вршњакињом, да направи унучиће, да буде све по њи'овим плановима. Он, кад није мог'о мени да направи не би ни једној другој.

Обрише онда марамицом лице и врат све до сиса, па настави:

- Али, нисам се дала ни ја. Не дам ја на мене, цео живот сам се мучила, 'ваку прилику нисам 'тела да пропушћам. Какав год да је кај мушко, из домаћинске је фамилије, 'тела сам да се скрасим и да живим ки човек. Све што му преко дана напуне уши противу мене, његови отац и мајка, увече он заборави кад му дам пичке. Био је кај мало дете кад се попне на трешњу. Не би ми дао да спавам ципан целу ноћ. Волео је моју длакавуљу више од свега. Тако моја минца победи његову мајку, бог да јој душу прости. Победи она све приче о фамилије, о традиције. Моја минца је била важнија, како да кажем, и од Вука Караџића, боже ми прости, што је скупљао оне песме, и од Славе што се слави, и од мајчина млека, од мајчинске и очињске љубави, и бриге, беше она јача. Минца увек победи, ја да ви кажем.

Ћутали су збуњени, десетину секунди, нису очекивали овакву исповест, мада би им Добрила понекад причала свашта. Први се огласи Миле речима:

- Ко у царице, ко у магарице.

Опет су заћутали сви, док Игор К. не проговори:

- Добрила, донеси још два 'ладна и ти узми шта ћеш.

У почетку је Игор К., тамо у далеком свету, у туђој кући, потискивао све присутнију сексуалну жудњу коју је осећао. Покушавао је да избегава провокативне ситуације којих је бивало све више и више, и од мајке, и од

ћерке. У мислима је грдио себе. Или би се самозадовољавао до бесвести, док му се не смучи, док крв не пусти. Слаба вајда. Та жудња је била у глави а глава је слала крв доле. Као и увек у осталом: све је у глави и чежњи ка нечему забрањеном. Мајка без ћерке не би вредела ништа у том систему вредности, жентурача ко жентурача. Ћерка је могла да буде сама за себе, због година. Ћаво није дао мира. Све се више осећала та перверзна атмосфера у ваздуху, могла је ножем да се реже колико је било блуди присутно међу њима. И трајало је то подуже.

Ипак, он је после неког времена отишао од њих, нашао је себи станчић, почео да ради редовно. Али, наставили су да се друже, да се посећују, он најчешће код њих, викендом, на ручкове, роштиље, опијања. Звали су га. Знао је ко потенцира позивање. Девојчица је постајала пупољак, далеко још од расцветале руже, али се нуди за бербу, и било је очигледно да она неће чекати процветавање. Желела је да буде леп пупољак а не процвала ружа којој опадају латице. То је она желела. Игор К. је исто то желео али ништа није предузимао, осим што је гледао. Никада није посегнуо за тим дететом а желело је то више од свега на свету. То се мора признати. Само, може ли жеља без чина бити лоше дело, кривично дело. Не, не, нећемо овде о моралу, него о томе, треба ли слати у затвор човека који је желео нешто забрањено али није никада посегнуо за тиме. Сви ми исколачимо очи када банкарска службеница слаже гомиле пара испред себе и радо би узели тај новац али због тога, због те жеље, не идемо у затвор због пљачке банке.

Јесте, користио је сваку прилику да се приближи, да буде ту поред ње, да може да је гледа. Она се успијала, грлила га, љубила у образ кад дође, седала му у крило, али он је увек држао спуштене руке. Кад не би могао да издржи, трчао би у клозет. Њена мајка почесто би ишла за њим и шуњала се око врата. Није требало много памети Игору К. да схвати да је опседнут опасним демоном болесног ума и да ће бити све теже и теже да се уздржи и да издржи.

А, и она, ћаво, (она је тај ћаво), као да је осетила нешто својим женским инстинктом и природом жене од бога датом, па ја запела да га што више изазива и провоцира својим понашањем и делањем. Била је исувише интимна према најбољем татином другу, и потенцијалним мајчиним љубавником. Кад би се поздрављали предуго је бивала припијена уз њега, стискала му је руку при руковању, влажно га љубила у образ, сваки пут све ближе устима. Док је боравио код њих, а и касније кад год би јој се указала прилика, а прилика је било доста јер се њен отац често на пола седељке летвосоа од вискија и пива, а на другим половинама дружења не би уопште бивао ту јер би морао да ради неке послове хитно, на позив, јер у Њујорку не постоји термин „*сутра ћу*“ уколико желиш да останеш у игри. Она би се тада, кад отац оде на посао или га мајка однесе у

кревет где би се после задржала неко време (јер је пијан бивао нападан према својој жени) а они би морали да их слушају, Игор К. и она, онда би се појављивала оскудно обучена, како то само знају данашње девојчице, па би се успијала уз њега све док не чује отварање врата и долазак мајке. Трудила се да се сагне да несретни Игор К. види њено богатство још недирнуто, да рашири ноге и наговести какав га рај чека тамо. Буквално је сваку прилику користила. А, онда би се повукла и оставила Игора К. на милост и немилост мајци, која је била још нападнија, и посве отворена.

Мала је осетила већ његове прве пориве и назнаке истих, које би у другим ситуација тешко осетила и искусна жена. Те сигнале могу примити само талентоване жене. А, тек је назнака била у питању, тајна, скривена, невидљива скоро, приступачна само онима који имају редак таленат за нијансе. Мала успијуша, била је то, мало курвинско створење. Колико год година имала, жена то може бити без обзира на све. И тако, уместо ловца постао је ловина, уместо предатора – жртва. Она је ловила, она га је искоришћавала, играла се са његовим емоцијама и страстима. Искрено, емоцијама мање, то је била жудња од које крене бала на устима. Радила је мајсторски, суптилно, као да је исто радила већ много пута, за разлику од мајке која је била проста и у својој простоти се нудила немаштовито, толико отворено да човеку не би било до тога. Кад би га назвала „*чико!*“, тим њеним мазним, невиним гласићем, њему би већ мрена страсти падала на очи, ништа не би видео осим што би осећао жудњу од које се тешко бранио и на граници контролисао.

Често „жртве“ педофилије знају више о сексу и предаторству од „напасника“. И имају много више искуства. Неке девојчуре од 15-16 година изгледају као да имају много више година, облаче се и понашају као искусне жене. И оне правим педофилима нису привлачне јер немају ничег дечијег на себи. Ништа невино не зрачи из њих. Оне најчешће постану „жртве“ када их „напасник“ наљути одбијањем или неиспуњавањем њихових жеља, кад не науче предмет и не напишу домаћи задатак па добију слабу оцену у школи, кад су љубоморне или хоће да напакосте родитељима, из освете. Савремена технологија и безвезни закони су им омогућили да могу лако да осрамоте и осуде људе. Па и у овом случају, мала је знала више од Игора К., поприлично неискусног, много више је знала о томе „где зека пије воду“.

Ма каква црна Лолита и остале књижевне и психолошке баљезгарије и глупости?! Та је девојчица осећала прави сексуални порив у себи, својствен одраслим женама. И, већ је Игор К. осећао истину да је у већини случајева таква ситуација, осим у малом броју процента када матори перверзњаци искористе неко невино дете њеног узраста. Девојчице од својих 14-15 година спремне су већ за све те зајеванције. И често су оне равноправни део тога процеса који се обично заврши, у данашње време,

тако што несрећног маторца пошаљу у затвор. Са правом: знао је да је противзаконито па што се онда петљао где му није место. Лепо је нагазити двеста на аутопуту са ограничењем дупло мањим, али кад те ухвате онда знаш шта те следује.

Да, наравно, против људских и државних закона јесте, нажалост, против природних закона није, и то је осећао Игор К., тада већ поприлично психички девастиран. Оно што је њега начисто сјебало, а што он тада није знао, јесте чињеница да она већ са тих 14-15 година више није била невина. Није била девојчица, била је жена коју су Порториканци из блока користили већ на све могуће начине. Ни трага од химена она није имала у време док је Игор К. чезнуо управо за тим хименом. Без њега, била би му одвратна као и њена мајка.

Ипак, Игор К. је није никада обљубио, није ни додирнуо, ни наговарао. Она њега јесте, пар пута, невино, случајно, овлаш, искористивши гужву, дакле не његовом дозволом, увек преко гардеробе, кад не би смео да се побуни пред људима и открије је. То „невинашце“, је тада била пробушена у свим рупама које је имала. Колико је наиван Игор К., колико је глуп, колико је неспреман за живот, колико је губитник – није ни чудо што се Драгош смиловао на њега, што га је такорећи заволео. Јер, таква будала, то се ретко рађа у таквој форми и облику.

*

Плашио се у последње време неминовне пролазности времена. Наиме, био је и раније свестан те неминовности, али све до прага четрдесетих није га дотицала чињеница да живот брзо пролази. Како је то све једноставно, брзо и просто. Роди се дан, па се роди ноћ. Рађа се живот а из њега се роди смрт. Смрти не би било без живота. Смисао живота је смрт. Али, зашто онда живот не траје дуже и извесније по питању трајања? И што тога нисмо свесни, па га више поштовали и користили, док није касно за накнадну памет. Видим комшију на капији, маше ми неким папирима. Сигурно је покупио рачуне од припитог поштару, доле у продавници. Прекидам писање. Знам да за ову услугу очекује макар две чашице ракије...

Када је први пут свршио у гаће, (био је жртва фротеризма једног четрнаестогодишњег детета, први пут, и Дебрина жртва ономад), полуирао је док су седели и гледали неки филм, пред њеним родитељима, у полумрачној просторији, а она ђаволски седела између оца и Игора К., праћена бесним погледима мајке, и спустила главу на крило Игора К., као овлаш и случајно заспала, све време свесна шта ради, као што је и несретни власник колена то знао, толико се стресао од сласти да га је домаћин упитао шта му је, да није болестан, да нема грозницу и томе

слично. Домаћица није ништа питала. Она је знала у ком грму лежи зец. А имала је и она грм и хтела је зеца за себе. Кад је уграбила прилику, касније, само му је рекла:

- Мене можеш. Њу не, то да знаш! И, немој да ти нешто падне на памет, покајаћеш се!

Игор К. ће оћутао. Стајао је пред њом збуњен и спуштених руку. Она га је ухватила доле, стиснула јако да га је заболело, рекла „чувај га, можеш остати без њега“ и отишла. „Шта је јадник крив да толико страда“, помисли Игор К. о свом уду, „мало ли је до сад?“. „У какво курвинско гротло ме гурнуше“, помисли опет Игор К. док се спремао за спавање. Њему се већ неко време никако не дешавају нормалне животне ситуације, да предахне мало, да живи мирно и нормално.

Сам је крив, хтео је да разбије учмалост живота губитника транзиције у Србији. Морао је да се помири са судбином, и да је одживи онако како му је дата. Нема промена! Да има, он не би био то што јесте. Свет је подељен на добитнике и губитнике. Њему је припало ово друго и морао је да трпи. Да је трпео, данас би још био у свом родном граду, гребао би се од дебеле мајке за пиво и цигаре, опијао се и јурио кафанске конобарице и локалне курве. Овако, из дана у дан, све је горе и горе: секташи, силовање, ратни злочинци, вампири, затвор, педофилија, неверство, курварство – шта још може више да му се догоди!?

Наговештај. Скарадност. Забрањено. Подло. Ниско. Све се то вртело око Игора К., око њега и у њему. Није њега узбудила жена, и ако је то жена а не дете била. Узбудила га је, претпоставља се, болесност ситуације. И, да се не лажемо, чим је она почела да се понаша као жена, да не буде више дете, он је почео да губи тај осећај узбуђења који га је доводио до лудила и уводио у разна искушења - дакле, био је болестан до неког степена. Губљење његове жеље је довело до одређене љутње код мале. Био је суочен са разним уценама, разним непријатним ситуацијама, звала би га у свако доба дана и ноћи, долазила до стана. А, онда је једнога дана неко позвонио на врата. Кад је отворио угледао је њену мајку на вратима.

- Доста је било играња – рекла му је – идеш у затвор.

Девојчица је била зрелија од мајке, очигледно.

Трнци су га подилазили, али не од узбуђења већ од страха. „Шта је сад ово, бога му?!“, размишљао је. Шта хоће ова матора и кошчата кобила, па он је хтео дете а не бабу. Хтео али није ништа предузео у свом хтењу и потпуно је невин пред законом. Пред Богом није.

- Какав затвор? Јеси ли то нормална?

- Затвор зато што си ми напумпао малолетну ћерку, болесниче један!

- Ко је овде болестан? – упита Игор К. и доби шамар у лице. Изгледа да му је суђено да га жене повређују. Онда је скочила на њега, зграбила га својим меснатим рукама око струка, рвали су се, она је скидала своје гаће и

покушавала да скине његове. Била је тешка и притискала га је том тежином. Бранио се и отимао. На крају је и он њу ударио. То као да ју је оствестило. Гурнула је гаћице у торбицу кренула према вратима и викнула:

- У затвор ћеш да трунеш, нек те јебеду црнци, него шта. Овак'у жену ниси 'тео, бленто! А мог'о си да си био паметан! Сад ћеш у затвор, пичка ти матерна!

Није веровао у ту могућност све док предвече није видео два полицајца на његовим вратима. Беше недеља поподне. Претпостављао је да сутра неће стићи на посао. Можда до скандала никада не би ни дошло да мајка није била одбијена. Ипак, стомак би показао остало али можда не би одмах указао на Игора К.

Ништа ту није било невино и чедно. Ништа ту није било искоришћено већ је користило. Али закони не познају финесе, поготову по оваквим питањима. Кад је стомак почео да расте, изгледало је да нема спаса Игору К.. Преживео је доста тога и претурио преко главе – ово је изгледало да неће. Мислио се. Погрешно.

Он у њеним очима, у погледу том, није видео девојчицу, дете, већ је видео жену, и то посебне курвинске врсте. Можда га је јарцала жена у телу детета али је то било све од његове перверзије и кривичног дела. Можда га је узбудила цела ситуација у којој му се мајка тога детета отворено нудила, чак му наговестила да је свесна погледа које упућује њеној ћерки. А можда је све он умислио у његовој повређеној глави, јер она није, мисли се на главу, сва његова још до „онога“ времена. Хапшење му се, пак, није привиђало, то се догодило. Мислио је да некако треба да дојави Драгошу о томе како није ништа крив за оно за шта га оптужују. Али је после размислио: шта брига убицу за морал? Знао је да греша. Колико је знао о убијању, толико је Драгош држао до неког свог морала. Па зар он, Игор К., није најбољи пример за то?! Он се никада не би ни упознао са овим људима да није било Драгоша и његових. Ипак, после је опет закључио да би било добро да некако Драгошу разјасни све.

Проблем данашње омладине јесте што рано започињу свој сексуални живот а закони то не препознају. И онда настаје проблем, када је неко у тој игри пунолетан а неко није. И онда то се рачуна као силовање. И онда окореле убице истерују правду над педофилима и силоватељима – силујући их. Срећом, и онда, и тада, он није доспео до правога затвора јер се све релативно брзо завршило. Ово друго затварање није сличило оном првом, туристичком, јер је био затворен свега два дана и био је сам у ћелији. Није ни изашао пред судију а девојка је признала. Била је прилично уплашена, говорила је више него што је требала. Знао је Игор К.. Знао је ко је уредио ствар, ко је притиснуо малу успијушу и подсетио родитеље на неке старе дугове. То су били његови зубати чувари. Уместо да робија због

свакодневне продаје дроге, покварени Порториканац је доспео у затвор због јебачине.

*

Чим је изашао из притвора, поручено му је: „*Враћај се у Србију. Сад се ионако зна где си. Био си у новинама, на твоју жалост. Била ти слика, јебеш име. У Србији си безбеднији, лакше ће бити чувати те, обзиром да те више не јуре главоње које су хтеле да освете твога рођака*“. Скоро су сви мртви, а, и ако је неки и претекао сада се зна да га је типовала властита жена, био је наставак приче. Није могла више да поднесе његово бављење младим девојкама, а, и паре су биле у питању. Нешто више пара. И оној лудачи и болесници Јелени се изгубио сваки траг. Праћени су још неко време њени крвави трагови а онда као да је у земљу пропала. Ни трага, ни гласа. Могло се претпоставити, обзиром каквим је начином живота живела и колико је зла другима нанела, да ју је негде достигла рука правде или освете. Тешко да је она могла да се смири. Лудило је било јаче од њене обзирности а наношење бола другима једино задовољство које је могла да осети и које ју је испуњавало. Чак јој ни тешке дроге нису помагале у последње време да нађе себи одушка. Претпостављало се да је имала доста својих брига и да је давно заборавила на Игора К., ситног пиона у њеном животу, успутни хир, некога каквих је она на десетине протурила кроз руке.

Отишао је до банке, подигао то што је скупио, онда до стана где је хтео да се пакује. Ништа није спаковао. Отворио је флашу *Џек Денијелса* и одврнуо једну песму из младости и пуштао ју је наново све док није испразнио флашу. Неколико пута је телефон зазвонио, није се јављао. На секретарици је неколико пута остављена порука: „*Чувај моју длачицу*“. Он је само слушао песму, пио и размислио се собом:

Иза прозора немирног сна

Осјећам њихове сјене

Гледам како кроз зидове плешу

Курвини синови

У неку руку је био срећан што се враћа. Знао је од почетка да не припада овде. Знао је да не припада нигде.

Затвори губицу није вриједна заната

Истреси горчину до краја

На стратешким мјестима њихови људи

Курвини синови

Сад ће кући, па шта му бог да. Нека и умре али да умре ко човек, без гована и слугерањства, без понижења и живота ниже врсте. У Србији је

био губитник, овде није ни то. Мораш нешто изгубити да био био лузер: овде нема шта да изгуби.

Лутке од крви без трунке идеје

Убице на цести

Лоша ноћ бјежим из града

Они долазе ...

Курвини синови

Да је макар урадио само делић од онога за шта је платио рачуне?!

Отишао сам далеко до крајњих граница

Море је узимало од неба

На другој страни знаци олује

Видио сам као плазе у тами

Схвата, није требао да бежи од курвиних синова и кћери, требао је да се бори. Али: како? Па није имао ни мобилни телефон када су га сви имали. Лош приступ. Није био потребан телефон, била су потребна муда. Он и њему слични треба да се приупитају: где су погубили муда?!

Хладна ноћ пред велике догађаје

Не желим више да се сјећам

Знали су гдје ће ме наћи

Курвини синови

Изговорио је потпуно пијан, пре него је утонуо у лош сан, пре него је кренуо за Србију: „Хвала ти Џони брате, хвала ти у далеком свету. Ти си побегао на време. Али: никад није време за бежање. Време је понекад да се стане и остане, да се погине у борби против курвиних синова. Ја сад идем, да останем“.

Игор К. је, сутрадан вечером, сео у авион, лошег стомака и бљутавих устију. Чим је прешао границу на терминалу изгубио је шансу да се икада врати у Америку. Није га било брига. Имао је торбу са документима, нешто пара, Новинареву бележницу и касете. Ништа више није понео из Америке. Чак ни ону слатку и малу стидну длачицу. Све је оставио иза себе. Схватио је да му одатле треба само заборав. Не само одатле, из целог дотадашњег живота.

Јесте, много тога је Игор К. имао на списку за заборав. Хоће ли успети да се смири, да скраси душу?! Не треба ништа да осећа, важно је само да заборави, по могућству што више. Све свакако неће моћи. Много тога има што се не да заборавити, све и да успе, нађе се начина да га се подсети, на пример, када га жигне и заболи главич или шупак, на промену времена. Ето, нема све везе са душом, кад је патња у питању. Понекад тело више пати. А тело је нешто на души. Тело је телесно на бестелесној души.

Подједнако га је болело и једно и друго. Ипак, осећао је и мало среће у себи: враћа се кући. Мада куће већ неко време нема, на том месту је сада зграда у којој има локал и стан. Нема везе, враћа се међу свој ваздух, међу

своју воду, међу своје дрвеће, међу своје снегове и кише, ветрове и оморине. Враћа се у губитништво: своје! Па нека цркне после. Да још једном види свој град, само.

Видео га је ноћу. У пролазу. Покупио је папире код адвоката који је водио послове око куће и плаца, узео тапије за локал и стан, покупио до тада пристигле ренте и видео Зокија. Тек кад су се поздравили, схватио је да му није донео никакав дар.

- Изгубио се пртљаг – лагао га је – купио сам ти компјутер да можеш на њему да пишеш говоре.

- Нема везе – рекао му је Зоки – ја ионако све то држим у глави.

Знао је Зоки да Игор К. није од оних који могу нешто и некеме поклонити. Преварио се. Ово је био нешто другачији Игор К. Када се поздравио са Зокијем, не говорећи му где ће и шта ће, вратио је возача, који га је покупио на аеродрому, назад код адвоката, коме је дао новац и замолио га да до сутра достави Зокију најскупљи лаптоп који нађе, макар одмах кренуо за Београд да га тамо тражи. Сем Драгоша и Зокија, он, у другој и силазној половини свога живота, није више никога рачунао за свога.

Још је исте ноћи, у ситне сате, стигао у дедину стару кућу, у село Злодошљаци, педесетину километара од свога родног града. Неко је пре његовог доласка средио и почистио, променио сијалице и ставио браве, донео нешто намерница и постељине. Игор К. је стигао у свој нови дом, где ће започети свој живот и одакле планира да оде само са ногама напред, ношен. Одавде више нема где и неће чак и да има. Ако треба да се мре, лепшег места од овог не може наћи за то.

*

И тек је ту Игор К. почео да живи ко човек, први пут још од школских дана, када је последњи пут у животу био безбрижан. Од тада је много времена прошло и много кише пало. Јесте и у међувремену живео али никад како доликује човеку. Чинило се да је сада најзад пронашао свој мир. И, као да јесте.

Живео је скромно али у ничему није оскудевао. Новац је редовно пристизао и увек би му претицало. Уштеђевину, ма како скромна била, није дирао. Мало је јео, мало више пио и пушио је. Ето, то је то. Није имао телевизор, компјутер, телефон, аутомобил. Ујутро би залагао стари *смедеревац*, лети и зими, да пристави кафу. Неколико шишарки кукуруза и ето ужитка. Комшије и рођаци су му доносили и преко његових прохтева млека, сира, поврћа, воћа и меса. Једино су у ракији шкртарили јер би је попили ма колико да су испекли. А, и он је постао више пивски.

С времена на време би му дошло да нешто запише, чинио би то са оним што му се нађе при руци, било каквом парчету хартије или дрвеном мајсторском оловком. Записане папириће би бацао у фиоку небо-плавог креденца у којем је стајало посуђе. Није то чинио редовно и са неким планом већ фрагментарно и стихијски, на пример:

Крвавих очију, на ивици снаге, Драгош је из ноћи у ноћ бдио седећи на високом дрвеном прагу улазних врата брвнаре. Иза сам ја лежао на његовом кревету. И ја бих био будан до пред зору, када би ме сан преварио. Пробудило би ме тек његово пословање по дворишту када би се већ добро разданило.

Или:

Тога дана се раније вратила из школе. У стану сам био само ја. Отац њен је радио а мајка је негде лутала по трговинама. Рекла ми је да су тога дана у школи правили хербаријум. Отишла је до своје собе и вратила се. Држала је у руци бели папир пресавијен на пола. Отворила га је а на пресавијеној ивици црнела се мала длачица. Рекла ми је да је то њена длака, одоздо, и да ми је даје за мој мушки хербаријум. Да, тако је казала: мушки хербаријум. Могу да ти набавим и мамину, рече и оде у собу. Тога дана ми се слошило. Добио сам грозницу.

Или:

Прележати у несвести ноћ на свежем гробу, силован и пребијен, шта још мене може да изненади у животу? А, ето, по нешто ме и после тога затекло.

Или:

После неког времена сазнао сам истину о погибији рођака, под планином. Његова жена му је наместила са љубавником, она га је типовала. Удала се после годину дана за тог истог бизгова а онда су после неколико месеци обоје отишли у ваздух, једног лепог пролећног јутра док је јечач кресао да упали цип после целоноћне пијанке у некој кафани на магистрали. Ето, за ништа сам пропатио много. Тако је то у земљи Србији. Страдају невини. Шта причам, тако је свуда на белом свету.

Морао је да бежи два пута, ни крив, ни дужан. Оптуживали су га за потказивање и педофилију, а нити је типовао, нити дете дирао. Није јебо али је био јебан. У сваком случају. Његов живот је урушаван годинама. То стоји. Таква је сорта и берба био. И онда за мање од једнога дана: срушило се све. Пре тога је мислио да нема шта да изгуби, после тога је горко ридео јер је изгубио све. То што је изгубио било је много. Немаш ништа а изгубиш све, и то те много заболи. Од тога нема опоравка.

Сунећен и јебан, је кренуо у бели свет. Вратио се из њега као педофил. Није муслиман или Јеврејин, а нема кожицу. Није педер а јебали су га. Није напаствовао децу а оптужили су га. Питао се хоће ли икада закорачити у нормалност, својом вољом а не на силу? Има ли он права на

мало свога живота? Можда је баш ова кућица и дрвена капија на дну дворишта одговор на та његова питања?! Можда је, и јесте, ово тај мир о коме је сањао?! Само још жене нема, она и даље фали. Она права коју никад није имао или срео. А овде нема ни интернета. Његова љубав је негде далеко, кружи мрежом, њему недоступна. Да има макар слику своје друге мајке.

Најбоље и најгоре у човеку закопано је негде дубоко. Треба времена па стићи до тога. Цак соли или пола века живота. Другачије не може. Иначе се мора копати дубоко, дуго и истрајно, можда нека велика срећа или несрећа избаци све то на површину. Некад некога познајемо целога живота а не упознамо оно најбоље у њему. Некад га волимо а не знамо његову тамну страну. Најчешће век проведемо поред блиских странаца: заједно једемо, спавамо, паримо се и умиремо а уопште се не познајемо, странци смо.

- Седи Мара на камен студенцу, дигла ноге, не да пичке Немцу – рече Миле ничим изазван, па потегну из флаше.

Добрила га зачикава:

- Миле, ако не да, што је дигла ноге? Ја кад дигнем онда и дам, ако има неко ту са могућностима, што је да рекемо овде ретко. Само те флаше држите, мајке ви га набијем.

Ћути Миле. Ћуте и други. Сви ћуту. По неки: пушу. Сви пију.

Кад Добрила оде послом унутра, онда се разгаламише:

- Немаш појма Миле, а? Ћутиш ки пичка. Уплашила те газдарица, нуди ти се а ти не можеш.

А Миле филозофски одговара:

- Нећу да се качим са њоме, имам више рецки за пиво код ње него што их има Марица у станичном клозету.

Поћута па за себе рече:

- Попела се жаба на бандеру, чеше пицу о трофазну жицу.

А Добрила виче из продавнице:

- Ако објасниш како може да се попне жаба на бандеру и да се чеше а да ју струја не здими, има да пијеш цабе цео дан. Можда ти дам и да ме почешеш.

Сви се смеју. Миле устаде и крену. Није љут. Мало је збуњен. Изговори уместо “довиђења”:

- Што је баби мило то јој се и снило.

- Јебала ти баба мајку! – виче Добрила за њим.

Сутрадан каже Игору К.:

- Не разумеју ме ови сељаци. Ја сам светски човек, ко и ти.

Волео је да прича, мимо доскочица, како је седамдесетих једном отишао до Немачке, хтео је да остане и тамо ради али му се није свидело. Највероватније му се није свидео сам рад, па онда све остало. А можда

никад није ни видео Немачку. Можда никада није отишао даље од суседне вароши, осим кад је служио војску негде у Словенији, али то се не рачуна.

- Ја сам био у Немачку пре Јоце Немца –каже сетно.

Док Игор К. узима пиво из замрзивача и плаћа Добрили, она му каже:

- Миле је педер, плаши се жена. Јеси ли видео да уопште не сме да погледа моје сисе.

Непријатно му је било, Миле седи напољу и чека хладно пиво. Може да чује.

- Неки педери, што сам имао прилике да их упознам, уопште нису били плашљиви – покуша Игор К. да се нашали сам са собом.

Добрила га није разумела.

- Ма не разумеш шта ти зборим, није Миле дајгуз, само је педер, онако ки човек. Није мушко, како да кажем. Немамо ми у село те праве, далеко било, те гајове

У праву је Добрила, мисли се Игор К., ни они на гробљу нису били педери. Педери су добри људи који не желе да буду ни мушкарци, ни жене, као Миле (како мисли Добрила), и ваља их разумети кад се сабере какве све мушкарце и жене срећемо свакога дана. Треба их разумети, мисли се Игор К., док гледа Добрилу.

Миле не зна о чему су причали и како су га оговарали, само се замисли и филозофски прозбори:

- Жена ти је, буразеру, само накит око пичке. Ништа друго!

*

Мрак. Па онда тупа и сива светлост. Игор К. се будио из сна. Осећао је некакав чудан положај. Био је везан и лежао је на кревету. Препознао је своју собу у старој мајчиној кући, напуклу таваницу и плави једнокрилни дрвени прозор. Иза прозора се назирала рђом начета лимена конзерва са *ноћном фрајлом*, коју му је донела тетка Смиља, мајчина сестра, кад се уселио ту. Затворио је очи, па потом прогледао. Још није осетио бол од ударца у главу, није био ни свестан да је ударен, ту пред кућом, кад се синоћ мало накривљен пивом враћао из продавнице. На климавој и расушеној дрвеној столици, преко пута њега, седела је Јелена, кратко ошишана, обучена у трико мајицу и панталоне у маскирној боји. Ни трага пређашње лепоте, примети Игор К., за себе. Већ је много тога прошао да би га било шта изненадило и уплашило.

- Једва те наћох – рече му Јелена – Да ниси отишао да се видиш са оним глупим Зокијем, не бих ни сада. Али, мислим, човек је тотална будала, и то причљива будала. Нема ти сада Драгоша да те чува. Више сам те тражила због њега, него због тебе. Шта си ти, слуга обичан, пас. Али мој

пас и моја слуга те ћу ја да ти пресудим. Али Драгош је нешто више. Нажалост и мој крвни непријатељ. Мислим да је он убио Команданта, а тај је био велики крвник и још већи садиста, тако да сам га у неку руку волела.

Једном, само једном је изашао из овог села, да се у оближњем градићу нађе са Зокијем, да му овај поклони књигу, да ручају и да се виде накратко, и: ето. Само су се шалили. Нису помињали ружне ствари. Зоки му је донео књигу и то га је обрадовало. Осећала се та његова песничка црта увек, мислио је Игор К..

- Што би реко Миле: живот је такав, чупав и длакав, кад га обријеш, за курац не вреди – рече Игор К.

Јелена га је чудно погледала, „да није полудео, матер му јебем геачку“, помислила је, а Игор К. је у мислима био са Зокијем, у некој кафани, од пре неколико дана. Седеле су до њиховог стола. Њих три. Однеговане госпође у средњим осамдесетим годинама. Наблајхане, накинђурене и прешминкане, кркале су повеће количине роштиља. Тек тад се примећивало, при том обједању, мљацкању и сочном гурању ћевапа у уста, да можда баш и нису неке госпође како се чини на први и спољашњи поглед.

Зоки му рече рече показујући на њих:

- Јеби га, криза је, а и ми више нисмо у најбољим годинама, важно је да се нешто ради, макар и са бабама.

- Ако се јебу ко што једу, не би нам било лоше – одговорио му је Игор К..

Онда су се и они бацили на роштиљ, мада они нису ни пре тога преферирали на неку господштину. Прешли су и на шприцер од *розеа*. У међувремену су се бабе најеле и отишле, а да они то нису ни приметили, док су на њихово место селе три још однегованије и знатно млађе госпође (ипак не у цвету младости али по двадесетак и кусур година млађе од пређашњих, попут омиљене му ВС, милфаче). У једном тренутку Зоки подиже главу са свога тањира па кад их виде рече:

- Стварно је добар овај *розе*. У томе је драж квалитетног вина: једна чаша и свет је већ лепши а оне даме изгледају знатно згодније и млађе.

Наручили још вина у нади да ће после још неке флаше милфаче изгледати као тинејџерке. Ипак, на крају се испоставило да вино није баш толико добро. А, и боље. Игор К. се није баш добро провео задњи пут кад је хтео млађе.

- Удрите скотину да се поврати! – нареди Јелена.

- Јеби се! – рече јој Игор К.

- И, хоћу- рече она неодређено.

Осетио је Игор К. да је неко кренуо према њему везаном, вероватно да га бије и мучи, можда опет и оно када је осећао вруће млазеве у себи.

Али је онда чуо и некакво комешање у ходнику, неке црне прилике улетеше у собу, и, опет: мрак.

Пробудио га је, сада већ, бол у глави. Лежао је на свом кревету, нормално, није био везан или не дај боже нешто друго. Сан, значи?! „Хвала Богу“, помислио је. Све је и даље било ту: таваница, прозор, *ноћна фрајла*, столица. Устаде полагано, бунован и тетурајући се крену ка прозору. Сигурно је синоћ потегао неку више, мислио је. Покушавао је да отвори набрекли прозор. На столици, једва као мрљу, као тачкицу, угледа нешто црвено, налик на крв. Схватио је. Недостајала је Новинарева бележница која је стајала на унутрашњем рагастову прозора који се није могао отворити, и папирџи из фиоке, оне што их је он бацао ту. На место њих нашао је огрлицу од коже са неком амајлијом на којој су записана нека арапска слова. Препознао је трагове ушивања дебелом иглом. Полако је затворио фиоку, као да се плашио да ће некога у просторији пробудити.

Изађе напоље и викну:

- Хвала зубоње Драгошеве!!! Хваааалаааа шјор Иво и поселами Османа!!!

Па друмом похита са сунчаним јутром према продавници да се напије и направи са Добрилом, у магацину, нови живот. Дат му. Дат нам.

КРАЈ